

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskernes Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

BRANDKASSEN

gennem et hundrede år

**Dens historie genfortalt af
Stinus Nielsen**

BRANDKASSEN **gennem et hundrede år**

**Dens historie genfortalt af
Stinus Nielsen**

1911

**Omslag, tegninger og vignetter er
udført af maleren Kell Kristensen**

Copyright 1982 Stinus Nielsen / Lærerstandens Brandforsikring g/s

Trykt hos Dafolo Forlag, Frederikshavn

**Denne bog eller dele deraf må ikke gøres til
genstand for offentliggørelse eller citeres
uden tilladelse fra Lærerstandens Brandforsikring**

Indholdsfortegnelse:

1. Forord	s. 4
2. Hvad der gik umiddelbart forud	- 5
3. Fortegnelse over de 203 første medlemmer	- 28
4. Brev til P.A. Holm	- 36
5. Valg til bestyrelsen 1880	- 38
6. Meddelelse fra Holm om virksomhedens begyndelse	- 39
7. Bestyrelsens forslag til vedtægter	- 40
8. Bestyrelsens kommentarer til forslaget	- 48
9. Meddelelser fra formanden	- 53
10. Lidt eftersnak i Skoletidende	- 55
11. L.B.'s første skadeanmeldelse	- 67
12. L.B. fra 1880 - 1901	- 68
13. L.B. fra 1901 - 1917	- 69
14. L.B. fra 1917 - 1923	- 70
15. L.B. fra 1923 - 1954	- 82
16. To bevægede år	- 92
17. Brud med væsentlige traditioner	- 94
18. L.B. må igen flytte	- 98
19. L.B. får et repræsentantskab	- 99
20. Brud med Kgl. Brand	- 101
21. Samarbejdet med "Norden" afvikles	- 103
22. Falck - Zonen	- 104
23. Stadig nye opgaver	- 104
24. Fast taksatorordning	- 105
25. L.B. får også husforsikring	- 105
26. L.B. overvejer forsøg med agentordning	- 107
27. En udvidet agentordning	- 112
28. L.B.'s ejendomme	- 115
29. BAUTA Dansk Forsikringsaktieselskab	- 120
30. Samarbejde med andre selskaber og institutioner	- 121
31. L.B.'s persongalleri	- 125
32. Økonomisk oversigt	- 145
33. Register	- 146

Forord.

Lærerstandens Brandforsikring - i forsikringskredse kun kaldet "Lærerstanden" - eller "Brandkassen", som den populært blev benævnt i det daglige i medlemskredse - er bygget op efter solidaritetsprincippet, og i alle led af L.B.'s udvikling og vækst er der bygget videre på de ideelle principper og mål og med vidtgående hensyntagen til det medlemsklientel, der er grundlaget for L.B.'s virke.

Der har under skiftende ledelser været en umindsket respekt for overleverede traditioner og skiftende valg har muliggjort, at kontinuiteten er bevaret og at det kollegiale islæt er det bærende grundlag for alle afgørelser.

Trods den hurtigt voksende administration, der har medført en stærk vækst i staben af medarbejdere, har man været gunstigt stillet med at få tilknyttet en dygtig og interesseret kreds af unge, der loyalt mod ånd og tone er gået ind i arbejdet.

L.B. er organiseret som forening og valg af ledelse og tillidsmænd foregår i overensstemmelse hermed, med hensyntagen til de særlige krav, der fra lovgivningens side er stillet til udformningen af vore vedtægter.

I "En gnist der fængede" har redaktør Albert Johansen på en fornem og fyldestgørende måde som en pennens mester fortalt L.B.'s historie gennem 100 år og han har fortalt en god historie, som for L.B. vil blive et klassisk værk, der er i nøje overensstemmelse med L.B.'s fyldige kildemateriale.

Omstående sider er ikke skrevet som nogen korrektion til Albert Johannsens historie, men som et supplement. Jeg kunne kalde "En gnist der fængede" for L.B. i festdragt og nærværende arbejde for L.B. i hverdagstøjet. Mens "En gnist der fængede" er tænkt som en præsentation over for offentligheden, så er nærværende arbejde kun tænkt som arbejdsbog til internt brug for medarbejdere og tillidsmænd, der kan have brug for belysning af visse enkeltheder fra fortiden - enkeltheder, der her er samlet på grundlag af et mangeårigt arbejde med vort righoldige kildemateriale.

Kompagnistræde 43, K.

i november 1982

Stinus Nielsen

2. Hvad der gik umiddelbart forud.

Lærerstandens Brandforsikring blev stiftet i 1880. Stifteren C.F.J. Simonsen, enelærer i Spejlsby på Møn, arbejdede i flere år med den tanke, at lærerne måtte kunne lave deres eget forsikringselskab og derved opnå forskellige fordele. Simonsen henvendte sig i 1878/79 til den forholdsvis unge landsforening af lærere, Danmarks Lærerforening, stiftet 1874, om at tage en sådan opgave op. Foreningens ledelse afviste tanken, som man ikke fandt var i overensstemmelse med foreningens formål.

Foreningens næstformand, P.A. Holm, tilbød imidlertid at være medindbyder til tegning af medlemmer til et lærernes forsikringselskab, og tilslutningen var så tilfredsstillende, at man i 1880 kunne udskrive valg til foreningens første bestyrelse. Simonsen, hvis navn ikke var kendt udover et lokalt område, blev indvalgt i bestyrelsen med 86 stemmer og P.A. Holm med det højeste stemmetal 90.

P.A. Holm var ikke alene kendt som Danmarks Lærerforenings næstformand, men som redaktør og udgiver af Skoletidende, der var datidens medlemsblad, der dog skulle tegnes i abonnement. Først i 1897 overtager foreningen selv udgivelsen af et medlemsblad.

Nedenstående gengivelse af Skoletidende fra august 1879 til juli 1880 giver et billede af de anstrengelser, der er gået forud for stiftelsen af L.B., men også et tidsbillede og et godt billede af de kolleger, der så varmhjertet støttede stifteren i at få sin ide gennemført.

Skoletidende

for

1879,

udgiven

af

R. J. Holm, og P. A. Holm,
Reminarielærer i Jelling. Lærer i Bjerge.

Skoletidende,

udgiven af

R. J. Holm,
Seminarielærer i Jelling.

og

P. A. Holm,
Lærer i Bjarre ved Horsens.

Nr. 37.

Den 20de September.

1879.

Danmarks Lærerforenings 2det almindelige Skolemøde.

VI. Fredagsmødet (den særlige Afdeling — Slutning).

I den særlige Afdeling indledes om Fredagen af Lærer *Simonsen*, Spejlsby, en Forhandling om en *Brandforsikrings-Forening for alle Danmarks Lærere*. Indlederen omtalte tidligere Forsøg paa at danne en saadan Forening. I Ringsted blev 1849 stillet Forslag om at danne en Forening for Lærere i Sællands Stift. Senere havde Lærer Schellerup i Følleslev givet en Fremstilling af Sagen. Han havde da tilraadet Lærerne at træde ud af Sællands Stifts gejstlige Brandsocietet, hvor Præmien havde været 5⁶/₁₀ Skilling, naar den andetsteds var 11—13 Skilling. Skjønt der er gjort flere mislykkede Forsøg, vil Taleren dog gjøre et nyt Forsøg. Han havde fremstillet Sagen i Roskilde, hvor Tiden ikke tillod en Forhandling derom; i Vinter havde Lærer Christensen, Oppesundby, skrevet derom i «Skoletidende»; Taleren havde skrevet derom til Lærerforeningens Bestyrelse, der imidlertid havde været saa optaget af Arbejde, at den ikke kunde tage Initiativet. — Hvad skulde vi med en ny Brandforsikring, da der var saa mange Foreninger forud? Svaret er, at Lærerne leve under mange Tryk; de fleste maa vende en Krone ti Gange, før de give den ud; vi maa se at opnaa alle de Fordele, vi kunne have, ogsaa ved Brandforsikring. Overskudet af en saadan kan anvendes til Fordel for Lærerne og deres eventuelle Enker. Ville vi oprette en Enkekasse, saa maa vi se at skaffe denne Kasse Indkomster, og saadanne kunne faas fra en Brandforsikring; vi give mange Tusinde Kroner til andre Brandkasser, som vi selv kunde beholde, og som kunde anvendes til Udlaan og

Understøttelse. Men vil der blive noget tilovers? Efter al Rime-
 lighed vil Foreningen blive billig; en Brandforsikring for Lærere vil
 ikke komme til at lide saa store Tab som andre, alle Assurancerne
 ville blive ensartede, og Risikoen ligeledes. Man kan ansætte en
 Lærers Indbo gennemsnitlig til 3000 *ℳ*. Naar alle Landets 3281
 Lærere træde ind i Foreningen, vil Assurancesummen beløbe sig til
 omtrent 10 Mill. *ℳ*. En aarlig Præmie af 10 *Ø* pr. 100 *ℳ*
 giver en Indtægt af 10000 *ℳ*. Hidtil er brændt gennemsnitlig 2
 Skoler om Aaret, og regner man, at der til Dækning af Brand-
 skade vil være at udrede 2000—2500 *ℳ* for hver Skole — der
 reddes jo gjerne en Del — saa vil der med en Præmie paa 10 *Ø*
 aarlig komme et Overskud af 5—6000 *ℳ*, hvorfra dog bliver at
 drage Bestyrelsesomkostninger, som ikke behøve at være store.
 Hvis det store Flertal af Lærerne gaar med, bliver Foreningen meget
 billig, og hvis kun 1000 gaar med, kan den endda blive billig.
 Ganske vist kunde der indtræffe Uheld, der vilde kræve Extra-
 præmie, men man skal ikke forudsætte det allerværste, og Erfaringen
 fra andre Foreninger lærer det modsatte. Selv om det kostede
 mere, burde Lærerne dog slutte sig sammen til gjensidig Hjælp;
 man vilde i hvert Fald opnaa, at der blev gjort mere for Enkerne.
 Er det rigtigt, at Lærerne i denne Sag skille sig fra den øvrige
 Befolkning? Sagen er ikke en stor folkelig Sag, men en særlig
 økonomisk Sag, og andre, som Bønder, Kjøbstadbeboere o. s. v.,
 oprette jo ogsaa særlige Brandassuranceforeninger. Hvorledes bør
 Foreningen indrettes? Den bør kunne omfatte alle Landets offentlige
 og private Lærere, Lærerinder og Lærerenker. Bestyrelsen kan
 bestaa af 5—7 Medlemmer, der understøttes af Kredsformænd. Et
 Indskud af 10 *Ø* kan danne Grundlaget for et Reservefond, og
 dette bør ikke røres, saa længe de aarlige Brandskader kunne dækkes
 af 10 *Ø* pr. 100 *ℳ* Assurancesum. Han anbefalede at nedsætte
 et Udvalg til Udarbejdelse af Love.

Lærer *Schellerup*, Følleslev, havde i sin Tid raadet til Ud-
 trædelse af Sællands Stifts gejstlige Brandsocietet, men var nu
 tilbøjelig til at raade til Indtrædelse deri, siden det var bestemt, at
 Lærere nu kun skulle betale halvt mod Præsterne. Han havde
 ingen Tro til en særlig Forening; det er vanskeligt at bringe saa
 mange Hoveder under én Hat. Det er de store Foreninger, der
 trives bedst, og han vil ikke raade de Lærere, der ere indtraadte i
 et af de nu værende gode og billige Selskaber, til at forlade disse.

Lærer *Christensen*, Oppesundby, mener derimod, at det nok kunde lykkes at danne et saadant Selskab; det kunde gaa, selv om kun Tredjedelen af Lærerne gik med; der vilde endda blive et godt Overskud.

Lærer *Nielsen*, Terndrup, anbefalede hellere at oprette en Enkekasse; en saadan havde mere Betydning end en Brandkasse.

Lærer *Rose*, Thisted, beklagede, at det foreliggende statistiske Materiale var utilstrækkeligt til derpaa at bygge en Dom om Sagens Gjennemførlighed. Snarest burde der vel tænkes paa to Kasser, en for Lærerne i Byen, en anden for Landsbylærerne.*)

Endnu flere havde Ordet, deriblandt *Indlederen*, som igjen anbefalede at nedsætte et Udvalg. Forhandlingen sluttedes af Ordstyreren, Skoleinspektør *Johansen*, der udtalte det Haab, at Hr. Simonsen vilde vide at fremme denne gode Sag, navnlig gennem «Skoletidende».

*) Hr. Rose har i en efterfølgende Artikel her i Bladet videre udviklet, hvad Tiden ikke tillod ham paa Mødet.

Hvorfor jeg frafaldt Ordet.

(Se Ref. om Lærermødet i København, Forh. om en Brandfors. for Danmarks Lærere, Fredagen den 8de August 1879.)

Skjønt jeg i Realiteten er enig med Hr. Simonsen i Spejlsby om det ønskelige i en Brandforsikringsforening for *alle* Danmarks Lærere og er ham taknemmelig, fordi han har bragt denne Sag frem, har jeg dog adskillige, hans Foredrag modgaaende, Bemærkninger at fremføre, som jeg, da der, efter at Hr. Lærer Schjelderup havde talt, kun levnedes de øvrige indtegnede Talere hver 5 Minutter, fandt det klogest at gjemme til dette Sted. Ved i en saadan Hast at skuile have udkastet en Del baade uordnede og mulig uheldigt formulerede Tanker resikrede jeg at skade Sagen i Stedet for at gavne den, hvilket ikke er min Hensigt. — Ligesom jeg nemlig strax erklærede, for at afskære enhver nærgaaende Bemærkning desangaaende, at jeg har haft mere Lejlighed end mine Kolleger i Almindelighed til at blive bekendt med mange, denne Sag vedrørende Forhold, der næppe staa klart for almen Betragtning, idet jeg i en Række af Aar har virket som Agent for større Brandforsikringselskaber og nu senest for et af Landets største, saaledes er det kun min Hensigt at stille de Erfaringer og Kundskaber, jeg derved paa en nem Maade er kommen til, til Disposition, hvorved jeg haaber at fremkalde en rolig og lidenskabsløs Drøftelse af den foreliggende Sag.

Jeg vil da nu allerførst fremdrage de enkelte Punkter i Hr. Simonsens Foredrag, hvorom jeg vilde have udtalt mig, og derefter omtale Sagen i Almindelighed.

1) Min første Hovedtanke gaar ud paa, at det statistiske Grundlag for Hr. Simonsens Slutninger var for snævert i sin Begrænsning.

- a. Han opstiller en Brandforsikringsforening, der engang existerede blandt Lærerne i Ringsted Amt, som Grundlag. Den Kræds er for lille, Medlemmerne for faa, og Materialet for lidt.
- b. Han vil bruge 10 Aar som Gjennemsnitsberegning. Dette Tidsrum er for kort. Man vil have lagt Mærke til, at der er visse Perioder, hvor Brandskader indtræffe i større Mængde, og to saadanne er dog det mindste, der tør tages med i Beregningen.

- c. Ved denne sin første Oversigtsberegning fik han ud en Gjennemsnitspræmie af 5 $\frac{6}{10}$ Skilling (d. v. s. Meningen var vel her udelukkende: for Landboere). Jeg tillader mig ærbødigst herom at fremsætte, at en saadan Gjennemsnittspræmie ikke bidrager det mindste til at lette Oversigten, saa længe det er uopklaret, paa hvilken Maade den er fremkommet.

Ex. 18 Forsikringstagere à 4 Ør = 72 Ør
2 — à 14 — = 28 —
Ialt 20 — à 5 Ør = 100 Ør
16 Forsikringstagere à 4 Ør = 64 Ør
4 — à 9 — = 36 —
Ialt 20 — à 5 Ør = 100 Ør

I begge Tilfælde er Gjennemsnittspræmien ens, men i første Tilfælde er der 9 Gange saa mange *billige*, i sidste kun 4 Gange saa mange. Men Forholdet mellem de *billige* og *dyre* Forsikringer vil netop i en Forsikring af denne Art have overordentlig Indflydelse.

2) Min anden Hovedanke er bygget paa den Grundsætning, der er Resultatet af al Brandforsikringserfaring, men som ogsaa stemmer særdeles godt med sund Fornufts slutning:

• Faa Medlemmer og *billige* Præmier forenes kun paa Soliditetens Bekostning. •

At opstille 4—6 Ør som Præmie efter en saa løs Beregning gaar aldeles ikke an. Selv om det var tænkeligt, at den billigste Præmie kunde ansættes til 4 Ør , haves der Erfaring nok for, at den højeste maa være henimod 4 Gange (skriver 4 Gange) saa stor. Men her fremkommer netop et Forhold, der, om Brædden ikke kan tages bort, vil være tilstrækkelig til at slaa Foreningen ihjel. *Thi* bygges Foreningen ikke paa sunde statistiske Principper, er den dødsdømt i Fødselen; og skal den grundlægges paa de foreliggende Erfaringer, vil det være Landsbylærerne, der, efter dette, maa svare som anført 4 Ør , medens andre i Forhold til deres Forsikrings Farlighed maa svare 14 à 15 Ør . Men det ses nu let, at da der gives større Forsikringsforeninger, der for en Del tør se bort fra saadanne Forhold — hvilket en lille Forening aldeles ikke tør — og derfor for slige Risikoer kunne tilbyde billigere Præmier, (exempelvis vil jeg nævne «Det fynske Brandass. Selsk. for Løsøre og Effekter», der, saa vidt mig bekendt, kun beregner 4 Ør uden Hensyn til Risiko) ville Lærerne paa Steder, hvor saadanne findes, meget betakke sig for at træde ud deraf for at træde ind i en *mindre, usolidere* med *dyrere* Præmier. Her falder det mig paa Foranledning ind at bemærke, at skal der atter ofres til vor gamle Moloch: Foreningen med de *lige store* Bidrag, da lad mig sige det rent ud, at den Slags Uting af Foreninger dog virkelig nu til Dags er en Umulighed. De Forsikringstagere, der have de billige og *sikre* Risikoer, ville nok meget snart finde ud af, at det i Virkeligheden er dem, der bære Risiko for og forsikre deres farligere Kolleger.

3) Den ærede Indleder omtaler nu en Sag, der i mange og lange Tider har vakt et langt større Røre blandt Lærerstanden, end

Brandforsikringsvæsenet har, og i Virkeligheden ogsaa spiller en langt større Rolle. Jeg og flere Tilhørere med mig maatte ogsaa i hele den forudgaaende Fremstillings Gang uvilkaarlig komme til at se i denne Sag det egentlige Knude- og Tyngdepunkt for det af den ærede Taler tilsigtede Maa! Det er Enkeforsørgelsen. Det er ganske vist, at her er en Sag, om hvilken *alle* Danmarks Lærere med større Lethed ville kunne samles end om hin. Men fordi denne Sag over saa stor Tiltrækning, vil jeg dog paa det bestemteste fraraade at sætte den i afhængig Forbindelse af hin, og — hvad jeg anser for absolut forkastelig — at bruge den som et Slags «Trækplaster». Det er nemlig aldeles umuligt, naar et retfærdigt Princip skal lægges til Grund for Overskuddets Fordeling, at sætte en Enkekasse i nogen som helst Forbindelse med en Brandkasse, naar ikke Forbindelsen skal indskrænke sig til fælles Bestyrelse. Den yngre og kraftige Lærer vil finde sig meget brøstholden ved en saadan Institution, idet han snart bliver klog paa, at det i Virkeligheden er ham, der skal forsørge den ældre og svagere Kollegas Enke. Jeg véd meget godt, at der har existeret Enkekasser, hvis Ind- og Udbetalinger ikke gav synderligt Bryderi, idet alle gave lige meget og fik — lige meget. Den Slags Misfostre haaber jeg ikke, der fødes flere af. Overhovedet tør det vel nok siges, at Kjendskabet til de rette og holdbare Principper for Livsforsikring dog nu til Dags er trængt saaledes igjennem hos Publikum, at Kasser, der ikke baseres paa lignende eller tilsvarende Grundsætninger og Tariffer som f. Ex. et af vore indenlandske Selskaber, ikke kunne vinde varig Tilslutning. Benægte tør jeg ikke, at en anden Beregning er mulig, dertil har jeg for lidt Kjendskab til det, man kalder «Sandsynlighedsberegning», men jeg tager ikke i Betænkning at stemple den Forening som Humbug, der ikke vil rette sin Præmieprocent efter en statistisk rigtig udfunden Dodsprocent, og følgelig endnu mere den, der lader haant om begge Dele. — Jeg tør ikke udtale det med Bestemthed, men der er en Fristelse til at antage, at Livsforsikringsanstalten af 1871 er noget stiv i sine Præmier over for Embedsmænd, fordi disses Forsikringer ere Anstalten tilsikrede, og Konkurrencen altsaa ikke er fri, men ikke des mindre er dog dens Præmier, skjønt højere end f. Ex. «Danmarks», saa billige, at enhver ung og kraftig Lærer, der i Tide livsforsikrer sig, og ikke venter med denne Forretning til hans 36—37 eller 40de Aar, naar det behager ham at gifte sig, ikke kan vente dem synderlig billigere i noget privat Selskab.

4) Hr. Simonsen omtalte dernæst den Lettelse i Adgang til Laan (private?) en saadan Forening vilde forskaffe Læreren. Det kunde være meget glædeligt, men jeg kan ikke indse det. Der er intet Institut, der er eller maa være mere forsigtig i Anbringelsen af sine Pengemidler end en Brandkasse, og den eventuelle «Danmarks Lærerforenings Brand- eller Enkekasse», hvad den nu bliver kaldt, maatte jo fordre den selv samme Sikkerhed for Anbringelsen af sine Midler som ethvert lignende Institut. Jeg indser derfor ikke, hvorledes Adgang til Laan herved vilde sikres og lettes Læreren,

da det nok i Almindelighed er Sikkerheden, det i saa Tilfælde kniber med. Man vil vel da ikke have, at den eventuelle Brand- eller Enkekasse skal udlaane paa usikre Papirer, saa er jeg bange for, dens Dage ere talte.

5) Angaaende nogle af Hr. Simonsen opstillede Beregninger vil jeg blot tilføje:

Dersom det kunde forudsættes, eller der gaves et Middel til, at samtlige 3281 Lærere, eller hvor mange der nu er, kunde samles under denne Hat, da turde de anførte Beregninger maaske slaa til. Efter de Erfaringer, jeg har gjort, tor jeg dog ikke sætte Forsikringssummernes Gjennemsnit højere end 2000 *ℳ*. Hr. Simonsen vil sætte dem til 3000 *ℳ*. Men selv om det altsaa nu ogsaa turde forudsættes, at man med *alle* Danmarks Lærere som Medlemmer kunde opnaa i Forsikringssum 10,000,000 *ℳ*, og Gjennemsnitspræmien ansættes saa gunstigt som mulig til 5 *Ør*, vil dette dog kun give en aarlig Indtægt af 5000 *ℳ*. Det er særdeles billigt anslaaet at sætte Administrationen til 3000 *ℳ*, thi det vil optage en Mands fulde Virksomhed, og jeg vil rent ud sige, at den Mand, der ikke fuldt ud vil ofre sig for Sagen, tor jeg for mit Vedkommende ikke betro den. De tilbageblevne 2000 *ℳ* vil ikke give Overskud efter Hr. Simonsens Beregning. Han anførte, saa vidt jeg mindes, endog en aarlig Brandskade af 325 Rdl. paa en Forsikringssum af 564000 Rdl., hvilket vil give c. 5800 *ℳ*s Brandskade paa 10 Millioner *ℳ* Forsikringssum. I Virkeligheden vil Forholdet nu vise sig adskilligt gunstigere, men jeg tor ikke smigre med noget forventet Overskud saaledes som Hr. Simonsen. En mindre Forsikringsforening kan nemlig ingenlunde benytte en større Maalestok.

Efter at have fremsat disse Bemærkninger til Hr. Simonsens Foredrag, til hvilket jeg maa bede dem helt igjennem refererede, da de ellers maa synes uden Forbindelse, kan det maaske for adskillige faa Udseende af, at jeg stiller mig i Opposition til Sagen. Det gjør jeg ingenlunde. Det er kun mod altfor sangvinske Forhaabninger, jeg advarer. Thi denne Sag vil visselig medføre adskillige Skuffelser for dens Talsmænd. Derfor maa jeg opponere mod Forsøget paa at sætte den igjennem paa sit nuværende Stadium, fordi jeg endnu anser den aldeles umoden og utilstrækkelig forarbejdet. At danne en Forening af denne Art paa et saa løst Grundlag vil efter min Formening alvorligt hævne sig. Derfor fraraader jeg at tage nogen overilet Bestemmelse, og navnlig det foreslaede Udvalg i den Skikkelse, hvori det var foreslaet. Hvad kunde det hjælpe at tage forhastede Bestemmelser i en Sag som denne, hvor det gjælder at faa alle med. Blev den uheldig begyndt, saa den maatte savne Deltagelse, vilde dette jo kun være at slaa den ret for Alvor ihjel for lang og uberegnelig Tid. — Om jeg altsaa derfor nu skulde sværge til denne Sags Fane, da maatte jeg udtale: ja, jeg anser Sagen for gennemførlig, vel at mærke paa Grundlag af almindelig

Deltagelse og heldige Konkurrenceudsigter; men uden disse Forudsætninger er jo Foreningen ogsaa en Uting. At gjøre den til en Enkekasse med pro rata mæssig Andel i Udbyttet anser jeg for en Umulighed; en Enkekasse maa altid blive en Sag for sig, fordi den maa baseres paa andre Principper. Skulde jeg derfor stille noget Forslag, maatte det omtrent lyde saaledes:

A.

Der nedsættes et foreløbigt Udvalg, hvis Arbejde vil være:

1. at tilvejebringe sikkert og uomstødeligt statistisk Materiale.
2. i Tilfælde af gunstige Udsigter til Konkurrence med større Foreninger i Præmiesatserne at sondere Stemningen blandt Danmarks Lærere for en saadan Forening for dem alene.
3. i bekræftende Tilfælde at sikre sig mindst 1000 Medlemmer, og
4. først derefter søge Foreningen konstitueret.

B.

For saa vidt der saa endelig skal sælges Hud, for der er skudt Bjørn, vil jeg foreslaa, at det eventuelle Overskuds Renter *legeres trængende* Enker (omtrent i Lighed med Thyregods Legat).

Thisted d. 1. September 1879.

R. Rose,
Lærer.

Lidt mere om en Brandkasse og en Enkekasse.

Det glæder mig, at ovennævnte Sag er bleven fremdragen i Skoletidenden af Hr. Rose, og i meget samstemmer jeg med ham, hvilket ogsaa vilde have vist sig ved Mødet, hvis man ikke var bleven indskrænket under de 5 Minutter, men i flere Henseender kan jeg ikke dele hans Anskuelser. Hr. Rose fraraader, «at tage nogen overilet Bestemmelse og navnlig det foreslaende Udvalg», hvilket jeg — som vist vil crindres — ogsaa fraraadede ved Mødet, men da han siden under «A» taler om et foreløbigt Udvalg, bliver denne Selvmodsigelse mig lidt uforstaaelig. I de under A anførte Punkter 2, 3 og 4 er jeg enig med Hr. Rose, undtagen deri, at jeg nok tør sætte Tallet 1000 ned til 500. I en lille Forening af sammenliggende Byer turde jeg ikke tegne mig, da en hel By let kan brænde paa en Gang, men den ene Landsbyskole stikker ikke Ild paa den anden, og Risikoen er ikke saa stor. I Punktet 1 ere vi vistnok ogsaa enige i Hovedsagen, om vi end kunne have lidt forskjellig Opfattelse af det i Punktet omtalte Materiale. Hr. Simonsen oplyste ved Mødet, at han havde sikre Efterretninger fra omtrent $\frac{1}{4}$ af alle Landets Skoler, af hvilke i de sidste 20 Aar — ikke 10 Aar — er brændt 10 Skoler. Jeg har bedt ham om at fortsætte disse Efterforskninger, med Loft om min Assistance, og naar vi faa oplyst, hvor mange Ildsvaender der har været i alle Landets Skoler i de sidste 20 Aar, og hvor høj Præmie der gjen-nemsnitlig er svaret i samme Tidsrum i de forskjellige Assurance-

Selskaber for Løsere i Bygninger under Straatag og beliggende i Byer, finder jeg Materialet tilstrækkeligt, og da er det Tid til at spørge om Deltagere. Hr. Rose lader lidt haant om Sandsynligheds-Beregninger, men disse maa vistnok lægges til Grund for enhver vordende Forening af den Slags. Det kan konstateres, hvor maaige Ildsvaader der ere indtrufne i de sidste 20 Aar, men ikke hvor mange der vil indtræffe i de næste 20 Aar. Det er *muligt*, at alle Skoler kunne brænde i disse 20 Aar, og det er *muligt*, slet ingen brænder, men ingen af Delene er sandsynligt. Jeg tror, man meget godt kan lægge den Sandsynlighedsberegning til Grund, at der i de næste 20 Aar hverken vil indtræffe flere eller færre Ildsvaader end i de forløbne 20 Aar. Med Hensyn til Tarifbestemmelserne, da kunne disse jo kun først gives i de Lovc, som en eventucl Generalforsamling vedtager, men Forskjellen kan ikke blive saa stor som under *c.* antydet. Hvis alle Lærere kunne svare Assurancen *c.* med 4 *Ør.* (aarlig pr. 100 *Sk.* antager jeg), vilde jeg ikke tilraade en fælles Brandassurance, men jeg er overbevist om, at Hr. Rose, der *c.* har haft mere Lejlighed end Kollegerne i Almindelighed til at blive bekendt med mange denne Sag vedrørende Forhold^{c.}, vil give mig Medhold i, at det kun er det mindste Antal Lærere, som svare saa lav Præmie. I Sjællands Stifts gejstlige Brandkasse gav jeg et Aar 3 *Ør.* 8 *ß.* pr. 100 *Sk.*, og i *c.* Danmark^{c.}, hvor jeg har været i 17 à 18 Aar — vistnok omtrent saa længe som denne Kasse har existeret — har jeg et Aar svaret 30 *ß.*, flere Gange mellem 20 og 30 *ß.* af 100 *Sk.* og slipper nu med 18 *Ør.* pr. 100 *Sk.* I Frederiksborg Amts Brandkasse er gennemsnitlig svaret 15 *Ør.*, og hvis jeg ikke har faaet urigtig Opgivelse, svares lignende i Gert Winthers store Brandforening. Hvad Administrationen angaar, da kan jeg slet ikke dele Hr. Roses Anskuelse; thi det har vist sig mange Steder — jeg skal blot henvise til Kjøbenhavns og Frederiksborg Amter — at en Formand for Brandassurance-Selskaber, der ere større end Lærernes pantænkte nogensinde vil blive, godt og tilfredsstillende kan udføre dette Hverv ved Siden af sin egentlige Livsstilling.

Hr. Rose har dernæst omtalt Enkekasser, dels i Forbindelse med Assurancen, dels som selvstændige. Da jeg vistnok først offentlig har fremsat den Tanke, at Oprettelsen af en fælles Assurance kunde give et klækkeligt Overskud, som kunde anvendes til trængende Enker, skal jeg blot her tilføje: det var og er endnu

min Overbevisning, at ved Oprettelsen af en fælles Brandassurance ville de fleste Lærere ikke alene slippe med en billigere Præmie end mange af dem nu give, men der vilde og, naar Præmien da ikke nedsattes til det laveste muligt, blive en ikke lille Sum at gøre godt med, og da tænkte jeg nærmest paa Læreres efterladte, men det faldt mig rigtig nok aldrig ind at anvende et *•Trækplaster•*, lige saa lidt som at Enkesagen skulde være afhængig af Assurance-sagen. Hr. Simonsens Tanke om at hjælpe Medlemmer med Laan, finder jeg meget rigtig — i Lighed med hvad der finder Sted ved andre Foreninger, Enke- og Understøttelseskasserne f. Ex. paa Kjøbenhavns og Frederiksborg Amter — men det er en Selvfølge, at Laanet kun ydes mod fuldkommen betryggende Sikkerhed.

Hr. Rose er ogsaa kommen ind paa Enkekasse-Sagen særskilt, og der kan jeg kun følge ham lidt. De *•Misfostre*, hvor alle give og faa lige meget, kan jeg lige saa lidt billige som Hr. Rose, men naar han — som det synes — udelukkende vil lægge Livrenteprincippet til Grund for en Enkeforsørgelseskasse, er jeg slet ikke med. Skal dette Princip være enøraadende, behøve vi slet ikke noget nyt, er man ikke tilfreds med Livsforsikrings-Anstalten af 1871, hvori jo imidlertid enhver fast ansat Lærer skal sikre sin eventuelle Enke en vis Sum, har man Hafnia, Danmark, Bikuben og flere. Det er let at henvise til saadanne Forsikrings-Selskaber, men ikke let for alle at benytte sig af dem. En stor Del have Besvær nok med at udrede det befalede til Livrenten og kunne ikke naa videre, det er deres Enker, der skulde hjælpes af de bedre stillede. Det er det — jeg tør næsten sige ulykkelige — Spørgsmaal, der saa ofte har mødt mig: *•Hvad kan saa vi eller vor Enke faa for disse Penge?•*; i Stedet for det burde hedde: *•Hvad Gavn og Glæde kunne vi saa udrette med vort Bidrag?•* det er ikke sit eget, man altid skal have for Øje, de bedre stillede i Standen bør tænke paa de uheldigst stillede. Ikke Livrenteprincippet, men Velgørehedsprincippet bør lægges til Grund for saadanne Kasser, hvoraf trængende Enker kunde nyde Understøttelser. Alle burde givo et overkommeligt Bidrag uden en omhyggelig Beregning af, hvorledes Pengene kunne anbringes fordelagtigst, men mere tagende Hensyn til Opnaelsen af et godt Formaal. Jeg tror nu ikke, at en fælles Enke- eller Understøttelseskasse for alle Landets Lærere vilde være heldigt, hvilket andre og jeg tidligere have ytret os om, men jeg vilde anse det som særdeles gavnligt, *•hvis de Foreninger*

stifts-, amts- eller distriktsvis, der allerede ere dannede eller Tid efter anden opstaa, vilde, en Gang aarlig, give en kort Udsigt over deres Virksomhed og Principet i samme. Derved vilde de gjensidig belære og støtte hinanden; thi at ingen af dem er fuldkommen, kunne vi vistnok være enige om. Jeg skal i Henhold hertil tillade mig atter offentlig at omtale «Understøttelses-Selskabet» for trængende Enker og Børn efter Lærere paa Frederiksborg Amt. Principet for samme er: saa vidt muligt at afhjælpe, eller dog at lindre, tilstedeværende Trang; ikke i Forhold til Bidragene, men til Trangen. $\frac{1}{4}$ af de aarlig indkomne Bidrag uddeles til Enker eller Børn efter Lærere, der vare døde indon Foreningens Oprettelse, Halvdelen kan uddeles til afdøde Medlemmers efterladte, og mindst $\frac{1}{4}$ skal henlægges til et Fond, indtil dette har naaet en Størrelse lig 50 Gange samtlige Medlemmers aarlige Bidrag. Foreningen traadte i Virksomhed den 1ste Januar 1875 med et lille Antal Medlemmer, der nu udgjør c. 60, og hver svarer aarlig 4 \mathcal{R} . Skolefonden har i de sidste 2 Aar tilskudt 100 \mathcal{R} aarlig. Foreningen har nu en lille Kapital paa c. 600 \mathcal{R} , dels indestaende i en Sparekasse, dels udlaant til et Medlem, og i dette Aar er uddelt 200 \mathcal{R} i Portioner paa 20 à 30 \mathcal{R} til 8 trængende Enker, hvoraf 2 efter afdøde Medlemmer. At Foreningen endnu har saa faa Medlemmer kan maaske have sin Grund i, at «den yngre og kraftige Lærer finder sig meget brøstholden ved at forsørge den ældre og svagere Kollegas Enke», medens den ældre ytrer, at Foreningen mest er til Gavn for de yngre; men vist er det, at Foreningen fornemmelig bestaar af «yngre, kraftige Lærere» — deriblandt nogle ugifte — der ikke betragte Foreningen som «Humbug», uagtet den ikke er baseret paa en «statistisk rigtig udfunden Dødsprocent»; ikke betragte det som «Humbug» at kunne gjøre vel mod trængende, og som føle Glæde — det er jeg overbevist om — ved at kunne bringe en Hjælp — om end ikke saa stor som ønskelig var — til mangt et fattigt Hjem. Det har været mig en hjærtelig Glæde at kunne sende disse smaa Bidrag, som — det véd jeg med Bestemthed — har bragt ikke liden Trøst, og idet jeg gjerne giver mit Bidrag, haaber jeg, at min eventuelle Enke ikke vil faa meget af Kassen; bedst var det, om hun slet intet trængte til. Jeg kjender nok den Indvending, der gjøres imod en saadan Kasse, at Uddelerne kunne være partiske og Modtagerne let blive misfornøjede, men jeg er fuldelig overbevist om, at en samlet Styrelse af Lærere — eller

som hos os Generalforsamlingen — der forestaar Uddelingen, vil anvende den største Samvittighedsfuldhed og moden Overvejelse ved samme, og hvad Misfornøjelsen angaar, da kan man tage denne grumme let. Ingen kan gjøre alle tilpas, og naar man tror at kunne udrette noget godt, bør man ikke lade sig afskrække derfra, fordi man maaske faar Utaak til Løn.

Oppesundby den 24de September 1879.

L. H. Kristensen.

Et Par Ord om den paatænkte Brandforsikringsforening for Lærerne.

Trods Hr. Roses Indvendinger mod mit Foredrag angaaende den Sag, jeg bragte frem paa Skolemødet i Kjøbenhavn og forinden har arbejdet paa at faa gennemført, maa jeg bringe ham min Tak for den Interesse, han viser det af mig rejste Spørgsmaal ved sit sagkyndige og i det hele velvillige Indlæg, og er det mit Haab, at de Hindringer, han ser for Planens Gjennemførelse, maa fjernes ved Sagens Drøftelse og de yderligere Oplysninger, dens Talsmænd staa i Begreb med at skaffe til Veje.

I al Korthed vil jeg tillade mig i enkelte Punkter at imødegaa Hr. Roses Artikel og søge at hæve de Misforstaaelser af mit Foredrag, der ere indløbne.

1. Jeg opstillede ingen Brandforsikringsforening for Ringsted Amt — skal vel være Sorø — som Grundlag, men omtalte, at

Sagen havde været under Behandling i Ringsted paa et Skolemøde for Sjællands Stifts Lærere. Det kunde aldrig falde mig ind kun at lægge et Amts Skoler til Grund for en Beregning.

2. 10 Aar finder jeg ogsaa at være et alt for kort Tidsrum til en Gjennemsnitsberegning, hvorfor jeg i mine Henvendelser med Anmodning til Lærerne om Oplysninger betræffende brændte Skoler havde bedt om Opgivelse af Brandskade for et Tidsrum af 20 Aar, hvilket jeg især lagde til Grund for mine Beregninger. Derimod anførte jeg, at for et Tidsrum af 10 Aar havdes Oplysning om brændte Skoler i det gejstlige Brandsocietet (se Samleren for 1860, Pag. 39), og beklager jeg, hvis jeg ikke skulde have fremhævet, at 10 Aar og et Antal af kun 480 Lærere ikke kan opstilles som nogen Maalestok for en Beregning. Jeg vilde kun vise, at trods de faa Medlemmer og det korte Aaremaal vilde disse 480 Lærere have sluppen med en 3 Gange mindre Præmie, hvis de selv havde dannet en Assuranceforening.

3. Til Dækning af Brandskader paa Skoler vilde af det ovennævnte Antal Lærere, der vare i det gejstl. Brandsocietet, være udfordret en Præmie af 5,6 R aarlig i 10 Aar, og antager jeg, at baade Kjøbstads- og Landsbylærere vare Medlemmer. Ikke denne Gjennemsnitspræmie, der, som bemærket, kun fremførtes for at vise, hvor billig en Brandassurance for kun 480 Lærere den Gang vilde have været frem for flere andre af Datidens Assurancer, men derimod de af mig indhentede Oplysninger om Ildebrande blandt 8 à 900 Skoler i de sidste 20 Aar lagde jeg til Grund, og bemærkede jeg, at hvis Forholdet var det samme for hele Landet, vilde der aarlig have brændt 2 Skoler i Gjennemsnit, og ved at sætte Brandskaden til omtrent 2000 R pr. Skole, vilde til Dækning af denne Skade udfordres et Bidrag af c. 4 R aarlig. Kan gjerne være, at Forholdet i Virkeligheden er noget ugunstigere, men der er lige saa megen Sandsynlighed for, det er gunstigere. Ifald jeg fra alle de Lærere, jeg henvendte mig til, havde faaet Svar paa mine Spørgsmaal, kunde jeg have mødt med et noget fyldigere statistisk Materiale. I en Del Aar vil Præmien næppe blive saa billig som i det omtalte fynske Assuranceselskab, hvor Præmien er 4 R (er det aarligt eller halvjaarligt Bidrag?); men med en Smule Opofrelse og Taalmodighed vil om kortere eller længere Tid omtrent det samme Resultat sandsynligvis kunne naas.

4. En Enkekasse for Lærerne maa vel nærmest betragtes som

en Understøttelsesforening for *trængende* Enker; thi at grunde den paa Sandsynlighedsberegninger vil næppe blive til synderlig Fordel for Lærerne, da der baade i Livrenteanstalten af 1871 og andre Livsfors. Selskaber kan tegnes Forsikringer saa billige, at en Understøttelse vist ikke kan erhverves billigere i en Enkekasse for Lærere; men derimod er det noget helt andet, om Lærerne ved frivillige Bidrag kunde danne en Enkekasse for trængende Lærerenker, hvilken vilde have god Brug for alle mulige Bidrag, altsaa ogsaa for Tilskud af den projecterede Brandforsikringsforening. Det er ikke min Mening, at den ene af disse Foreninger skulde være «Trækplaster» for den anden; min Hovedtanke med den tit omtalte Assurance er, som anført i mit Foredrag, at de mange Tusind Kroner, Lærerne udrede i Assurancepræmie, maa paa forskjellig Maade komme os til Gode.

5. Naar jeg i mit Foredrag lejlighedsvis hentydede til, at Lærerne muligvis kunde faa Adgang til Laan, var min Mening, at hvis Foreningen saa sig i Stand dertil, kunde Lærerne mulig forstrækkes med Embedslaan paa noget billigere Betingelser end i de almindelige Pengeinstitutter. Private Laan kunde der næppe blive Tale om.

6. Jeg foreslog Nedsættelsen af et Udvalg, hvis Hverv skulde have været at udarbejde et Udkast til Love og sørge for, at der tegnedes et tilstrækkeligt Antal Medlemmer, saa Foreningen inden alt for lang Tid kunde have traadt i Virksomhed, det kunde da godt tillige have været paalagt Udvalget at tilvejebringe «et sikkert og uomstødeligt statistisk Materiale». Hvorfor Hr. Rose ikke kunde gaa ind paa det af mig foreslaede Udvalg, forstaar jeg derfor ikke, da han dog ønsker nedsat et foreløbigt Udvalg.

7. At Foreningens Administration skulde blive saa meget kostbar, kan jeg ikke indse. Jeg kjender Assuranceselskaber med et lige saa stort og maaske større Antal Medlemmer, end der vilde blive i Lærernes Assurance, om ogsaa alle Landets Lærere sluttede sig til den, der administreres af Mænd i forskjellige Livsstillinger, uden at det, saa vidt mig bekjendt, har haft uheldige Følger for den paagjældende Forening.

Ligesom jeg hidtil har arbejdet for denne Sag, vil jeg vedblive dermed, hvorfor alle de Lærere, der have Interesse for Sagen, bedes sende mig Oplysninger om brændte Skoler, Assurancesummernes og Brandskadernes Størrelse m. m., saa et fyldigt Materiale mulig kan skaffes til Veje, hvorpaa en Beregning om Planens Gjennemførlighed kan bygges. Jeg skal da i Vinterens Løb offentliggjøre Resultatet af de indhentede Oplysninger, og falde de gunstigt ud, ser jeg ingen Grund til at tøve med Foreningens Dannelses, man kan jo lige saa godt begynde i Dag som i Morgen.

Spejlsby Skole pr. Stege i Oktober 1879.

C. F. J. Simonsen.

Til foranstaaende skal jeg blot knytte den Bemærkning, at nærværende Forslag af Hr. Simonsen næppe har vakt den Opmærksomhed, det fortjener, og jeg antager, at Grunden hertil er den, at det tager sig ud som et ubetydeligt økonomisk Spørgsmaal. Men det kunde dog være, at det kunde faa mere Betydning, end man ved en flygtig Tanke tillægger det, og det skulde derfor glæde mig, om mine Kolleger vilde tage sig lidt af Spørgsmaalet. — Havde vi haft en saadan Forening, og havde jeg i den Tid, jeg har været bosat, haft forsikret deri, da vilde jeg i Præmie have kunnet spare over 100 *Nr.*, og det uagtet, at jeg endnu er en ung Mand. Men selv om denne Sum nu ikke var sparet, men givet til en saadan Kasse, hvilken Sum kunde da en Forening — blot saa talrig som «Danmarks Læreref.» — da ikke have haft til Raadighed? Jeg vilde kun ønske, at man ikke vedblivende vilde spille Tiden med unødvendige Overvejelser, men strax gjøre noget for at komme Resultatet nærmere. En saadan Kasse vilde jo meget godt kunne bestyres af Lærere; det gjælder kun om, at nogen vil melde sig til Tjeneste ved Udførelsen af de forberedende Arbejder. Imidlertid er det ikke til at stole paa, at nogen vil gjøre det, selv om det ikke skortede paa Interesse for Sagen. Jeg selv vil af forskellige Grunde ikke gjærne have videre med denne Sag at gjøre; jeg vil dog her gjøre et Tilbud, som maaske kunde bringe os et Skridt nærmere til Maalet. Enhver Lærer, som skjønner, at det kunde være fordelagtigt, at de Fordele, som en saadan Forening stiller i Udsigt, maa komme selve Lærerstanden til Gode, og som kunde ønske at indtræde i en Brandforsikringsforening for Lærere, naar en saadan i Billighed kunde maale sig med de billigste i Landet, maa gjøre Anmeldelse derom til mig og meddele mig hans omtrentlige Assurancesum. Vil Hr. Simonsen over for mig erklære sig villig til at modtage saadanne Anmeldelser og deraf gjøre de fornødne Optællinger, da vil jeg helst overlade ham denne Forretning, da han nu har syslet saa meget med Sagen. Lad os antage, at der saa d. 15. Jan. n. A. er indkommet de Anmeldelser, som foreløbig kunne ventes. Der offentliggjøres da en Liste over de anmeldte (maaske rettest i et Tillægsblad til Skoletidende), og synes der at være tilstrækkelig Interesse for Sagen, maa det jo da blive de foreløbigt indtegnedes Sag at udstemme et Udvalg til at sætte Sagen i Gang ved at udarbejde Love og Vedtægter, og til i det hele at ordne og lede alt fornødent. — Det synes mig umuligt at faa rigtig begyndt med denne Sag, saalænge dette Skridt ikke er gjort, da man først derefter vil kunne have et Overblik over den Mark, der kan arbejdes paa. —

Bjerge d. 10de Decbr. 1879.

P. A. Holm.

Skoletidende

for

1880,

udgiven

af

R. J. Holm,
Seminarlærer i Jølling

og

P. A. Holm,
Lærer i Bjergø.

Brandforsikringsforening for Lærere.

Hr. Lærer Simonsen i Spejlsby har i Nr. 5 af Skoletidenden opfordret Lærerne til at udtale sig om ovenanførte Sag, hvorfor jeg her i kort Omrids vil fremsætte min Mening om samme. Tanken er sikkert sund og bør fremmes snarest muligt. At man skulde arbejde i Kastevæsenets Tjeneste ved at danne en saadan Forening er en grundløs Panstand og en Miskjendelse af den Ret og Pligt, man har over for sin Familie at ordne sine Anliggender paa bedste Maade, hvad Lærerstanden ikke mindre end enhver anden har nødig at se paa. Derfor er der heller ingen Grund til at uglese de Lærere, som ere knyttede til andre Foreninger og foretrække fremdeles at holde sig dertil; deres Tal er næppe stort. — Foreningen optager Lærere og Lærereinder, Pensionister af begge og Lærerenker.

Foreningen vælger en af 6 Medlemmer bestaaende Bestyrelse (2 Medlemmer for Jylland, 1 for Fyn, 1 for Sjælland, 1 for Laaland-Falster og 1 for Bornholm) og desuden en Regnskabsfører og Kassierer, der er den eneste som lønnes. Bestyrelsesmøde afholdes én Gang aarlig, vekselsvis i Aalborg, Vejle, Odense, Ringsted og Nakskov. Bestyrelsesmedlemmerne erholde Rejsegodtgjørelse af indtil 20 *Sk* hver. Almindelig Generalforsamling afholdes hvert 3dje Aar i Kjøbenhavn eller ligeledes vekselsvis i de nævnte Byer. Regnskabsføreren erholder en Løn af fire til fem Hundrede *Sk* aarlig, da han ikke blot faar en Del Arbejde at udføre, men maa stille en Sikkerhed af nogle Tusinde *Sk*. Der bør næppe fra Begyndelsen stiftes Grundfond ved en større extra Indbetaling, da dette mulig vil afholde en Del fra at indtræde i Foreningen. — Det aarlige Bidrag bør være fast, og dersom det sættes til 1—2 *Sk* af hvert Tusinde, vil den indkomne Kapital (selvfølgelig under Forudsætning af, at Sagen faar den forønskede Tilslutning) ikke blot kunne dække alle Foreningens Udgifter, saavel til forefaldende Ildsvaader som til Regnskabs- og Bestyrelsesvæsenet; men der vil forhaabentlig blive et Overskud, for hvilket der ved Regnskabsaarets Slutning indkøbes kongelige Obligationer, der i Finansministeriet noteres som Foreningens Ejendom. Saaledes vil Tid efter anden danne sig en Grundfond paa en lempelig Maade, og naar det har opnaaet en Størrelse af 10 til 20 Tusinde *Sk*, nedsættes det aarlige Bidrag til det Beløb, som netop i Forening med Renten af Grundfondet er tilstrækkeligt til at dække den aarlige Udgift. Medlemmerne vurdere selv deres Ejendele og udfylde 2 Polise-Blanketter, der ere enslydende, og hvoraf den ene beror hos Regnskabsføreren og den anden hos den forsikrende. Fornyelse bør ske hvert 5te Aar og kan ske ved hvert nyt Regnskabsaars Begyndelse. I Til-

fælde af Ildsvaade tilkalder den brandlidte de to nærmest boende Medinteressenter, hvilke vurdere den skete Skade, hvorpaa Beløbet strax udbetales.

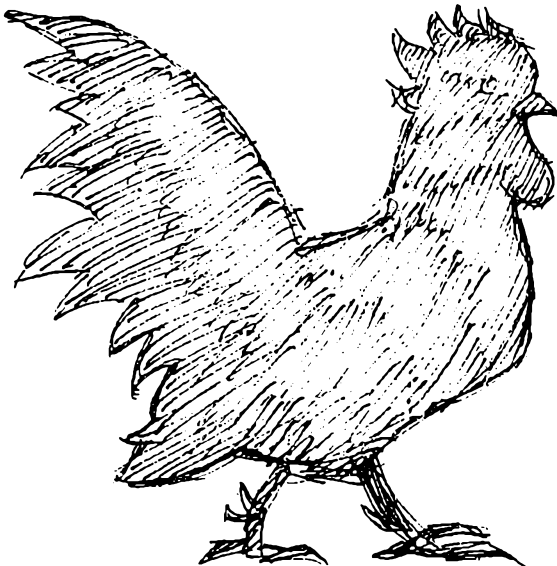
Aarsbidraget betales forud, indsendt til Kassieren mellem Jul og Nyaar. Mulige Restancer bekendtgjøres i „Skoletidenden“, der er Foreningens Organ. Restanterne indsende da snarest Beløbet eller i Tilfælde af Fejl fra Postvæsenets Side dettes Kvittering for Beløbets Modtagelse. Sker ingen af Delene inden 14de Januar, giver Regnskabsføreren Restanten skriftlig Paaandelse, der anbefales, og hvis han desuagtet ej indsender Beløbet inden Månedens Udgang, er han udelukket af Foreningen uden Efterkrav. Naar Aarsbidraget indsendes ved Postanvisning, vil Afsenderen slippe med 12 Ørs Udgift, Postkvitteringen iberegnet.

De indkomne Aarsbidrag indsættes af Regnskabsføreren i nærmeste sikre Pengeinstitut paa saadanne Betingelser, at indtrædende Brandskader kunne dækkes inden en Maaed efter Branden.

Det er ikke usandsynligt, at Foreningen vil kunne erholde Begunstigelser med Hensyn til Brugen af Stempelpapir, hvilken og var værd at tage med.

Hvad jeg saaledes har anført, er selvfølgelig hverken det hele eller det halve, som bør tages under Overvejelse, men dog altid noget; og tillader jeg mig at gjentage Hr. Simonsens Opfordring til Dhrr. Medlærere.

H. Olesen,
Ødum.

Den paatænkte Brandforsikringsforening.

Da jeg fra flere Sider har faaet Underretning om, at *mange* Lærere i Landets forskjellige Egne ere stemte for Oprettelsen af den paatænkte Forening, men desuagtet ikke nu ville indmelde sig af Frygt for, at Foreningen muligvis kunde blive saa fattig paa Medlemmer, at den vilde være forbunden med for stor Risiko, saa vil jeg gjøre opmærksom paa, at der i saa Henseende intet er at befrygte. Skulde Medlemstallet ikke naa op til 400 — hvad der efter min og fleres Mening vil være fuldt tilstrækkelig — saa bliver der næppe oprettet nogen Forening, i hvert Fald kan det jo saa staa enhver frit for, om han vil med dertil eller ikke; den foreløbige Anmeldelse er jo ikke bindende. Men enhver, som virkelig ønsker Foreningen dannet, maa ikke udlade at indmelde sig, da Sagen jo ellers aldrig vil kunne iværksættes. Af Hensyn til disse Tilføjelser udsætter jeg yderste Indmeldelsesfrist til 1ste Marts.

Bjerge v. Horsens d. 22de Jan. 1880.

P. A. Holm.

Lærernes Brandforsikringsselskab

synes nu at vinde Tilslutning. saa at der kan være Haab om, at Tanken vil kunne realiseres. Jeg skal i et af de første Nr. af Skoletidende meddele en Fortegnelse over de indmeldte.

Paa given Foranledning skal jeg bemærke, at selv om man nu strax indmelder sig i Selskabet — hvad enhver, der interesserer sig for Sagen, bør gjøre — saa er det derfor slet ikke nødvendigt strax at melde sig ud af en Forening, hvori man allerede har forsikret. Skiftet kan jo opsættes, til den nu paabegyndte Betalingstermin er udløben. Lærernes Brandforsikringsselskab vil næppe kunne træde i Virksomhed for til Juli Maaned. — Enhver, der indmelder sig i Selskabet, bedes henlede Kollegers Opmærksomhed paa Sagen, for derved at bidrage til, at den kan faa størst mulig Tilslutning.

Enhver Indmeldelse skulde helst ledsages af Oplysning om Forsikringssummens omtrentlige Størrelse.

Bjerge v. Horsens den 3dje Febr. 1880.

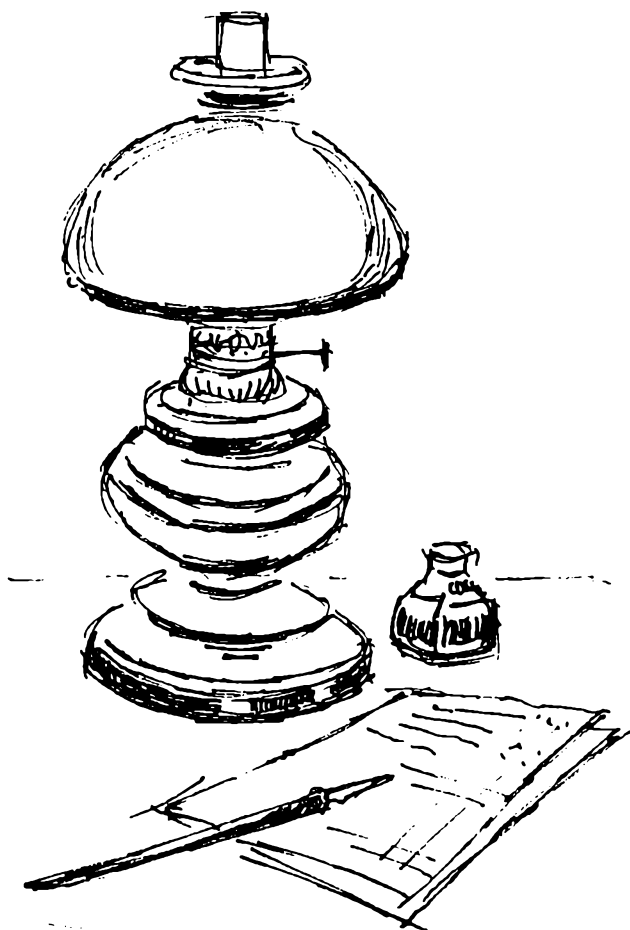
P. A. Holm.

3. Fortegnelse over de første 203 medlemmer.

Fortegnelse
over
indmeldte Medlemmer af det paatænkte
Brandforsikringsselskab for Lærere og Lærerinder.

1. Zak. Nielsen Herstedvester v. Taastrup St.
2. Mathiesen Haarslev Aarup St.
3. L. P. Pedersen Have Herning St.

4. Kjeldsen	Granslev	Laurbjerg St.
5. H. Olesen	Ørum	Hadsten St.
6. J. C. Jeppe	Gyllingskov	Horsens.
7. Povlsen	Liudum	Onsild St.
8. O. Pedersen	Bigum	do.
9. Rasmussen	Sundby	Alslev St.
10. R. Hansen	Vallebo	Faxe.
11. Mathiasen	Tommerly	Silkeborg.
12. Nielsen	Vester Tostrup	Viborg.
13. Hnr. Koch	Ørby	Samsø.
14. P. Eriksen	Tødso	Nykjobing p. M.
15. H. A. Blichfeldt	Spentrup	Randers.
16. R. K. Mortensen	Liørsbo	Nykjobing p. M.
17. J. C. Freudendal	Utterslev	Nakskov.
18. Kr. Larsen	Egense	Aalborg.
19. L. H. Kristensen	Oppesundby	Frederikssund.
20. P. Danielsen	Ajdt	Hammel.
21. J. Jensen	Alling	Laven St.
22. G. Hvejsel	Lime	Randers.
23. J. Andersen	Karlby	do.
24. H. P. Andreasen	Frølund	Korsør.
25. Balle	Tørring	Laven St.
26. P. Jakobsen	Vebbestrup	Hobro.
27. Cur. Have	do.	do.
28. A. Poulsen	Hejninge	Slagelse.
29. Alfr. Petersen	Rude Eskildstrup	Sorø.
30. N. C. Bronnum	Sabl	Bjerringbro.
31. Førstelærer Melchior, jun.	Friskolen	Nyborg.
32. Kordegn Melchior, sen.	do.	do.
33. Lærer Gertz	Borgerskolen	do.
34. Petersen	do.	do.
35. Bruun	do.	do.
36. L. inde Frk. Bahneberg	do.	do.
37. L. Jørgensen	do.	do.
38. C. S. Nielsen	Stavnsholt	Birkerød.
39. P. M. Pedersen	Overviskum	Viborg.
40. Nielsen	Magelby	Skjelskør.
41. C. A. Thyregod	Ans	Rødkjær St.
42. Jepsen	Braarup	do.
43. N. Ludv. Andersen	Sangstrup	Grenaa.
44. N. Petersen	Fønsskov	Norre Aaby.
45. C. E. Johansen	Gram	Skanderborg.
46. C. A. Friis	Østbirk	Horsens.
47. P. H. Madsen	Gudum v. Sk.	Lemvig.
48. Lauridsen	Gudum ø. Sk.	do.
49. H. N. Henneberg	Skals	Viborg.
50. Otto Foss	Skjellerup	Hobro.
51. A. M. Kristensen	Snertinge	Lundby St.
52. P. P. Højlund	Galten	Hadsten.

53.	P. Steffensen	Træden	Brædstrup.
54.	P. Pedersen	Hjarup	Kolding.
55.	Petersen	Pilemark	Samsø.
56.	M. Blegvad	Thorup	do.
57.	H. H. Andersen	Besser	do.
58.	Johansen	Maarum	Helsinge.
59.	G. E. Meyer	Friskolen	Horsens.
60.	Lammers	do.	do.
61.	A. Nielsen	do.	Logstør.
62.	Nielsen	Randlov	Odder.
63.	R. P. Rasmussen	Bregninge	Æro.
64.	M. Pedersen	Skovby	do.
65.	J. P. Lavesgaard	Yding	Bredstrup.
66.	J. Sorensen	Norring	Hinnerup.
67.	P. F. Lund	Borup	Randers.
68.	J. P. Christensen	Helsted	do.
69.	L. Henriksen	Skrøstrup	Mariager.
70.	O. K. Niemann	Kjeldstrup	Slagelse.
71.	Ferd. Pedersen	Frønderup	Jyderup St.
72.	L. C. Larsen	Nordby	Samsø.
73.	J. C. Hansen	Hansted	Horsens.
74.	Chr. Kauslund	Vedskjolle	Kjøge.
75.	Skovgaard	Rindom	Ringkjøbing.
76.	Rasm. Nielsen	Gjern ø. Skole	Hammel.
77.	K. P. Jensen	Skaarup	Thisted.
78.	N. P. Ginnerkov	Bay-Kirketerpske Borgers.	Randers.
79.	N. B. Kjølseth	do.	do.
80.	J. Wyrkler	do.	do.
81.	V. Hejlesen	Ølby	Kjøge.
82.	Olsen	Højelse	do.
83.	Gildberg	Ølsemagle	do.
84.	S. Ditlevsen	Elsted	Thisted.
85.	N. Larsen	Frejlev	Nykjøbing p. F.
86.	K. P. Hansen	Skarø	Svendborg.
87.	K. O. T. Jensen	Hindborg	Skive.
88.	Pedersen	Borgerskolen	do.
89.	Larsen	Vejrslev	Nykjøbing p. M.
90.	Andr. Kjeldgaard	Emb	do.
91.	A. Jørgensen	Mejerup	Holstebro.
92.	F. Jakobsen	Kjøbeløv	Nakskov.
93.	E. Johansen	Borgerskolen	Fredericia.
94.	Steensen	do.	do.
95.	Dixen	do.	do.
96.	Vognsen	do.	do.
97.	C. J. Vaaben	Ellinge	Ullerslev St.
98.	J. P. Ipsen	Ore	Vordingborg.
99.	Knudsen	Stignæs	Skjælskør.
100.	J. Th. Nielsen	Havrum	Hammel.
101.	C. Tranekjær	Vithen	Hinnerup.

102. J. J. Rasmussen.....	Trustrup.....	Trustrup St.
103. Karl Hjorth.....	Aarestrup	Støvring St.
104. J. H. Petersen	do.	do.
105. Olsen	Aarløse.....	Thureby St.
106. S. Frederiksen	Homaahede.....	Trustrup St.
107. L. B. S. Borch.....	Stendis Ryde.....	Holstebro.
108. S. K. Sørensen	Tistrup.....	Tistrup St.
109. K. F. Kristiansen....	Tilst	Mundelstrup St.
110. Jensen	Harre	Skive.
111. Brandt	Vile	do.
112. C. Hansen	Kongsted	Rønnede.
113. Fr. Hansen	Kongsted	Ruds Vedby.
114. P. A. Holm.....	Bjerge.....	Horsens.

(Fortsættes.)

Fortsættelsen følger i Nr. 11, og alle Indmeldelser, der indkomme indtil 2 Dage for Trykningen af dette Nr., ville blive anførte. — Medlemmerne anmodes saa om, senest 10 Dage efter at nævnte Blad er udkommen, at afgive Stemme paa 5 af Foreningens Medlemmer, som da ville have at affatte Love og Vedtægter for Foreningen og iøvrigt at træffe alle fornødne Foranstaltninger til, at den hurtigst muligt kan træde i Virksomhed, og som tillige maa fungere som Foreningens Bestyrelse i det første Aar, hvorefter da en ny Bestyrelse eller Repræsentation maa vælges i Henhold til de Love, der ville blive vedtagne.

Jeg har faaet saa mange Forespørgsler angaaende den paa-tænkte Forening, at jeg ikke godt kan besvare enhver enkelt i private Breve. Jeg skal derfor tillade mig her at oplyse, at jeg slet intet kan sige til Oplysning om Foreningens nærmere Indretning, Størrelsen af Præmien o. s. v.; det vil jo altsammen være at bestemme af det eventuelle Udvalg. Men alle vi, som have arbejdet for Stiftelsen af en saadan Forening, ere jo gaaede ud fra, at den vilde kunne tilbyde Interessenterne gunstigere Vilkaar end de fleste andre Foreninger, og at det mulige Overskud ene skulde komme Lærerstanden til Gode. — Jeg selv har tænkt mig, at Præmien foreløbig maatte bestemmes til 10 *Gr* pr. 100 *Kr* aarlig, og at indtrædende Medlemmer desuden maatte betale f. Ex. $\frac{1}{4}$ pCt. af Assurancesummen, fordelt paa 2 Aar, til et Grundfond, og mulige Udbetalinger maatte saa paalignes Assurancesummerne, for saa vidt Kassens Midler ikke strække til. Men vinder Foreningen almindelig Tilslutning, hvad man dog har Grund til at vente — selv om man endnu formange Steder holder sig tilbage i afventende Stilling, indtil andre har brudt Isen — saa vil det jo ikke vare længe, før Vilkaarene kunne blive endnu gunstigere. Naar blot Lærerne ville vise fornøden Selvstændighed og Frimodighed, saa kan der herved virkelig grundes en i økonomisk Henseende meget gavnlig og heldbringende Indretning for Lærerstanden — og maaske dens efterladte.

Som hidtil vil jeg fremdeles modtage Indmeldelser, indtil det

nævnte 5-Mands-Udvalg er nedsat, og ligeledes modtager jeg, naar den Tid kommer, den forlangte Stemmegivning.

Bjerge v. Horsens den 24de Febr. 1880.

P. A. Holm.

Fortegnelse

over

indmeldte Medlemmer af det paatænkte

Brandforsikringsselskab for Lærere og Lærerinder.

115. P. M. Markussen	Kidde	Jelling.
116. Hofman	Farre	Hammel.
117. N. Kjørulf Henriksen	Tvis	Holstebro.
118. J. K. Holmgaard	Ørre	Herning.
119. J. P. Jensen	N. Esterbølle	Bogense.
120. K. Johansen	Bjerregrav	Randers.
121. L. P. Nielsen	Sonderhøjrup	Pederstrup St.
122. N. E. Kragh	Brandstrup	Løgten.
123. Kordtsen	Fovlum	Gjedsted.
124. Klindt	Vesterskjærninge	Kværndrup.
125. Krogh	Gjerup	do.
126. Mathiesen	do.	do.
127. Illemaan	Ludvigsminde	do.
128. Nielsen	Krarup	do.
129. S. Jørgensen	Kistrup Skovhuse	do.
130. Jobs. Beldring	Krarup	do.
131. J. A. Trøstrup	Thorsted	Thim St.
132. Hedegaard	Ørsløvunderskov	Ringsted.
133. C. Lund	Finderup	Viborg.
134. F. J. K. Hansen	Rosmus	Trustrup St.
135. Rasmussen	Birkholm	Marstal.
136. Kr. Petersen	Stege.	
137. L. C. Førritzlew	do.	
138. C. F. J. Simonsen	Spejlsby	Stege.
139. A. H. H. Lund	Kjeldbymagle	do.
140. P. Andresen	Hjertebjerg	do.
141. H. Kr. Hansen	Raabylille	do.
142. P. Pedersen	Raabymagle	do.
143. J. Jepsen	Borre	do.
144. Fr. Mejsler	Magleby	do.
145. H. Hansen	Mandemark	do.
146. C. N. Klinge	Værum	Randers.
147. C. Nielsen	Tapdrup	Viborg.
148. M. J. Nyholm	St. Magleby	Amagor.
149. M. Nygaard	Hemmed	Grenaa.
150. Jnl. E. Westergaard	Voldby	do.
151. Nielsen	Sjerslev	Kjellerup.
152. Svendsen	Nykjøbing	paa Sjælland.
153. Hejnrich	do.	do.
154. Larsen	Herrestrup	Nykjøbing p. S.
155. Larsen	Egebjerg	do.

156. Pleth	Braade	Nykjøbing p. S.
157. V. Gehl Kristensen	Vexo	Frederiksund.
158. Hansen	Storsjorup	Ørsted.
159. Jensen	Torslev	do.
160. Pens. Lærer Schmidt	Hevring	do.
161. Schmidt	do.	do.
162. J. Holst Rasmussen	Thirstrup	Trustrup St.
163. Lavendt	Faaborg	do.
164. H. Hansen	Raadved	Horsens.
165. H. Larsen	Thostrup	Ryom St.
166. P. Niemann	Nimtofte	do.
167. P. Munch	do.	do.
168. Hnr. Andersen	Vesteraaby	Faaborg.
169. Kragh	Brandstrup	Aarhus.
170. J. J. Korsholm	Hjortshøj	do.
171. L. Petersen	Logsted	Legster.
172. C. Steincke	Viskinge	Svebelle.
173. H. Jensen	Ulbølle	Svendborg.
174. P. Rasmussen	Gjeding	Mundelstrup St.
175. Jensen	Faarup	do.
176. H. Sorensen	Givskud	Jelling.
177. K. L. Lund	Bronme	Sorø.
178. K. Munk	Sending	Silkeborg.
179. Joh. Hansen	Rødning	Viborg.
180. Knudsen	Mjesing	Skanderborg.
181. L. M. Okkels	Emborg	Alken St.
182. M. C. S. Tandrup	Iyngaa	Hadsten St.
183. S. O. Schou	Lustrup	Ribe.
184. N. C. Hansen	N. Kongerslev	Belum.
185. H. P. Sejersen	N. Onsiid	Hobro.
186. K. Jensen	Skjold	Horsens.
187. P. H. Haabr	N. Vium	Herning.
188. K. Ottosen	Hylke	Skanderborg.
189. P. M. P. Krog	Bruushaab	Viborg.
190. M. K. Kjer	Hellum	Skjørring St.
191. N. Rasmussen	Øls	Hobro.
192. R. Sorensen	Valdun	Randers.
193. K. Laursen	Hvam, Borbjerg S.	Holstebro.
194. J. Petersen	Villerse	Grenaa.
195. J. K. Hansen	Ramlose	Frederiksborg.
196. C. C. Petersen	Noddebo	do.
197. K. G. Olesen	Villingerød	do.
198. Kristensen	Esbønderup	do.
199. S. Kr. Kristensen	Skjørring	Mørke St.
200. M. N. Leth	Ørum	Laurbjerg.
201. S. Jensen	Ladegaarde	Skanderborg.
202. Christ. Christensen	Vejerslev	Hammell.
203. R. K. Laursen	Testrup	Hobro.

Til Dato er der saaledes indmeldt lidt over 200 Medlemmer af det paatænkte Selskab. Men jeg véd af de mange Meddelelser, som jeg i dette Øjemed har modtaget, at Sagen vil kunne gjøre Regning paa en betydelig Tilslutning — men først naar den er sat i Gang, og det viser sig, at den kan gaa. Det er kjedeligt nok, at der ikke allerede nu er mødt flere frem; man gik trostigere til Sagen, jo flere man var; men man kan jo ikke fortænke Folk i, at de holde sig noget tilbage; thi det er jo dog her først og fremmest et økonomisk Spørgsmaal for den enkelte, hvorom der er Tale; men

det kan ganske vist ogsaa kaldes en Sag af Betydning for Lærerstandens i Almindelighed, og naar man saa er vel anbragt i en billig Kasse eller Forening — hvorfor skulde man saa gaa hen og melde sig ind i noget, som man ikke véd, hvad er? Uagtet jeg ikke er i nogen billig Forening — men i «Danmark», hvor jeg svarer i Præmie mindst tre eller fire Gange saa meget, som jeg vil komme til at svare i Lærernes paatænkte Forening, der selvfølgelig kan blive lige saa billig som de billigste, vi har i Landet, saa var jeg ogsaa strax tilbøjelig til at betragte Sagen som mig uvedkommende; jeg kunde jo nu melde mig ind i denne Egnens lokale Forening; bedre kunde Lærernes Forening ikke blive, tænkte jeg. — Jo, den kunde dog nok med Tiden blive endnu billigere, maatte jeg tilstaa, for her i Egnens Forening kunde jo *mange* Interessenter lide Brandskade ved én Ildebrand; det kan ikke ske i Lærernes Forening. Heller ikke kan man godt tænke sig, at nogen i denne Forening forsættelig kunde blive brandlidt, medens det dog nok af og til hænder udenfor. Men det var dog væsentligst den Tanke, der gav mig Interesse for Sagen: det er ikke i alle Egne af Landet, man har saadan en billig Forening; de billige Foreninger ere jo lokale; vi bør derfor ved Sammenslutning gjøre det muligt for enhver Kaldsfælle at opnaa de samme Fordele, som disse enkelte, lokale Foreninger tilbyde vedkommende Egnens Beboere. I denne Forstand saa er Sagen jo rigtignok af Betydning for hele Standen fra dens Begyndelse af. Det kan ikke hjælpe Lærerne i Viborg Amt, at man i Odsherred f. Ex. har en meget billig Forening, og for Odsherreds Lærere vil der ikke opnaas synderlige Fordele ved at gaa ind i Lærernes Forening; men de hjælpe dog derved andre Kaldsfæller til samme Fordele, som de selv have, og dette er vistnok ogsaa væsentligst Grunden til, at dog ogsaa Lærere derfra ere indmeldte. — Jeg véd, at mange — og vistnok det store Flertal — have holdt sig tilbage af den simple Grund, at de vare bundne til en anden Forening forelobig; men jeg skal da oplyse, at de $\frac{3}{4}$ af os indmeldte Medlemmer ere det samme, og vor Indtrædelse i denne Forening som Interessenter begynder altsaa først den Dag, vi slippe ud af den gamle.

Ethvert Medlem anmodes nu om at indsende til mig inden d. 22 Marts d. A. sin Stemmegivning paa 5 Mænd af Foreningens foranførte Medlemmer til at ordne Sagen, sætte den i Gang og lede den som Foreningens Bestyrelse det første Aar, indtil et nyt Valg da kan foregaa efter de Love, som af Bestyrelsen maa blive vedtagne.

Hr. Lærer Simonsen i Spejlsby har tilraadet at indvarsle samtlige Medlemmer til en Generalforsamling for paa en saadant at ordne Sagen; men dels er dette Raad først kommet til mig, efter at jeg i Skoletidendes Nr. 9 havde fremsat dette mit Forslag, og dels finder jeg det ikke praktisk at indkalde til en Generalforsamling; dertil bo Medlemmerne alt for spredte, og Sagens Vigtighed vilde ikke hos ret stor en Del af Selskabet kunne overvinde Vanskelighederne ved en lang Rejse; Følgen vilde blive, at kun faa fik

Indflydelse paa Afgjørelsen. Nu kan enhver da i det mindste faa Indflydelse paa Valget af de Mænd, der skulle træffe en Afgjørelse, og desuden antager jeg, at 5 Mænd, valgte paa denne Maade, arbejde bedre end en Generalforsamling i en saadan Sag. — Saa snart Afstemningen er foregaaet, skal jeg meddele dens Udfald her i Bladet og derefter overgive samtlige Stemmesedler til den nyvalgte Bestyrelse.

Der er intet til Hinder for, at de ny tiltrædende Medlemmer, som endnu indtil d. 22 Marts maatte indmelde sig hos mig, samtidig med Indmeldelsen kunne afgive Stemme paa 5 Bestyrelsesmedlemmer.

Bjerge v. Horsens den 11te Marts 1880.

P. A. Holm.

Et Brev om den paatænkte Brandforsikringsforening for Lærere.

Fra Hr. Skoleinspektør Johansen i Fredericia, som med megen Iver har virket for Oprettelsen af en Brandforsikringsforening for Lærere, har jeg modtaget efterstaaende Brev, som jeg nu efter at have indhentet hans Tilladelse dertil offentliggjør, da det indeholder et og andet, som kunde være værd at overveje, ligesom jeg ogsaa véd, at en større Kreds af Kaldsfæller véd at sætte tilbørlig Pris paa Brevskriverens Mening i Spørgsmaal, der kunne have Betydning for Lærerstanden.

P. A. Holm.

Kjære Holm! Da jeg paa Skolemødet i Kjøbenhavn hørte Hr. Lærer Simonsens Foredrag om en fælles Brandforsikringsforening for Danmarks Lærere, syntes jeg strax, at Sagen fortjente Lærerstandens Opmærksomhed, hvorfor jeg ogsaa ved Forhandlingens Slutning udtalte det Haab, at Forslagsstilleren nok vilde vide at fremme denne gode Sag navnlig gennem „Skoletidende“. Dette er jo nu sket, og det har glædet mig at se, at der for Alvor tænkes paa at stifte en saadan Forening i den nærmeste Fremtid. De Indvendinger, der ere fremkomne imod de opstillede Beregninger m. m., have ikke kunnet svække min Interesse for Sagen; thi efter min Mening hører der ikke stor Sagskundskab til at indse, at en Brandforsikringsforening for Lærere alene, naar den, hvad man dog maa antage, vinder almindelig Tilslutning, vil kunne byde sine Medlemmer langt billigere Vilkaar, end de allerfleste andre Brandkasser ere i Stand til, og desuden medføre forskjellige andre Fordele. Jeg forudsætter selvfølgelig, at en saadan Forening vil kunne spare mange af de Administrationsudgifter, der ere uundgaelige for andre lignende Selskaber, idet der maa kunne findes Mænd i Lærerstanden, til hvem man tør betro Administrationen, og som ville gjøre en Del af Arbejdet af Interesse for Sagen.

Den Tanke, at det mulige Overskud, eller rettere en Del af samme, skulde anvendes til Understøttelse af trængende Lærerenker, tiltalte mig strax, og den har ikke bidraget lidet til at stemme mig for Forslaget. Om den Sum, der af Overskudet vilde kunne benyttes i dette smukke Øjemed, først gives til en Enkekasse for ad denno Vej at komme Lærerenker til Gode, eller om den tilstilles Lærereforeningens Bestyrelsesudvalg til trængende Lærerenkers Understøttelse, det er efter min Mening af aldeles underordnet Betydning, og det er ikke værd at spille Tiden med at anstille Betragtninger og Beregninger desangaaende. Hvad flere af Sagens Talsmænd med Kraft have hævdet angaaende dette Punkt, kan jeg fuldstændig slutte mig til. Hovedsagen er og bliver jo dog, at Lærerne ved *talrigt* at slutte sig til en fælles Brandforsikringsforening ikke blot have Udsigt til at spare en Del af de Udgifter, deres Brandforsikring nu medfører, men at de forhaabentlig ogsaa derved ville kunne bidrage lidt til at afhjælpe den Trang, der findes i mangt et Lærerbjem, hvor Forsørgeren savnes. Men skal der opnaas betydelige Fordele, saa maa som sagt Tilslutningen være stor, og det er derfor mit Haab, at det vil gaa op for vore ærede Kolleger trindt om i Landet, at de ved at indtræde i den paatænkte Brandforsikringsforening gjør en god Gjerning imod sig selv og andre.

Som Lærernes Stilling er, saa kan intet Menneske med Billighed fortænke os i, at vi slutte os sammen for med forenede Kræfter at arbejde hen til at opnaa alle de Fordele i økonomisk Henseende, som vi paa denne Maade ere i Stand til at opnaa.

En Mand, der er godt kjendt med Brandforsikringsvæsenet her i Landet, udtalte en Gang til mig, at det vilde være en betydelig Hindring for bemeldte Sags Fremme, at mange Lærere trindt om i Landet ere Agenter for Brandassuranceselskaber, men jeg tror ikke, at nogen Lærer vil modarbejde Sagen for sin egen Interesses Skyld.

Den paatænkte Forening vil ogsaa medføre endnu én Fordel, som jeg vil tillade mig her at pege paa. Det er vist i Regelen forbundet med Ulemper og undertiden vel ogsaa med Extraudgifter med Hensyn til Assurance, naar Lærere, der have assureret i mindre, lokale Foreninger, flytte fra en Egn i Landet til en anden; for Medlemmerne af en almindelig Brandforsikringsforening for Lærere derimod ville Flytninger aldeles ikke medføre sligt.

Det har glædet mig meget at erfare, at du ogsaa tager dig varmt af denne Sag, og jeg vil ønske, at du og Sagens andre ærede Talsmænd ville blive ved med Kraft at virke for dens Fremme, og at den i Lærerstæden maa finde den Støtte, den fortjener, og vinde den Tilslutning, der er nødvendig til Opnaaelsen af dens Formaal.

Fredericia d. 25. Februar 1880.

Din hengivne
E. Johansen.

5. Valg til bestyrelsen 1880.

Afstemningen i Lærernes Brandforsikringsforening

fik følgende Udfald:

Til Bestyrelsesmedlemmer valgtes:

P. A. Holm i Bjerge	med 90 St.
C. F. J. Simonsen i Spejlsby ..	— 79 —
C. A. Thyregod i Ans	— 51 —
L. H. Christensen i Oppesundby	— 43 —
E. Johansen i Fredericia	— 36 —

Derefter havde Zak. Nielsen, Herstedvester, 30 St., Olesen, Ødum, 26 St., Hvejsel, Lime, 13 St., Freudendal, Utterslev, 13 St., Hejlesen, Ølby, 10 St., Jørgensen, Nyborg, 8 St. — Resten af Stemmerne vare meget spredte. Ialt indkom 92 Stemmosodler.

Medlemsantallet er nu 245; Indmeldelser modtages fremdeles.

Bjerge den 31te Marts 1880.

P. A. Holm.

6. Meddelelse fra Holm om virksomhedens begyndelse.**„Lærerstandens Brandforsikringsforening“**

har allerede nu faaet en saa god Tilgang af Medlemmer, at den med fuld Betyggelse for Deltagerne kan begynde sin Virksomhed til fastsat Tid — 1ste Juli —, og dens daglige Tiltagen er saa livlig, at man ret har Grund til at glæde sig over det vellykkede Forsøg og tillige med Rette kan knytte gode Forhaabninger til dette Foretagende. Jeg skal i et følgende Nr. af Skoletidende meddele Antallet af de tegnede Forsikringer, naar jeg ser, at den stærke Tilstømning er ovre. Men der er dog intet til Hinder for, at ny tiltrædende, stiftende Medlemmer fremdeles kunne indmelde sig.

Da jeg véd, at mange ærede Kaldsfæller have opsat deres Indmeldelse, til Lovene for Foreningen foreligger, og vi desuden have givet Tilsagn om at meddele disse her i Bladet inden denne Maanedes Udgang, saa skal jeg her meddele Bestyrelsens Forslag til Love, som det er, efter at det nu har været omsendt til anden og sidste Behandling. Det har endnu ikke modtaget Bestyrelsens Underskrift, men det bliver i disse Dage omsendt til endelig Vedtagelse, og Forslaget vil saaledes om 2 - 3 Dage — i hvert Fald kun paa en enkelt mindre væsentlig Ændring nær — være Foreningens Lov, og der vil saa lidt hen i Juni Maaned blive tilsendt ethvert Medlem et Expl. deraf tillige med Policeblanketter til Udfyldning.

Bjerge d. 27de Maj 1880.

P. A. Holm.

7. Bestyrelsens forslag til vedtægter.

Herefter fulgte så L.B.'s første sæt vedtægter med vedtægtsudvalgets bemærkninger til de enkelte afsnit.

Love for „Lærerstandens Brandforsikringsforening“.

§ 1. Foreningens Omraade.

Som Medlemmer i „Lærerstandens Brandforsikringsforening“ kan optages fungerende eller pensionerede Lærere og Lærerinder fra offentlige og private Skoler, Lærere ved Seminarier og Højskoler, Hus- og Hjælpelærere samt Lærerenker.

§ 2. Foreningens Formaal.

a. Det er Foreningens Formaal, at dens Medlemmer gjen-
sidig og paa den Maade, som Lovene bestemmer, sikre hinanden
mod saadant Tab paa rørlig Ejendom, som kan foranlediges ved
Ildsvaade og Lynnedslag saa vel som ved Slukning eller ved Foran-
staltning for at slukke en udbrudt Ild eller ved Redning af de
forsikrede Gjenstande, saafremt Ilden ikke er en Følge af Krig,
Oprør eller Anordning af Øvrigheden.

b. Hvis Foreningen i Fremtiden maatte blive i Stand dertil,
kan den yde Hjælp til trængende Medlemmer og deres efterladte,
hvortil de „stiftende Medlemmer“s muligt trængende efterladte skulle
have fortrinsvis Adgang. Om denne Sag vil dog senere blive tagen
Bestemmelse.

§ 3. Optagelse i Foreningen.

Den, som ønsker at blive optaget i Foreningen og er dertil
berettiget, har at anmelde det for Bestyrelsens Formand. An-
meldelsen maa være ledsaget af

- a. Angivelse af Forsikringssummens Størrelse, som dog ikke maa overstige 12000 *ℳ*.
- b. Oplysning om, til hvilket Tidspunkt vedkommendes mulige Forsikring i anden Forening udløber.

c. Policepenge: 50 *Ør* og desuden Betaling for Stempelmærke til Policen, der beregnes saaledes:

For en Forsikringssum indtil 2000 <i>N^l</i>	15 <i>Ør</i>
— — fra 2000 til 10000 <i>N^l</i>	30 <i>Ør</i>
— — fra 10000 til 12000 <i>N^l</i>	60 <i>Ør</i> .

Naar dette er indsaendt til Bestyrelsens Formand, vil denne under almindelige Forhold strax tilstille den indmeldte to Policeblanketter, som saa blive at udfylde og tilligemed Indskud og Aarspræmie at sende Formanden. Den indmeldte vil da faa den ene Police stemplet og underskrevet tilbage og er da Medlem af Foreningen fra Underskriftens Datum; men hvis han har forsikret andet Steds, har han selvfølgelig intet Krav paa Brandskadestatning hos nærværende Forening, inden hans Forsikringstid andet Steds er udløben. Har Formanden Betænkelighed ved at optage den forsikringsøgende som Medlem, indstiller han Sagen til den samlede Bestyrelses Afgjørelse.

§ 4. *Forsikringsaaet.*

Forsikringsaaet gaar fra 1ste Juli, Middag Kl. 12, til næste Aars 1ste Juli, Middag Kl. 12. Den Ildsvaade, som indtræffer inden dette Klokkeslet, vil være at regne til det foregaaende Aar, om den endog vedvarer ind i det næste Forsikringsaar.

§ 5. *Forsikringsgjenstande og deres Vurdering.*

Foreningen forsikrer for dens Medlemmer alle rørlige Ejendele undtagen: Penge, Pengebeviser, Værdipapirer og Handelsvarelagere. Forsikringsgjenstandene opføres klassevis, som Policeblanketten anviser, og ansættes til Værdi af Medlemmet selv efter bedøte Skjøn. Landbrugsprodukter sættes dog til en bestemt Pris saaledes: Hvede 16 *N^l*, Rug 12 *N^l*, Byg 12 *N^l*, Havre 8 *N^l*, Ærter 12 *N^l*, Vikker 12 *N^l*, Kartofler 5 *N^l* — alt pr. Tønde. — Hø, Halm, Brændsel m. m. ansættes efter Tidens og Egnens gangbare Priser.

§ 6. *Indskud og Præmie.*

Forsikringssummerne regnes efter Portioner à 100 *N^l*. Af hver Portion erlægges i Indskud en Gang for alle 5 *Ør* af de stiftende Medlemmer, det vil sige: de Medlemmer, som indtræde i Foreningen i det første Forsikringsaar, altsaa inden 1ste Juli 1881.

Senere tiltrædende Medlemmer erlægge i Indskud 10 \mathcal{R} af Portionen. Hvad der overskyder fulde Portioner, medregnes ikke ved Indskud og Præmie, saafremt det ikke overstiger 50 \mathcal{R} . Er det overskydende over denne Sum, regnes det for en hel Portion.

Aarspræmien eller Medlemmernes faste aarlige Bidrag til Foreningen er 8 \mathcal{R} af hver Portion, hvilket Bidrag erlægges forud inden hvert Aars 1ste Juli for det kommende Forsikringsaar. Alle Medlemsafgifter indsendes portofrit til Formanden.

§ 7. *Extraligning.*

Hvis, paa Grund af indtrufne Brandekader, de Midler, hvorover Bestyrelsen har Raadighed, ikke ere tilstrækkelige til at dække Udgifterne, kan det manglende lignes paa Foreningens Medlemmer i Forhold til deres Portionstal. De saaledes paalignede Bidrag indsendes til Formanden inden 6 Uger efter, at Medlemmerne af Bestyrelsen gennem Foreningens Organ ere underrettede om, hvad de have at betale.

§ 8. *Restancer.*

De Medlemmer, der ikke inden de i Lovene fastsatte Tidspunkter have betalt de forfaldne Afgifter, ere forpligtede til at erlægge en Bøde af $\frac{1}{10}$ af det resterende Beløb. Hvis Restaucen og Bøden da ikke efter nærmere Opfordring af Formanden ere betalte inden en Maaned efter Afgiftens Forfaldstid, udslettes vedkommende af Foreningen, saafremt han ikke kan godtgjøre, at Fejlen ligger hos Postvæsenet, i hvilket Tilfælde Postkvittering er gyldigt Bevis. Men selv om nogen af den Grund udslettes af Foreningen, er han forpligtet til Betaling, og Bestyrelsen forbeholdes Ret til at fremtvinge denne ad Rettens Vej.

§ 9. *Flytning af det forsikrede.*

Flyttes de forsikrede Gjenstande fra Forsikringsstedet til et andet Sted inden Kongerigets Grænser, kan dog Forsikringen vedblive at være gyldig, dog skal den forsikrede forud, under Fortabelse af sin Ret over for Foreningen, anmelde Flytningen for Formanden. Efter at behørig Anmeldelse er sket, gjælder Foreningens Forpligtelse ikke alene det Sted, der fraflyttes, men ogsaa det, som Gjenstandene flyttes til. Foreningen har tillige at erstatte mulig Brandskade paa det forsikrede under selve Flytningen, dog ikke ud over

en Uge, saafremt det ikke er anmeldt, at Flytningen mulig vil tage længere Tid.

§ 10. *Udmeldelse af Foreningen.*

Udtrædelse af Foreningen kan kun ske ved Forsikringsaarets Udløb, og Udmeldelse maa ske hos Formanden mindst 4 Uger før dette Tidspunkt. Vedkommende er berettiget til at fordrø skriftlig Tilstaaelse for, at Udmeldelse er sket. Ethvert Medlem, som ikke udmelder sig paa behørig Tid og Maade, betragtes som vedblivende Medlem i det følgende Forsikringsaar og beholder sine Rettigheder og Forpligtelser over for Foreningen. Intet Medlem kan have Løsere brandforsikret andet Steds, førend han paa behørig er udtraadt af nærværende Forening

§ 10 *Dødsfald i Foreningen.*

Afgaar et Foreningsmedlem ved Døden, indtræder Enken eller Boet i den afdødes Rettigheder og Forpligtelser overfor Foreningen i det løbende Forsikringsaar. Ønsker Enken eller Boet fremdeles at staa i Forhold til Foreningen, maa derom ske Anmeldelse til Formanden.

§ 11. *Almindelige Bestemmelser.*

Ligesom Medlemmerne i Alt, hvad der vedrører deres Forhold til Foreningen, maa holde sig Landets almindelige Love efterrettelige, saaledes maa de, hvad deres Afgifter til Foreningen angaar, i Søgsmaalstilfælde underkaste sig den ved Forordn. af 25de Januar 1828 hjemlede hurtige Retsforfølgning.

§ 12. *Om Brandskade og Erstatning derfor.*

a. I Tilfælde af Ildsvaade bør den brandlidte drage Omsorg for, at der reddes saa meget som muligt, og vange over, at det reddede ikke forvanskes, bortføres eller paa anden Maade undrages fra at komme med i Beregningen. Til Vurdering af Brandskade tilkaldes et Foreningsmedlem og en anden vederhæftig og paalidelig Mand. Bor intet Foreningsmedlem inden 2 Miles Afstand fra Brandstedet, tilkaldes en Skolelærer og en Mand, der beklæder et offentligt Tillidshverv. De saaledes tilkaldte foretage Vurderingen senest 48 Timer efter, at Ilden er dæmpet, og Vurderingsforret-

ningen indsendes skriftlig og under Eds Tilbud til Formanden. I Tilfælde af Uenighed mellem Vurderingsmændene angives hvørs Mening, og Bestyrelsen vil da træffe en Afgjørelse.

b. De beskadigede Gjenstande ansættes til den Værdi, de af Vurderingsmændene skjønnes at have. Til Vejledning ved Bestemmelsen af Erstatningens Størrelse er den brandlidte, naar det forlanges, pligtig at meddele en specificeret Fortegnelse over de ved Brandens Indtrædelse til Stede værende Gjenstande og deres Værdi, hvilken Fortegnelse maa være saa nøjagtig, som han formaar at give den. I lige Maade er han forpligtet til at give alle fornødne Oplysninger til Bedømmelse af det lidte Tab og at fremstille sine Husfæller til Forklaring.

c. Skadeserstatning beregnes efter og i Forhold til Forsikringssummen og ikke ud over denne for hver enkelt Klasse, dog bemærkes, at Kornvarer erstattes efter Stedets Kapitelstaxt, men der gives ikke Erstatning for et større Kvantum, end der er forsikret.

d. Partiel Skade erstattes ved Forskjellen mellem det reddede og det forsikrede, for saa vidt dette virkelig var til Stede, da Branden indtraf.

e. Kan en Brandskade ikke strax dækkes, fordi det bliver nødvendigt at foretage en Extraligning, maa den brandlidte finde sig i en Henstand af 8 Uger. Anlægges Sag mod den brandlidte i Anledning af Branden, kan ingen Erstatning udbetales før 4 Uger efter, at der er faldet endelig Frifindelsesdom. Er der derimod Midler disponible til Skadens Dækning, og der ingen Sag rejses mod den brandlidte, vil Erstatningen blive udbetalt senest 3 Uger efter, at Vurderingsforretningen, indeholdende behørig Oplysning, kommer Formanden i Hænde.

f Vurderingsmændene erholde efter indsendt Regning en Godtgjørelse af 4 *ℳ* hver for Vurderingsforretningen samt en Godtgjørelse for Befordring til Brandstedet, ikke over 4 *ℳ* til begge.

§ 13. *Erstatningsrettens Fortabelse.*

Ret til Erstatning fortabes, naar den forsikrede enten forsætlig, selv eller ved andre, eller ved Tilsidesættelse af almindelig Forsigtighed har foranlediget den stedfundne Skade. Ligeledes naar han samtidig har haft de beskadigede eller brændte Ting paa samme Tid forsikrede andet Steds, eller han paa anden Maade har gjort

sig skyldig i svigagtig Omgang med Hensyn til det forsikrede før, under eller efter Branden.

§ 14. *Afkortning i Erstatningen.*

Foreningen er berettiget til at afkorte indtil $\frac{1}{4}$ i Erstatningen, naar den brandlidte har været mistænkt og tiltalt for nogen af de i § 13 nævnte Forsøelser og kun fritagen for videre Tiltale imod at betale Sagens Omkostninger. Finder i et saadant Tilfælde vedkommende sig ikke fornøjet med, hvad Bestyrelsen bestemmer, kan han indanke Sagen til Foreningens Afgjørelse ved Afstemning.

§ 15. *Grundfond og Reservefond.*

Af Aarets mulige Overskud henlægges $\frac{1}{4}$ til Dannelse og Forøgelse af en Grundfond. Denne maa ikke angribes uden i Følge almindelig Afstemning af Foreningens Medlemmer. Det øvrige Overskud danner Reservefonden, som Bestyrelsen er berettiget til at anvende i paakommende Tilfælde til Dækning af Foreningens Udgifter.

§ 16. *Foreningens Bestyrelse.*

•Lærerstandens Brandforsikringsforening• ledes af en Bestyrelse, der vælges af og blandt Foreningens Medlemmer. Bestyrelsen bestaar af 5 Medlemmer, som vælges for 6 Aar ad Gangen ved skriftlig Afstemning. Første Gang afgaar ved Lodtrækning 2 Medlemmer efter 3 Aars Forløb, siden afgaar hvert tredje Aar skiftevis 3 og 2 efter Tur. Naar et Valg skal finde Sted, maa Formanden i første Halvdel af April udsende Kundgjørelse derom i Foreningens Organ, hvorefter Valget maa ske i Maj Maaned førud for Valgperiodens Udløb. Gjenvalg af afgaaende Bestyrelsesmedlemmer kan finde Sted, naar vedkommende vil modtage Valg. Den, som næst efter de valgte har flest Stemmer, er Suppleant for det følgende Treaar. Samtidigt med Bestyrelsesvalget vælges en Revisor, der fungerer i 3 Aar. Det første ordinære Valg foregaar i 1881, da den foreløbige Bestyrelse fratræder.

§ 17. *Forretningsgangen.*

Bestyrelsen holder aarligt et ordinært Møde og bestemmer selv Tid og Sted, ligesom den selv vedtager sin Forretningsorden. Den vælger ud af sin Midte sin Formand, der tillige er Regnskabsfører og Kasserer, samt sin Næstformand, der overtager Forretningsledelsen under Formandens Sygdomsforfald, eller naar i øvrigt Omstændighederne maatte gjøre det nødvendigt.

§ 18. *Bestyrelsens Ansvar.*

Hele Bestyrelsen er ansvarlig for Foreningens Midler, der saa vidt muligt skulle gjøres rentebærende. Formanden oppebærer Bidragene, fører Regnskabet over Foreningens Indtægter og Udgifter, opbevarer dens Aktiver, Bøger m. m. For det ham saaledes betroede er han ansvarlig over for de øvrige Bestyrelsesmedlemmer.

§ 19. *Regnskabsaflæggelsen.*

Formanden gjør Regnskabet færdigt for det foregaaende Aar inden 14de Juli, hvorefter det omsendes til de øvrige Bestyrelsesmedlemmer. Naar disse have godkendt det, sendes det til Revisoren, der har at revidere det inden 14de August, hvorefter det offentliggøres i Foreningens Organ. Samtidigt offentliggøres en Liste over Medlemmerne med Anførsel af disses Portionstal. De Pengeafgjørelser, der ikke kunne finde Sted inden 1ste Juli, fraføres til det følgende Aars Regnskab.

§ 20. *Gjenforsikring.*

Bestyrelsen er bemyndiget til hos et andet Selskab at lade gjenforsikre en saa stor Del af hver enkelt Forsikring, som den finder formaalstjenligt til Foreningens Tarv. Saadan Gjenforsikring medfører ingen Forandring i Foreningens og de forsikredes gjen-
sidige Forhold.

§ 21. *Bestyrelsesomkostninger.*

Bestyrelsens Udgifter til Trykning, Porto og Skrivematerialier godtgøres af Foreningens Kasse. Formanden oppebærer desuden en Løn, der bestemmes til $\frac{1}{3}$ kr af Portionen. Iøvrigt er Bestyrelsen ulønnet, men erholder Befordringsgodtgørelse og Diæter i Anledning af dens Møder. Diæterne bestemmes til 6 sk daglig til hver under Rejsen og Mødedagen.

§ 22. *Generalforsamlingen.*

Naar Bestyrelsen finder det fornødent, eller naar mindst $\frac{1}{3}$ af Foreningens Medlemmer forlanger det, kan en Generalforsamling afholdes. Bestyrelsen bestemmer Stedet og Dagen. Generalforsamlingen har afgjørende Myndighed i Foreningens Anliggender. Bestyrelsen kan ogsaa lade tvivlsomme Sager afgjøre ved Afstemning blandt Medlemmerne, saa at disse skriftlig indsænde deres Stemmegivning.

§ 23. *Forandring i Lovene.*

Forslag til Forandring i Lovene kan fremsættes af Bestyrelsen eller af et Antal — mindst 10 — Foreningsmedlemmer, som indsænde et Forslag til Bestyrelsen. Denne forelægger da Sagen til skriftlig Afstemning eller paa en Generalforsamling, dog kan ingen

Lovforandring vedtages, naar ikke mindst $\frac{1}{3}$ af Foreningens Medlemmer afgive Stemme, og mindst $\frac{2}{3}$ af de afgivne Stemmer ere for Lovforandringen.

§ 24. *Foreningens Organ.*

•Skoletidende• er Foreningens Organ.

8. Bestyrelsens kommentarer til forslaget.

Om „Lærerstandens Brandforsikringsforening“.

1. Det har oftere været omtalt, at Lærerne paa en Maade lide Uret i de sædvanlige Forsikringsforeninger, fordi af forskellige Grunde Brandskade indtræffer sjældnere i Skolebygninger end i andre større eller mindre Huse. Det har derfor gjentagende været foreslaaet, at Lærerne skulde oprette en fælles Braudforsikring, og endelig er en Begyndelse gjort, og en foreløbig Bestyrelse bleven valgt. Denne Bestyrelse har nu udarbejdet Love for Foreningen.

2. Derimod kan imidlertid være noget at indvende. Ærede Værkføller have maaske ventet, at de foreløbigt indtegnede skulde have været sammenkaldte for at vedtage Love. Det var dog ikke at vente, at de 250 indtegnede skulde kunne give Møde ved en saadan Forsamling, og selv om det tilnærmelsevis var sket, saa arbejder en saadan Forsamling saa tungt i Retning af at vedtage Love, at der ved en eller to Dages Samarbejde vanskeligt vilde kommet noget godt og helstøbt ud deraf. Bestyrelsen paatog sig derfor at udarbejde Love, og skjønt vi ingenlunde tør tro, at vi i alt har ramt det rette, saa mene vi dog at have tilvejebragt et brugbart Grundlag for en begyndende Samvirken. Naar saa en Tid er gaet, og der indvindes Erfaring, vil det formentlig gaa langt lettere under hele Foreningens Medvirkning at faa ændret de Punkter, der maatte vise sig mindre formaalstjenlige. Imidlertid ville vi ikke undlade at fremsætte en Række Bemærkninger til de Punkter, hvormed vi kunne formode, at deres Hensigtsmæssighed muligen kunne være æredo Venner mindre indlysende.

3. Naar der saaledes i § 2 er stillet i Udsigt en mulig Hjælp til trængende Medlemmer eller deres efterladte, saa er det i Følge et af mange udtalt Ønske. Der er andre, som mene, at et saadant Sideformaal er mindre heldigt; men derfor er ogsaa Sagen stillet i Fremtidens og Foreningens Haand. Der vil maaske forløbe en Aarrække, inden der bliver Mulighed for saadan en Uddeling, naar den skal være af nogen Betydning, og naar en Gang Muligheden er der, saa er det Foreningen, som ved Afstemning skal afgjøre, om og hvorledes den Sag skal fremmes.

4. Angaaende Policepengene (§ 3) kan der maaske ogsaa rejses Indvendinger; men her skulle vi give at betænke, for det

første, at Trykning og Papir til Love og Policer koster Penge, og dernæst, at der skal brevveksles flere Gange om enhver Indmeldelse. Skal Formanden — hvilket er ønskeligt og ret beset billigst — betale Porto baade de to Gange, han afsender Policer, og naar han, hvad vel ofte vil blive Tilfældet, meddeler et vordende Foreningsmedlem nødvendige Oplysninger, saa maa der tages nogen Godtgjørelse for Portoen. Det er da ogsaa saa lille en Sum og kun en Gang for alle, at det næppe har nogen Betydning, og om Policepengene give en lille Smule Overskud. saa tilhører Overskuddet jo Foreningen.

5. Naar en Interessent har forsikret andet Steds (§ 3), er det jo ikke sagt, at hans Forsikring ophører netop til 1ste Juli. Men da ingen kan samtidig have forsikret i to Foreninger, kan hans Forsikring i denne Forening først træde i Kraft, naar hans tidligere Forsikring udløber. Desuagtet maa han svare sit Bidrag for det hele Forsikringsaar. Dette er en Ulæmpe, som ikke kan undgaaes, og som ogsaa finder Sted i næsten alle andre Foreninger. Det er kun meget dyre Selskaber, der tegne korte Forsikringer, da dertil hører en besværlig Administration og i det hele andre Forudsætninger, end vi kunne raade over.

6. De Betænkeligheder, som nævnes i § 3, sidste Punktum, kunne hidrøre fra, at der kunde indmælde sig Folk, om hvem det var tvivlsomt, om de i Følge § 1 vare berettigede til Optagelse.

7. Det kunde synes unødvendigt, at Handelsvarelagere (§ 5) ere undtagne fra Forsikring, da Skolelærerne ikke ere Kjobmænd. Der er dog afgaaede Skolelærere, der er det; Handelsvare vilde det næppe være heldigt for os at assurere.

8. Det er foreslaaet, at Landbrugsprodukter skulde ansættes efter Kapitelstaxt i Stedet for som i § 5 efter en fast Pris. Dette sidste er dog vist almindeligst Tilfældet. Kapitelstaxten er saa foranderlig, at den i et Aar kan være meget højere end i et andet. Man har derfor anset det for heldigere, at Kornvare sættes til en fast Pris.

9. Indskuddet (§ 6), der er ansat til 10 G pr. Portion, er dog for dem, der indtræde i det første Forsikringsaar, kun sat til 5 G . Grunden dertil er, at saalænge Foreningen er i sin Vorden og kun lidet talrig, kan der virkelig være Fare for, at Extraligning kan blive nødvendig, hvis der indtræffer større Brandskader. Overfor denne Risiko er det billigt, at der finder nogen Læmpelse Sted. Det er ogsaa med Hensyn til denne større Risiko, at § 2 giver stiftende Medlemmers muligt trængende efterladte fortrinnsvis Adgang til at faa Understøttelse af Foreningen, saafremt den maatte blive i Stand til at yde en saadan.

10. Man har villet mene, at Aarspræmien, 8 G af Portionen (§ 6), var for høj, og at Forsikringen kunde havees billigere. Det er muligt, at man har Ret deri, og det var jo ønskeligt, om det var Tilfældet. Men man har dog næppe tilstrækkelig statistisk Vished derfor. Da det vilde være meget ønskeligt, om Extraligning kunde undgaaes under almindelige Forhold, har man ikke turdet sætte den

faste Aarspræmie lavere, saa længe der ikke er nogen Reservefond. Naar en saadan er dannet, som man kan ty til i Tilfælde af større Brandskader, saa vil, snaromt den imidlertid indvundne Erfaring maatte vise, at det var tilraadeligt, Aarspræmien kunne nedsættes, hvis Foreningen da stemmer for det. Skjønt man vistnok kan vente, at Forsikringen i vor Forening vil blive billigere end i andre, saa bør man dog ikke gaa ud derfra i den allerførste Begyndelse. Af den Grund er det ogsaa billigt, at der tages Hensyn til dem, som strax indtræde i Foreningen og som stiftende Medlemmer lofte den første Byrde, og at de erholde Læmpelse i deres Indskud frem for de senere tiltrædende.

11. Extraligning (§ 7) maa som sagt helst undgaa og vil vel ogsaa kunne det, naar der først er dannet en Reservefond. Bestemmelsen om Extraligning bør dog bibeholdes for mødende — selv usandsynlige — Tilfældes Skyld. En saadan Bestemmelse haves ogsaa i alle de Forsikringsforeninger, der ere byggede paa Gjensidighed.

12. Indsending af Penge til Foreningen kan for alle de Medlemmer, der ikke bo i samme Posthuskreds som Formanden, ske ved Postanvisning med et 8 Ørs Primærke. Ved at holde Postkvikteringsbog kan Afsenderen faa kvitteret gratis for det afsendte Beløb.

13. At Forsikringen kun kan være gyldig uden Kongerigets Grænser (§ 9) er formentlig en Nødvendighed. Man har Exempler paa, at Lærere og Lærerenker ere flyttede til Amerika, og der kan man dog ikke vedblive at forsikre, ligesom det i det hele vilde være mindre bekvemt for Foreningen at have Interessenter udenfor den danske Lovgivnings Omraade.

14. I andre lignende Foreninger er der lønede Bestillingsmænd som Mellemed mellem Interessenterne og Styrelsen; men foruden, at det meget fordyrer Administrationen, vilde det i vor Forening næppe være til stor Nytte, da Interessenterne bo saa spredt, at Kredsene maatte være meget store i Rumfang. Det vilde desuden være Aarsag til unødvendige Omsvøb af forskjellig Art. Indsendelsen af Penge sker ligesaa let direkte til Formanden, som til en Kredsformand, der bor nogle Mil borte, saa Posten alligevel skulde benyttes. Bestillingsmændenes betydningsfuldeste Arbejde plejer da ogsaa at staa i nøje Forbindelse med Vurderingen af indtruffen Brandskade. Vi ere imidlertid gaaede ud fra, at Skolelærerne næsten uden Undtagelse ere redelige og samvittighedsfulde Mænd, for hvem desuden borgerlig Ustraffelighed er en Livsaag i noget anderledes og større Betydning, end det stundom er for en og anden Mand i andre Stillinger. Vi have derfor troet (§ 12), at Vurderingen ved indtruffen Brandskade vil kunne røgtes paa betryggende Maade ved Skolelærerne selv. Heldigst var det, om et Foreningsmedlem altid kunde tilkaldes til Vurderingen, da en saadan selv er Part i Sagen og maa føle sig særligt interesseret i Foreningens Anliggender; men da det kan hænde sig, at den brandlidte bør meget langt fra andre Interessenter, saa har man fundet det

rigtigt, at i et saadant Tilfælde en anden Skolelærer kunde træde i Stedet for, idet da en Mand, der beklæder et offentligt Tillidshverv, f. Ex. en Sognefoged eller et Sogneraadmedlem, tilkaldes som den anden Vurderingsmand. Overfor en alt for vidt gaaende Medlideubhed med den brandlidte har man troet at sikre sig ved at bestemme, at Vurderingsmændene, hvis det forlanges, skulle beedige, at de have vurderet efter deres bedste Overbevisning.

15. Idet det er bestemt, at den brandlidte kan afkræves en specificeret Fortegnelse over de for Branden tilstedeværende Gjenstande, have vi ikke overset, at der kan være Effekter, som brandlidte bag efter ikke véd nøjagtigt Maal eller Tal paa; men derfor er ogsaa tilføjet: «saa nøjagtig, som han formaar at give den».

16. Der er adskillige, som havde ønsket, at «Lærerstandens Brandforsikringsforening» kunde faldet sammen med «Danmarks Lærerforening» eller i det mindste havde Bestyrelse tilfælles med denne. I den Anledning skal det meddeles, at der tidligere er sket Henvendelse til Lærerforeningens Bestyrelse med Anmodning om, at den vilde tage Sagen i sin Haand. Nævnte Bestyrelse har dog ikke troet det rigtigt at sammenblande de to Ting, hvorvel den har indrømmet, at Sagen i sig selv kunde være gavnlig. Der kunde jo ogsaa være Medlemmer i Lærerforeningens Bestyrelse, som kunde have gyldige Grunde til ikke at ville indtræde i Brandforsikringsforeningen, og man har troet at burde fastholde (§ 16), at Forsikringens Bestyrelsesmedlemmer ogsaa skulde være Medlemmer af selve Foreningen.

17. Man kan kalde det en Mangel, at der ikke er valgt en Revisor samtidigt med den nuværende foreløbige Bestyrelse. Denne Mangel er dog kun tilsyneladende. Først naar Foreningen har virket et Aar, bliver der et Regnskab at revidere, og naar den foreløbige Bestyrelse aflægger sit Regnskab, vil der være valgt en Revisor, hvem det kan overgives til Revision.

18. Da hele Bestyrelsen er ansvarlig for Foreningens Midler (§ 18), maa det altsaa være dens Sag at holde Kontrol med dens Formand i den Henseende, og den vil kunne forlange, at han skal stille betryggende Sikkerhed for sine Opbebersler. Hvorledes dermed skal forholdes, vil være at bestemme i Bestyrelsens Forretningsorden.

19. Naar Bestyrelsen (§ 20) forbeholdes Ret til Gjenforsikring, saa er det en Bestemmelse, som de fleste lignende Foreninger ogsaa har. Det er dog næppe sandsynligt, at det vil blive nødvendigt og fordelagtigt at benytte denne Ret.

20. Da en Forsikringsforening som nærværende vil selv i bedste Tilfælde ikke kunne antage store Dimensioner, maa det være af Vigtighed at indskrænke Bestyrelsesomkostningerne, og det er derfor bestemt, at Bestyrelsen skal være ulønnet med Undtagelse af Formanden, hvem den langt overvejende Del af Arbejdet kommer til at paahvile, og som derfor (§ 21) er tillagt $\frac{1}{3}$ af hver Portion i Godtgjørelse. Det er altsaa 80 \mathcal{M} af en Forsikringssum paa en Million Kroner. Det er ikke sandsynligt, at der for det første vil blive forsikret for særdeles mange Millioner, medens Foreningen især

i Begyndelsen vil kræve meget Arbejde af Formanden, saa han i al Fald i den første Tid kun vil faa ufuldtaendig Godtgjorelse for sit Besvær og for den Hjælp, han rimeligvis bliver nødt til at skaffe sig.

21. Der har været foreslaaet aarlige Generalforsamlinger; men Bestyrelsen har ikke troet at burde gaa ind paa denne Tanke. Slike Generalforsamlinger ville i Regelen ikke frembyde saa megen Interessé, at ret mange Medlemmer ville rejse 20, 40 eller flere Mil for at overvære dem; det vilde være de Medlemmer, som bo nærmest Forsamlingsstedet, der ville møde i størst Antal, og som saa kunne gennemføre Ting, der var langt fra at have Stemningen for sig blandt Foreningens Flertal. Naar derimod en Sag forelægges til skriftlig Afstemning gennem Foreningens Organ, saa vil selv de fjernestboende Medlemmer kunne indsende deres Stemmegivning uden anden Bekostning, end hvad et Brev koster. Imidlertid kan der indtræde Omstændigheder, der kan gjøre en Generalforsamling ønskelig, og derfor er det bestemt i § 22, at en saadan kan fremkaldes baade af Bestyrelsen og af et begrænset Antal Medlemmer. Muligen vil man ogsaa i Fremtiden, naar Foreningen vinder Fasthed og faar større Midler til sin Raadighed, foreslaa en Slags Generalforsamlinger, som afholdes aarligt. Men for Øjeblikket anse vi det for rigtigst ikke at paalægge enten Foreningen eller dens enkelte Medlemmer større Udgifter, end der er højest nødvendigt.

22. Som tidligere bemærket anse vi ikke de af os udarbejdede Love for at være ufejlbare; vi indrømme gjerne, at de baade i Indhold og Form kunne have store Mangler. Imidlertid bede vi de ærede Værkfæller at se paa Arbejdet med velvilligt Øje, og — saafremt de ikke have særdeles meget imod Tanken eller imod den Maado, hvorpaa dens Virkeliggjorelse er grundlagt — at træde ind i Foreningen, da det kun er ved betydelig Tilslutning, at Sagen kan vinde Fasthed og faa gavnlig Betydning for Lærerstanden.

9. Meddelelse fra formanden.

Lærerstandens Brandforsikringsforening.

Indmeldelsen i ovennævnte Forening og Indsendelsen af Policepenge og Stempelbetaling maa helst ske ved *Postanvisning*, som tillige er den billigste Pengesendelse (8 Ø). De fornødne og forlangte Oplysninger kunne gives paa Kuponens Bagside. — Det vil være mest heldigt, at Indmeldelserne saa vidt muligt sker i Maj Md.; jeg skal da derefter i Juni Md. tilsende ethvert Medlem Love og Policeblanketter til Udfyldning saa betids, at Forsikringen kan være ordnet inden 1ste Juli.

Bjerge v. Horsens den 24de April 1880.

P. A. Holm,
Frm. d.

Lærerstandens Brandforsikringsforening.

Jeg anmoder herved de anmeldte Medlemmer af ovennævnte Forening, som ikke endnu have indsendt deres Policer til Stempning, om hurtigst muligt at berigtige dette.

Paa given Foranledning gjør jeg herved opmærksom paa, at ingen er berettiget til Brandskadeerstatning, før fra den Dags Middag, da jeg har underskrevet Policen. Men er en senere Dag bestemt, hvad der jo er Tilfældet for deres Vedkommende, som endnu i nogen Tid ere knyttede til en anden Forsikringsforening, da indtræder Erstatningsretten selvfølgelig først til denne bestemte Dag. De vedkommende ere da Medlemmer af vor Forening fra 1ste Juli d. A. at regne, men have ikke forsikret her før fra det Øjeblik, da de udtræde af deres hidtil havende Forsikring, og der kan saaledes ikke være det mindste til Hinder for, at de strax indskrives hos os som bidragydende Medlemmer. Dette Forhold er blevet misforstaaet af saa mange, at jeg finder det fornødent her at gjøre opmærksom derpaa. — Desuden skal jeg bemærke, at det koster det samme, om man indmelder sig nu strax i vor Forening, eller om man opsætter det til i Begyndelsen af 1881, da vort Regnskabsaar først sluttet til 1ste Juli næste Aar, og vi ikke have mindre Betalingsterminer end ét Aar.

Sagen har nu faaet en over al Forventning god Begyndelse, saa man med fuld Betryggelse kan indtræde i Foreningen, og det tør ogsaa sikkert forventes, at de fleste af Lærerstanden ville erkjende Ønskeligheden af en stor og almindelig Tilslutning nu, da Foreningens Dannelse ikke mere er tvivlsom.

Ejerge v. Horsens d. 8de Juli 1880.

P. A. Holm.

10. Lidt eftersnak i Skoletidende.

I det følgende nummer af Skoletidende bragtes et længere indlæg fra en af skeptikerne for tanken om stiftelse af L.B. og et svar fra et medlem af bestyrelsen, L.H. Kristensen, Oppesundby, der havde været en af de stærkeste fortalere.

Skoletidende,

udgiven af

R. J. Holm, og P. A. Holm,
Seminarlærer i Jølling. Lære: i Bjergø ved Hørøsnæs

Nr. 29.

Den 17de Juli.

1880.

Lærerstandens Brandforsikringsforening

maa nu betragtes som stiftet, som Faktum. Mit nærværende Indlæg i denne Sag kan derfor ikke tillægges skumle Bagtanker. Jeg har ved at tie saa længe bevist, baade at jeg sta'er det med Ro, at min Pen ikke gribes i Lidenskab, og at jeg ikke agter at skade den unge Forening. Enhver, der med Opmærksomhed læste mit første Indlæg, vil ogsaa indromme, at jeg mente Sagen det godt, om jeg maaske tog lidt haardt paa den spæde Pøde. Dette mit sidste Ord om denne Sag fremkommer ogsaa kun nærmest for at klare nogle Misforstaaelser:

A. i Hr. Kristensens Ytringer i d. Bl. Nr. 43, 1ste Nov. 1879.

1) Det er rigtigt, at jeg fraraadede — det foreslaaede Udvalg. Hr. K. har anført Ordene rigtigt men forstaaet dem fejl. Det foreslaaede Udvalg foresloges omtrent saaledes: (undskyld om jeg nu har glemt Ordlyden; det er snart et Aar siden) «Lad os derfor strax søge Foreningen dannet og nedsætte et Udvalg til at udarbejde Love!!» — Saaledes har jeg noteret Ordene i min Lømbog. Skulde der ikke være baade Anledning til at fraraade dette og at foreslaa det af mig paa tænkte Udvalg. Men heldigvis kom Praxis ikke til at svare til Theori. Man gik i Virkeligheden paa en Maade den af mig anviste Vej.

Hr. K. erklærer sig enig med mig om Punkt 1, i mit Indlæg, hvad Hovedsagen angaar. Desværre, kjære Kollega, det er vi ingenlunde. Men først vil jeg dog bede om at forskaanes for saa grov Misforstaaelse af mine Ord som den, at jeg lader lidt *haant* om Sandsynlighedsberegning. Det er næsten en Fornærmelse, og var Misforstaaelsen ikke af en æret Kollega, hvor altsaa de comparative Præmisses for mig maatte være afgjørende, skulde den sandelig blive *lyst hjem* saa grundigt, at den ikke spøjte tiere. Herregud, enhver kan jo da læse mellem Linierne, at jeg anser den Slags Regning for et *Noli me tangere* — og lad mig nu for Tydeligheds Skyld lægge til — for de 99 af 100 af mine ærede Kolleger. Men! læses mine Indlæg med lidt mere Opmærksomhed, vil man undertiden finde deslige uskyldigt *skelende Øjne*. Forstaar de, er Virkningen baade stærk og heldig.

Men til Sagen! Jeg paastaar endnu, henviende til Punkt 1: Materialet er utilstrækkeligt! Man har løftet Brandforsikringsvæsenets Kulisser altfor lidt! Der er ikke med et eneste Tal bevist — og i slige Ting bøjer den tænkende Mand nu til Dags sig kun for Tal! — at 8 *kr* bør sættes som Gjennemsnitspræmie. Men *har jeg* ikke bevist, saa *kan* jeg, og jeg *ville* have gjort det, og det blot for den mindste Anmodning derom, (nu derimod vil man finde det saare naturligt og i sin Orden, at Erfaringen faar Lov at være Dhr's Læremester) — at en *falles* og *ligestor* Præmie for alle Medlemmer er et komplet og grovt Misgreb og sandsynligvis en Gang i Tiden vil hævne sig stygt paa den lille Forening. Til en slig Præmietarif tilstaar jeg, behøves ikke megen Beregning; det er jo kun simpelt hen et Forsøg, for hvilket Foreningen rigtig nok bliver Proveklud. Men skulde Foreningen komme til at vakle, saa kommer det ærgerlige netop, som jeg fandt, der ovehovedet ikke kunde gjøres for meget for at forebygge, thi er det først revnet for Dem, mine Herrer, skrinlægges Sagen i en uoverskuelig Række af Aar. Kun de allerfærreste Medlemmer nemlig ville sætte sig ind og forstaa de Misgreb, der vare Aarsag i Undergangen, og af hvad Grund de vare det; de fleste vilde *raisonere* som saa, *«ja det har vi jo nu en Gang set, den kan ikke bestaa; vi ere for faa.»* — Og dog kan den bestaa! Jo mere jeg har tænkt derover, jo mere er det bleven min Overbevisning; den kan bestaa! Derfor ærgrer det mig i høj Grad, dersom et Misgreb — og det vil des-

værre den *ligestore Præmie* for alle Medlemmer snart vise sig at være — skal kuldkaste det hele. — Gudbevares, tror man da ikke, at Kjøbstadlærerne saa vel som de Landsbylærere, der bo under Tegl, Skifer o. d. l., kunne regne ud, at de, naar de betale lige med deres brandfarlige Kolleger, betale i Forhold mindst dobbelt formeget; ja saa skal den ubarmhertige nøgterne Erfaring snart godtgjøre det! Det vil ikke være mange Aar! Forresten er der *•Sort paa Hvidt•* derfor, om Dhrr. ville have den Ulejlighed.

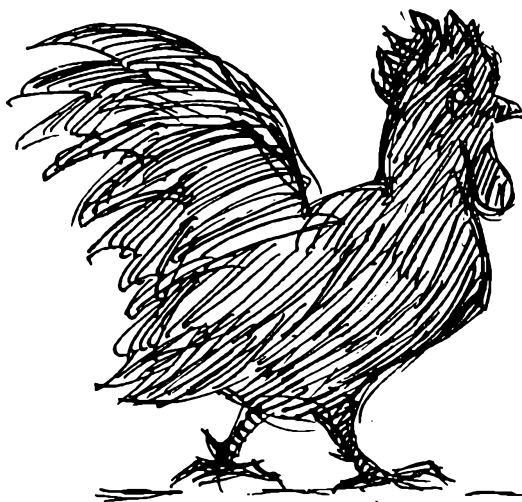
Det er meget rigtigt, at Risikoerne spredes, og Præmiesatserne af den Grund tør sættes lavere; men naar en Skolelærer bor støt op ad sin Nabo i en tætbebygget Landsby, saa ved da *•Gud og Hvermand•*, at han er farligere end én, der bor i den behørig Afstand fra nærmeste Bygning; det er fastslaaet gennem Lovgivningen, der bestemmer en vis Afstand mellem ny opførende og ældre Bygninger. — Den Tale om Hæderlighed mellem de edfæstede Lærere, hvad har den med Brandfarligheden at gjøre? Naar galt endelig skal være, lad os saa blive enige om, at de Tab, der paaføres Brandkasserne ved *•Uhæderlighed•*, kunne tælles, thi: *•Øvrigheden bær ikke Sværdet forgjæves•*; i Almindelighed vil det *•uugne•* ved Brandhistorierne, om der er noget, nok komme frem, og saa er der noget, der hedder *•Afkortning•* og *•Erstatningsretsfortællelse•*. Nej Faktum er — og det er almindelig fastslaaet — at 9 af 10 Ildebrande paa Landet opkomme ved Brygning, Bagning, Leg med Tændstikker, ulovlig (— ja ulovlig!!) Omgang med ildfængende Materiale. Uagtet Landboerne ere saa gyselig bange for Ildebrand, er der dog ingen mere uforsigtige end netop dem. Der er aldeles ikke Tale om Kjendskab til Brandpolitilovens Bestemmelser. Foretog Politiet en skjøn Dag en Razzia, skulde man se artige Løjer! Hvor mange monstro undgik deres Mulkt? Hvor mange har Askestrug af Metal?! De fleste bruge en Trækasse, og kaste endog tidt den endnu glødende Aske ud paa den let fængende Mødding. Hvor mange have Jernplade under Kakklovnene?! Tænk paa Karlens og Pigernes Omgang med Lygten i Stald og Lade! Mon Lærerne ere bedre stillede end andre i denne Retning?! Have de paalideligere Tjenestefolk?! Passer de selv bedre paa?! De tænke aldrig derpaa! Deres Tid er altfor vel optaget, hvis de passer, hvad de skal. Nej, mine Herrer, Lærerne ere ligesaa brandfarlige som enhver anden Forsikringstager under ligeartede Forhold.

(Sluttes.)

Lærerstandens Brandforsikringsforening.

(Sluttet.)

Herom blot endnu: Skjønt jeg — som jeg strax ærligt har vedgaaet (dog nærmest for at afskære alle nærgaaende Bemærkninger) — er Agent for et af Landets største Selskaber, og har mine Sager hos dette Selskab forsikrede saa billigt*), at fornævnte Lærernes Brandkasse næppe vil kunne byde det billigere, *vilde jeg dog være indtraadt* i L. Brf.; thi for det Selskabs Skyld, jeg

*) Nævnte Selskabs Forsikring anses i Almindelighed ellers for *meget dyr*.

repræsenterer, er hele Lærerstandens Forsikring *fra* eller *til* kun en Draabe i Havet; følgelig, jeg behøvede ikke at tage Hensyn dertil — og mine Ytringer om denne Sag heller ikke at belyses heraf. Nu derimod siger jeg: Tak for mig! Behag Dhrr. Stiftere nu at rage os Kastaniorne ud af Ilden (kan være De slippe uden at brænde Dem; saa meget desbedre), saa komme vi andre Studedrivere bag efter. De Fordelc, der stilles Dem eller Deres eventuelle Enker i Udsigt, unde vi Dem saa gjærne, naar vi slippe for at dele Dhrr.s Risiko.

B. Med Hr. Simonsens Ytringer i Nr. 49, 13de Decbr. 1879, er jeg snart færdig: Jeg kan saa fuldstændig (med Undtagelse af Punkt 7) tiltræde dem, ogsaa naar han «stikker mig en lille én ud». Naar jeg derfor ovenfor ikke har omtalt «Enkekassen», er det, fordi jeg har ønsket at besvare begge paa én Gang. Herregud, vi er jo aldeles enige alle 3 om den Ting. Der er da ingen af os, der er Umennesker. Lad os derfor ikke fægte mod Vejrmelev. Men, mine Venner, der er Forskjel paa Kong Salomon og Jørgen Hattemager, og naar jeg opretter en «Enkekasse» og forlanger «Indskud» dertil, lige meget om direkte eller indirekte, vil Folk sandelig have noget for deres Pengc, og have det med *Ret* og *Stjel*; men siger jeg: har Du en Skjærv at unde den trængende, véd vist de allerfleste, at Vorherre er en god Rentemester, men de to Ting have ikke noget med hinanden at gjøre. Forsøg det kun i Praxis, og De skal se! — Naar jeg frarandede «Enkekassen», har jeg følgelig tænkt paa en «Livsforsikringskasse», og jeg fik det Indtryk af Ytringerne paa Mødet, at der var god Anledning for mig dertil, men de praktiske Vanskeligheder ved Fordelingen af Overskuddet i Forhold til Indskuddene ville jo blive aldeles uovervindelige.

Om Punkt 7 i Hr. Simonsens Indlæg har jeg i mit eget første Indlæg sagt min Mening. Det er en fastslaaet Livserfaring: Løn godt, saa faar Du nogen Garanti for tro og nidkjære Tjenere! Jeg véd dog en lille Smule om, hvad Arbejde der kan blive for en Formand, der tillige skal agere Sekretær og Kasserer ved et saadant Hverv, og jeg tør paa min Ære ikke driste mig til at paatage mig dette Hverv, naar jeg ved Siden af skal passe min Lærergjerning, — saa meget vil der blive at bestille!

Men som sagt, er man ikke klog paa, at jeg kun har ønsket at gavne Foreningen, nytter det vel mindst nu at gjentage det; ét

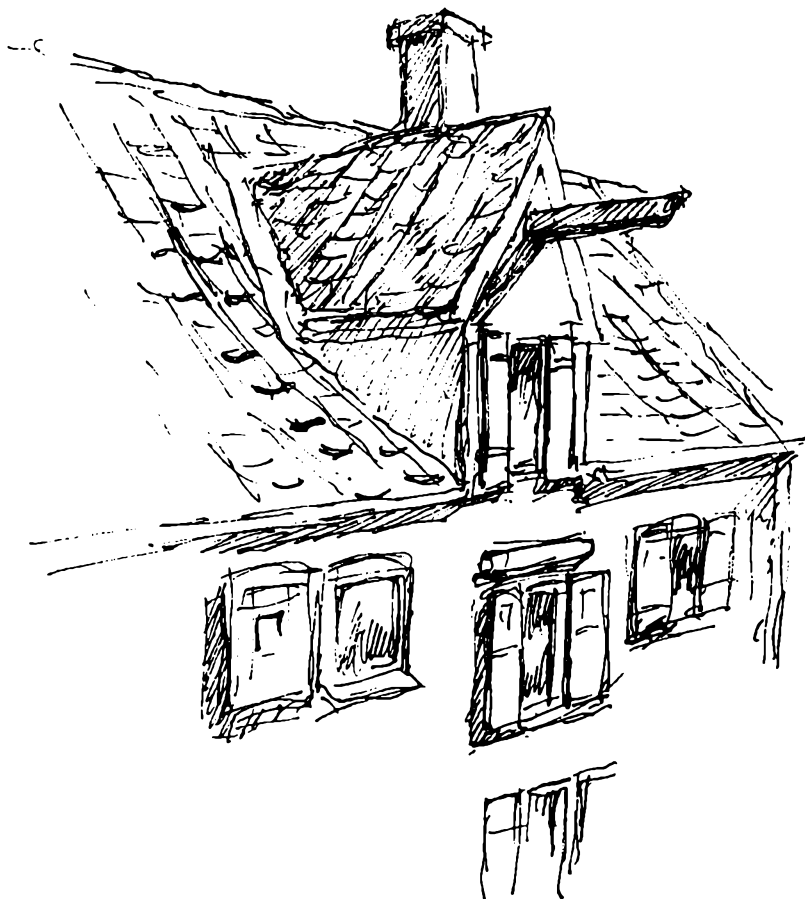
vil jeg dog tilføje, jeg har tøvet saa længe, til Foreningen stod som Faktum, da jeg saa fuldt ud mindedes en Ytring af en anden æret Kollega paa Lærermødet, angaaende de højest generende Hensigter, man risikerede at blive tillagt, naar man «raabte i Ørkenen». — Den Anskuelse er jo endnu gængs, at Lægen er et Skarn, naar han bruger den skarpe Kniv.

R. Rose.

Nederst paa Side 347 i forr. Nr. var gjort en lille Bemærkning, der skulde have været, men ved en Fejltagelse ikke var bleven betegnet som *en Redaktionsbemærkning*.

Lidt mere om Brandforsikringsforeningen og Enkeunderstøttelse.

I Skoletidenden Nr. 29 har Hr. Rose begyndt en Artikel om Brandforsikring med den — vistnok meget overflødige — Bemærkning, at hun ikke nærer «skumle Bagtanker». Det kunde aldrig falde mig ind — vist heller ikke «99 af 100» —, at en

æret Kollega skulde nære skumle Bagtanker, fordi han optræder imod en Anskuelse, andre have; jeg betragter det derimod i Almindelighed som heldigt, at en Sag af Betydning kan blive drøftet og belyst fra forskellige Synspunkter, skjont jeg rigtignok i nærværende Tilfælde ikke kan blive «klog paa», at Hr. Rose «kun har ønsket at gavne Foreningen».

Hvor vidt jeg nu, efter Hr. Roses Mening, ikke har «forstaaet», hvad jeg har «anført rigtigt», eller har troet paa en Enighed, som ikke skal finde Sted, kan jo være temmelig ligegyldigt, men da han betragter det «næsten som en Fornærmelse», at jeg har brugt Udtrykkene: «Hr. Rose lader lidt haant om Sandsynlighedsberegning» — en Sag, han ikke «ta'er med Ro», skal jeg dertil foje et Par Bemærkninger, idet jeg vil erindre Hr. Rose om hans Udtalelser: «jeg har her lidt Kjendskab til det, man kalder Sandsynlighedsberegning; men jeg tager ikke i Betænkning at stemple den Forening som Humbug, der ikke vil rette sin Præmieprocent efter en statistisk rigtig udfunden Dødsprocent etc.». Er der ikke her ladet lidt haant om Sandsynlighedsberegning? Kjære unge Mand! Tror De ikke, det vilde være heldigere, at De modererede Deres egne Udtryk end at blive fornærmet over disses Gjengivelse i formildet Form? Synes De ikke, hvis der skal tales om Fornærmelse, at denne maa være udgaaet fra Dem, idet De stempler en Forening, der ikke følger Deres Principper, som Humbug? Maaske jeg skulde «læse mellem Linjerne», men den Slags Læsning eller Skrivning forstaar jeg mig ikke paa og befatter mig ikke med at lære.

Hvad nu selve Assurancesagen angaar, da finder jo Hr. Rose den foreløbige Orden meget nheldig og er ikke langt fra at spaa Foreningen en snarlig Død. Han begynder med den Paastand: «Materialet er utilstrækkeligt». Hvoraf véd De det, Hr. Rose, og hvilke Beviser vil De føre derfor? Jeg antager, at Materialet er tilstrækkeligt til at bygge en Sandsynlighedsberegning paa, hvilket jeg i det følgende skal søge at bevise, og jeg tør nok paastaa, at Sagen hverken er begyndt eller ordnet tankeløst. Det er meget muligt, at Styrelsen har begaaet en Fejl ved ikke først at henvende sig til Hr. Rose, thi enhver værdifuld Oplysning vilde man have sat Pris paa, og det vilde desuden unægtelig have været meget nemmere at erholde de attraaede Oplysninger fra én Mand, end at søge om dem paa hundrede Steder, hvilket man har gjort. Hr. Rose kan jo ogsaa have Ret i, naar han slet ikke tager Hensyn til,

hvad jeg tidligere har skrevet om denne Sag, at der ikke med et eneste Tal er bevist, at 8 Ør bør sættes som Gjennemsnitspræmie, eftersom der hverken i Lovene eller i Motiverne er henvist til Tal — maaske ogsaa en Fejl fra Styrelsens Side —, men Præmien er ikke fastsat efter et aldeles løst Skjon. De mangfoldige, med ikke liden Opofrelse af Tid og Penge, fra Landets forskellige Egne indhentede Oplysninger, for hvilke jeg her offentlig vil udtale min Tak saavel og særlig til Hr. Simonsen som til de Kredsformænd, jeg har henvendt mig til, og som have gjort sig megen Umage med at samle nøjagtige Data, give et tilstrækkeligt Materiale til en Sandsynligheds-Beregning, den eneste man i slikt Tilfælde kan anvende. Det vil maaske erindres, at Hr. Simonsen ved Skole-mødet oplyste os om, at iblandt 8 à 900 Skoler var i de sidste 20 Aar brændt 9, og ved fortsatte Undersøgelser har jeg fundet, at af 12 à 1300 er brændt 15. At der uagtet de nøjagtigste Undersøgelser kan indsnige sig en lille Fejl, er tænkeligt, og jeg har derfor gjort et Tillæg af 5 Skoler, saa at jeg antager, at 1 af 1200 Skoler er brændt aarlig. Efter dette Forhold $1200 : 1 = 100 : x$ er Præmien beregnet og kan vist ikke være saa meget urigtigt. Det er sandt nok, at der i Reglen altid reddes noget, og at man med Tiden ogsaa vil kunne hæve Renter, men Styrelsen har dog troet ikke at burde gaa lavere, dels fordi der skal lidt til Administrationen, dels fordi en ung Forening bør søge at have en Grundfond, og dels fordi man har troet med Tiden at kunne virke en Del godt og yde en velkommen Hjælp til trængende Medlemmer. en Tanke, der særlig har foresvævet mig, da jeg begyndte at arbejde for denne Sag, og som ogsaa efter al Rimelighed vil kunne realiseres. Vil Pluraliteten af Lærerne slutte sig til Foreningen, vil denne kunne udrette meget mere i Form af Understøttelser til trængende, end nogen som helst paatænkt almindelig Enkekasse. Man vil maaske spørge, hvorfor da Præmien endnu ikke sættes lidt højere, og ved første Behandling af Lovene var Pluraliteten ogsaa stemt for 10 Ør , men der skulde ogsaa tages Hensyn til Billigheden for Assurandorerne, for ikke at afskrække disse fra Foreningens Tiltrædelse, og man maatte da tage i Betragtning, hvad der hidtil er svaret i de forskellige Selskaber. I 4 har Gjennemsnitsprisen været under 8 Ør , i alle de andre, hvorfra Efterretning haves, over 8 Ør i de sidste 20 Aar. I Fyen haves en Assurance — Schestedt Juuls med en Grundfond af en halv Million — hvortil kun svares

4 *kr.*, men saa lavt kunne vi ikke gaa. Jeg tror imidlertid med Hr. Holm, hvad han har udtalt i Skolet., og hvad jeg ogsaa har hort andre ytre, at naar et Velgjørenheds Formaal kan opnaas, ville mange Lærere ikke se paa et Par Øre pr. 100 *kr.*

Det, som Hr. Rose især laster og kalder «et komplet og grovt Misgreb», er «en fælles og lige stor Præmie». Denne Sag er ikke bleven aldeles upaaagtet af Styrelsen, og jeg havde endog opstillet til nærmere Overvejelse en Inddeling i 6 Klasser, men jeg blev snart enig med mine ærede Kolleger om, at en fælles og lige stor Præmie vilde være hensigtsmæssigst. Det er nu meget sandt, at for Foreninger, der omslutte samlede Byer og Steder, bør en forskjellig Præmie være at foretrække, men for denne spredte Forening stiller Sagen sig ganske anderledes, og det, som af Hr. Rose særlig synes at være af Vigtighed: om Bygningerne ere under «Tegl. Skifer o. d. l.» eller under Straatag, har i denne Forening ikke stort at betyde imod andre Forhold. Hvor tror Hr. Rose, at Risikoen er størst for Foreningen, enten i en straatækket Skole, beliggende 2 à 300 Alen fra nærmeste Nabo, eller i en indeklemt, teglhængt Skolebygning, hvor flere Lærere bo paa 1ste, 2den, ja maaske paa 3dje Etage. Hr. Rose siger, «at Erfaringen faar Lov at være vor Læremester»; jeg tror, at den allerede har været det, og hvis Hr. Rose havde haft blot en lille Smule Erfaring med Hensyn til Ildebrandstilfælde i Skoler, vilde han næppe have beraabt sig paa den. Erfaringen lærer os nemlig, at kun en forsvindende Del af de brændte Skoler er brændt ved Antændelse andet Sted fra, men ved Ild, opkommen i selve Bygningen. Nu «véd da Gud og hvermand», som har overværet forskellige Ildebrande, at Redningen ikke beror stort paa, om der er Tegl eller Straatag, men paa mange andre ubestemmelige og uforudselige Tilfælde, f. Ex. Aarsagerne til Ilden, paa hvilket Tidspunkt den opdages, om der strax er tilstrækkelig Hjælp, rigelig Vand og let Adgang dertil m. m. m. Jeg har set en skifertækket Bygning antændes midt om Dagen, hvor der var baade Folk, Vand og Sprojter til Stede, uden at det mindste kunde reddes efter Antændelsen, og jeg har set en straatækket Bygning brænde en Vinteraften og alt Indbo blive reddet lige indtil Døren, som man løftede af. Tagt vi den sidste af de 2 i de sidste to Aar brændte Skoler her i Landet, nemlig Hobro teglhængte Skole, da viser det sig, at af Assurancesummer paa 5000, 6000 og 1500 *kr.* er kun reddet for 540, 3320 og 750 *kr.*; saa

stor en Assurance-Godtgjørelse er ikke udbetalt til en eneste straa-tækket Landsbyskole i de sidste 20 Aar. Dette er «den ubarmhøjertige, nøgterne Erfaring», som uænsende Theorien viser, at vi dog vist ikke har gjort «et komplet og grovt Misgreb». Hr. Rose udbryder: «Gudbevares, tror man da ikke». Jeg kunde fristes til at svare: Gudbevares! tror man da, at mange Lærere ville afholde sig fra at indtræde i Lærernes Assuranceforening blot af den au-førte Grund? Endnu skal jeg kun herom tilføje, at Lovene let kunne blive forandrede, naar Ønsket derom fremsættes, og Plurali-teten tiltræder det. Jeg tror dog næppe, at «den tænkende Mand», som har en lille Smale Erfaring, vil komme til det Resultat, at de, der bo under Straantag, skulle svare «mindst dobbelt» mod dem, der bo under Tegltag. At Hr. Rose ikke drister sig til at modtage det Hverv som Formand ved Siden af Lærergjæringen, beviser ikke, at ingen andre tør eller kunne det. Jeg har tidligere henvist til bestemte Tilfælde og kan nu tilføje, at vi nu have en Formand, der baade tør og kan til almindelig Tilfredshed udføre Hvervet ved Siden af, at han er Lærer og Redaktør. At udføre alt Arbejdet selv, er vel en Umulighed, men Posten forbyder ikke at tage Med-hjælper. Foreningen er ikke oprettet for at danne en Sinekurepost eller en Del lønnede Agenter.

Hvad Enkesagen angaar, da mener Hr. Rose, at «naar han opretter en Enkekasse og forlanger Indskud dertil, vil Folk sandelig have noget for deres Penge og have det med Ret og Skjel». Jeg vil give ham Ret i, at mange tænke saaledes, efter min Mening endog alt for mange, men jeg véd og af Erfaring, at Mænd, der have Hjærter for andres Trang, ikke spørge om: «Hvad kunne vi med «Ret og Skjel» fordre for vort Indskud», men derimod: «Hvad Trøst og Hjælp kunne vi yde dermed». Uden denne Tanke vil en Understøttelseskasse for de mest trængende vist aldrig blive oprettet. En «Livsforsikringskasse» har jeg tidligere udtalt mig om, og hen-visende dertil skal jeg blot gjentage: den kan være god for den, som har Raad til at sikre eventuelle efterladte, men mange have ondt nok ved at udrede den paabudne Afgift, og det er disse mest trængende, de bedre stillede skulle komme til Hjælp. De «uover-vindelige praktiske Vanskeligheder ved Fordelingen af Overskuddet i Forhold til Indskuddene» forsvinde ved en Kasse, bygget paa Vølgjørenhedsprincippet. Jeg har aldrig hørt Klage over, at de Mænd, som have uddelt de indkomne Gaver til Enkerne, ikke have

udført det tilfredsstillende. At det imidlertid er vanskeligere at forøge en saadan Uddeling fra en fælles Kasse for hele Landet end fra mindre Afdelinger, er ganske vist, og derfor har jeg raadet til og vil fremdeles raade til at oprette Kasser for mindre Kredse. Flere existere allerede, og jeg har tidligere anmodet om at faa en aarlig lille Oversigt over disses Virksomhed. Anmodningen har ikke frugtet, men jeg skal her tillade mig at give en kort Udsigt over den Understøttelseskasse, her existerer paa Amtet, i Lighed med hvad jeg gjorde sidste Aar. Kassen blev oprettet 1875, og Bidraget er 4 \mathcal{R} aarlig eller 1 \mathcal{R} kvartaliter. Regnskabet udviste ved Regnskabsaarets Slutning den 1ste Juni 1880 en Indtægt — Medlemsbidrag, Gaver og Renter — af 376 \mathcal{R} 16 \mathcal{C} og en Udgift paa 211 \mathcal{R} 15 \mathcal{C} , hvoraf de 200 \mathcal{R} ere uddelte til Enker. Kapitalformuen var 814 \mathcal{R} 69 \mathcal{C} . I dette Aar er uddelt til et afdødt Medlems Enke 25 \mathcal{R} og til 5 andre Enker, dels ældre og svagelige, dels yngre med ukonfirmerede Born, 130 \mathcal{R} . Ved en almindelig Tilslutning vilde kunne udrettes meget godt uden foleligt Savn for Giverne, men Sammenslutningen er ikke, som den burde være.

Oppesundby den 29de Juli 1880.

L. H. Kristensen.

11. L.B.'s første skadeanmeldelse.

I samme nummer af bladet findes nedenstående meddelelse om anmeldelsen af den første skade:

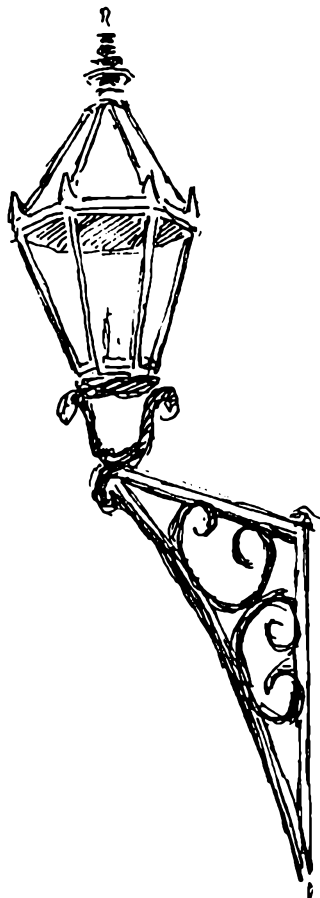
Lærerstandens Brandforsikringsforenings

første Brandskade er i Dag anmeldt for mig. Lærer P. Jørgensen i Hals v. Aalborg har indsendt Meddelelse om, at han den 1ste ds. er hjemsogt af Ildsvaade. Efter hans Opgivende vil Skaden dog ikke beløbe sig til over 200 *kr.*

Foreningen tæller nu 602 Medlemmer.

Bjerge d. 3dje August 1880.

P. A. Holm,
Frmd. f. Bestyrelsen.

12. L.B. fra 1880 - 1901.

Allerede året efter foreningens stiftelse havde man tegnet 3,59 mill. i sum og der var hensat som en grundfond 967,30 kr. og i en reservefond 4.175,73 kr.

I 1884 kunne man fremlægge et regnskab, der viste en indtægt på 4.454,38 kr. og overskud på 3.465,40. Medlemstallet var nu oppe på 1400 og assurancesummen steget med 1 mill.

Efter foreningens formål skulle de årlige overskud efter en passende henlæggelse til reservefond anvendes til billiggørelse af forsikringspræmien og til understøttelse for lærerenker. Fem år efter foreningens stiftelse uddelte bestyrelsen for første gang 5 portioner á 20 kr. i understøttelse til lærerenker, men allerede året efter kunne man til samme formål uddele 10 portioner á 25 kr.

Ti-året efter foreningens stiftelse havde man oparbejdet en grundfond på 4.916,76 kr. og en reservefond på 7.325,89 kr.

Kun et enkelt år havde foreningen et regnskabsmæssigt underskud på 2.521,74 kr., hvilket naturligvis ansporede bestyrelsen til at styrke reservefonden. I ti-året for stiftelsen var man nået op på en årlig sum på 600 kr. i enkeunderstøttelser, der gradueredes i portioner på 25 kr., 20 kr. og 15 kr.

I 1901 kunne man slutte foreningens 20. regnskabsår med en indtægt på 10.423,28 kr. og et overskud på 3.396,88 kr.

Grundfonden og reservefonden udgjorde på samme tid 48.177,69 kr.

Det 20. regnskabsår blev også det sidste regnskabsår for foreningens første formand.

P.A. Holm afgik ved døden d. 23.4.1901.

13. L.B. fra 1901 - 1917. Christian Tandrup.

P.A. Holm blev afløst i bestyrelsen af førstelærer Christian Tandrup, der også blev valgt til foreningens formand.

Der synes ved formandsskiftet at have været visse mindre regnskabsmæssige vanskeligheder vedrørende kontingentbetalinger og erstatninger.

M.C.S. Tandrup ledede forsikringen i 16 år og i hans formandsperiode kunne foreningen holde sit første store jubilæum - 25 år -. Foreningen havde i jubilæumsåret 1905 4400 medlemmer og bestyrelsen kunne se tilbage på en periode med støt fremgang.

Nogen egentlig markering af jubilæet har efter protokollerne ikke fundet sted og heller ikke medlemsbladet for Danmarks Lærereforening bringer nogen omtale.

Der synes indenfor den lille bestyrelse i jubilæumsåret at have været visse uoverensstemmelser. Jubilæumsåret var også valgår og alle 5 medlemmer blev genvalgt. Konstitutionen skete ved skriftlig afstemning. Tandrup blev genvalgt til formand med kun 3 stemmer. V.B. Thorlund blev nyvalgt til næstformand med 3 stemmer. Den tidligere næstformand, L.H. Kristensen, der havde været medlem af bestyrelsen fra 1880, anmodede ved bestyrelsens følgende møde 3 måneder senere om at måtte udtræde af bestyrelsen. Han frafaldt imidlertid dette ønske, da samtlige øvrige medlemmer af bestyrelsen udtalte sig for hans forbliven trods uoverensstemmelserne.

Den 10. februar 1917 afgik M.C.S. Tandrup ved døden - 76 år gammel.

Bestyrelsen, der deltog i begravelsen, samledes dagen efter til et ekstraordinært møde.

Da hele L.B.'s forretning i de første 75 år var placeret i formandens hjem, betød et formandsskifte flytning til en ny formands bopæl, adresseforandringer, nye fuldmagter m.v.

L.B. var i stadig vækst og foreningens egen formue havde allerede passeret de 100.000 kr.

14. L.B. fra 1917 - 1922. V. Gehl Kristensen.

Tandrup blev afløst som formand af V. Gehl Kristensen, der var lærer i Snoldelev. Han var søn af tidligere omtalte L.H. Kristensen, Oppesundby, og blev indvalgt i bestyrelsen i 1908. Til næstformand valgtes P.H. Berg, der var førstelærer i Sdr. Stenderup.

Med foreningens vækst skete der også en ret betydelig udvidelse af understøttelsesvirksomheden. Dyrtiden under verdenskrigen 1914-18 og årene umiddelbart efter var meget trange år for folkeskolens lærere og endnu vanskeligere for pensionerede og lærerenker.

I 1918 til eksempel behandlede bestyrelsen 191 ansøgninger fra lærerenker og 67 ansøgninger fra pensionerede lærere om understøttelse.

Bestyrelsen måtte gentagne gange forhøje de beløb, der normalt var stillet til rådighed til understøttelsesformål, og dyrtiden medførte, at L.B.'s bidrag til hjælpevirksomhed blev en betydelig faktor indenfor lærerstanden.

Forsikringsvirksomheden blev mere kompliceret med foreningens vækst, og det fremgår af mange mødereferater, at der fra medlemskredse jævnligt blev indsendt forslag til ændringer og udvidelse af områder og dækningsregler. Bestyrelsen behandlede sådanne forslag indgående, og flere af forslagene blev udsendt til afstemning blandt medlemmerne.

Foreningen havde ingen generalforsamling. Alle overordnede beslutninger som valg til bestyrelsen, valg af revisorer, godkendelse af regnskab og vedtægtsændringer blev foretaget ved skriftlig afstemning efter meddelelse eller opslag i Folkeskolen. - Denne organisationsform blev bibeholdt til 1961.

Fra forhandlingsprotokollen 9. marts 1918 kan anføres:

Punkt 2. Lærer O. Christensen, Smøringe, Bornholm, der nedlægger sit embede og har købt gaard, forespørger, om han vedblivende kan være medlem af foreningen, enten med hele sin forsikring eller eventuelt for indboets vedkommende. Det vedtages at svare, at da han overgik til anden livsstilling, maatte han i henhold til lovens § 1, udtræde af foreningen.

Enkefru I. Carbel, Ulfborg, andrager om at få forsikringssummen på sit varelager forhøjet fra 2.000 kr. til 7.000 kr. Det vedtages at svare at i henhold til § 6, kan varelagre overhovedet ikke forsikres i vor forening, hvorfor vi må anse det for ønskeligt, at de i forvejen forsikrede varer overføres til andet selskab.

Pensioneret lærerinde I. Olsen i Høng spørger om en kvindelig kontorist, fru Meyer, kan forsikres i L.B. I benægtende fald om vedkommendes datter, der er forskolelærerinde, kan lade sin moders ejendele forsikre i sit navn. Det vedtages at svare benægtende.

Pensioneret lærer K.M. Nielsen, Højrup Fyn, som har købt Højrup Kro, ønsker sin brandforsikring forhøjet. I henhold til § 1 vedtog bestyrelsen, at han ikke kan vedblive at være medlem af foreningen på grund af overgang til andet erhverv.

Lærer Sørensen, Voldby pr. Hammel, har ønsket at forsikre ejendele for flere af sine voksne børn. Dette ønske afviste bestyrelsen at imødekomme.

Flere eksempler kunne anføres på ledelsens konsekvente holdning vedrørende forudsætningerne for medlemskab af L.B.

Den 14. oktober 1922 afgang V. Gehl Kristensen ved døden. Han havde været medlem af bestyrelsen gennem 16 år og deraf som formand og forretningsfører i 5 år.

Godt et par uger tidligere var kordegn V.B. Thorlund i Silkeborg afgået ved døden den 22.9.1922. Han havde været medlem af bestyrelsen i 21 år.

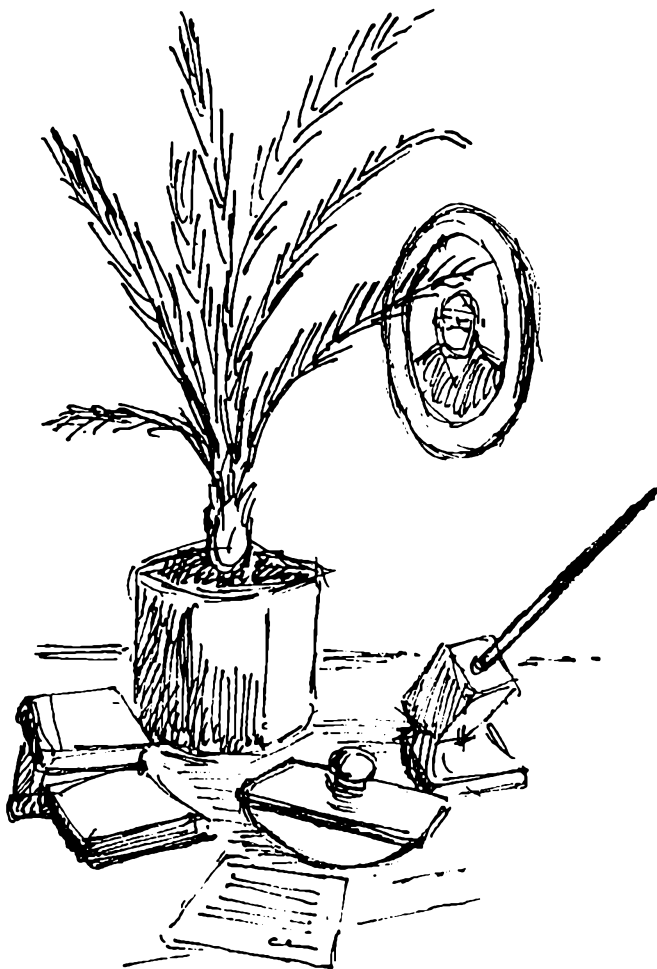
Førstelærer I.P. Moritzen, Stenstrup, indtrådte i bestyrelsen som suppleant for Thorlund, og kordegn og lærer Carl Henrichsen, Søborg, indtrådte i Gehl Kristensens sted.

Ved et bestyrelsesmøde i forbindelse med Gehl Kristensens begravelse i Gadstrup den 20.10.1922 valgte man P.H. Berg til formand og overlærer Hans Rasmussen, Sakskøbing, til næstformand.

1923. P.H. Bergs formandsår.

Alle afgørelser, bl.a. vurdering af indkomne skadeanmeldelser, der ikke kunne afvente behandling på et kommende bestyrelsesmøde, blev truffet ved skriftlig votering efter udsendte rundskrivelser fra formanden. En forretningsgang, der blev anvendt til 1960.

Umiddelbart efter Bergs valg til formand udsendte han i skrivelse af 20.1.1923 en række principielle spørgsmål til bestyrelsens overvejelse:

Rundskrivelse til Biskopsretten d. 20/1, 1923

Denne Rundskrivelse angaar ikke Brandskaden men andre Spørgsmaal, som jeg, i den korte Tid jeg har været for-
mand, er kommen til at staa overfor og som jeg gerne vil have
de øvrige Biskopsretsmedlemmer med til at besvare -

1) Hvor kan blive Medlemmer af Laurbønderne's Brand-
forsikr.²

Governeors 1 afsnitken jo en Begrænsning, men ander-
den jo billige Undtagelser i enkelte Tilfælde -
a, Kan offentlige Bogsamlinger, Sognebiblioteker, opkaa-
ges? Jeg skønner, at de ligger udenfor Laurbønderne's
Gavnske ret og er en Del af naadanne oprettede og be-
styrede af Kæmpe; men Biskopsretten kan jo ligesaa godt
komme til at bestaa af Laurbønderne's alderes i ved-
kommende Personer. For at gaa Tilstræk af Staben
forlanger denne, at Bogsamlingen skal være brand-
forsikret i et statsanerkendt Brandforsikringsse-
lskab - Jeg kender for Det. Der. Vedt. ikke til nogen
Statsanerkendelse. Ans. f. - Jeg foreslaar, at vi
lader disse offentlige fare. -

- b) Kan Præster opbages blandt Uudbørgelserne? Jagemann rej!
- g) Kan en Læstkerlærer opbages?
- 2) Naar skal et Medlem indtræde i Foreningen?
 - a) Naar han flytter i den for Rigets Grændser?
 - " Hans Einar Oleson, Klokkerbinder blev opdaget 18/3 21 -
 - Han er nu imidlertid flyttet til den danske Skole i
 - Flensborg. Jeg synes jo nok, at det er ubilligt, at en
 - Mand, der flytter til Flensborg for at virke for den
 - danske Sag skal sendes ind,
 - men
 - 2) Havnede ved samme Skole (den danske Biskopskole)
 - Emma Petersen kom til Skolen Maj 1922 og fik fra Gehl
 - Kullerose det svar, at hun maatte trække sig ud. Hun hen-
 - viser til Einar Oleson og ønsker at opbages igennem Skolen
 - for at jeg et stort Bilskeud fra den danske Skole. Han
 - vil ikke lade hende trække sig ud igennem og beholde den
 - bygge blandt Uudbørgelserne? Jeg synes jo det smager
 - dog noget af " Danmarkets".

Jfr. Bilag V

- b) Den 3 Januar 1923 døde i Nyk. p. St. forhenvarende
Lærer: Blauds pr. Baustofm V. J. Povlsen (died of Rigste)
han var medlem af Lærerskandinav Brandforsk. (stiftede
Medlem). Hans eneste Datter, (uigift), har været hos hane,
hvi er hans eneste Arving. Hvi spørger om hvi kan
blive i L. Bif. under Faderens Medlemmer og hvor hendes Bøj
hidtil har været forsitret sammen med Faderens og
hans Navn. Jeg mener, at hvi kan gaa ind under
Udtagelovene, saalange hvi er ugift. -
- c) Skal en hidtilværende Lærer klasses, naar han over-
gaar i en anden Kredsling, - - - bliver Præst.
Vi har jo flere af den Slags Præster, der lideligere har
irkeret som Lærere. - L. d.ole T. f. f. d. er Lærer Svend-
sen i Ullby der har overtaget Stillingen som Fimeing-
hedspræst i Ridding i Sønderjylland. - Jeg mener:
Vi opbager ingen Præster som Præster men de der har
været opbagede som Lærere skal have Lov til at blive,
iagtet de senere gaa over til at blive Præster. -

Jfr. Bølg VII 3) En Kæder J. C. Pedersen, Villa, Strandbo' Faalevej Aalborg

- spørger
 a) Om han kan få assineret nogle Obløber som han ikke
 ejer uden
 b) Om han kan få 150 Obløber forsikret som Handelsmand.
 c) Om de kan forsikres som vandrede Udselling.

Alle tre Spørgsmaal har jeg besvaret med et ubestemt: Nej!

Jfr. Bølg VII

4) Blaud de berøgtede Bøksmændsbøllerne var ogsaa 40 Rb. til C
 J. Jakobsens Bøks, Vilhelmine Jakobsens Friederiksminde Skole.
 Hver var isidderlid afgaaet ved Røden d. 24 Novbr. altsaa 8
 Rage for Obløbet i Gjoring og Pastaurisningerne paa Be-
 løbet blev derfor rettet. Døtterne Jørgen og Frida Jakob-
 sen spørger, om de, da Udgifterne ved Odenss Lygdom
 og Dod har været store, ikke maa få Beløbet alligevel. -
 Jeg synes, de skal have de 40 Rb. thi hvis vi, som ellers har
 de haft Obløbet en halv Tind Rage for saa havde vi jo
 været dem. -

B. H. Berg. -

- 1) Jeg er enig med Burg i, at Biblioteket maa vare i den for nok Omvaade, selv om de tilfældigt stynes afslæret.
- 2) Jeg stemmer imod, at Præster ~~ikke~~ oplages, dog indlægges dem, som oprindeligt har været Lære, hvorfor Synet i hvert enkelt Tilfælde kan afgøre det.
- 3) En Skriftdiatar (f. Eks. Luakularer) bør kunne oplages.
- 4) Hvad danske Lære i Fleisborg angaar, saa mener jeg, at vi i Betragtning af Forholdene bør oplage dem, - især det, hvad Jehl Kristensen - forøvrigt ider at spørge os - har resolveret. -
- 5) Jeg stemmer for, at min afdøde Ven Povlus (Datter, skifte E) bliver ved at vare hos os.
- 6) Da en omvaadende Materisaamling ikke kan regnes som Lærers Indbø, mener jeg, at vi ikke kan give os af med at forsikre den. -
- 7) Vilhelmine Jacobsens Bøker bør have de 40 Kr. -
- 8) En Lære, som bliver Præst eller overgaar i en lignende Linstilling bør, som jeg overfor har bemærket - bliver ved at vare hos os, naar han føler lyst dertil. - I det Fald kan vi jo afgøre det i hvert enkelt Tilfælde. -

København E.

Altehlidenvej 6 23/1 1923

Hans Rasmussen. -

78.

Jeg kan i alle 8 Punkter i underkrise Hans Rasmussen
Vola. Vor Forening har aldrig søgt Statsaerkendelse.

Brudekrise d. 25/1, 1923

Morch- Mogenssen. -

Jeg stiller mig færdt ind til Berge og Rasmussen's Betragtning. - Mit Praesid. er ikke oplaget i Hæret. Præudf. men vil nok have lov til at blive som forhenvarende Hæret. Præudf. Hæret i Fleisborg hører os til - Ja, de 40 St. skal de have. -

Fleisborg d. 27 Janu. 1923

J. B. Morsen. -

Mars Alle 3 Taboro

Jeg kan stille mig til den først vokerende, vil jeg navnlig i underkrise, at vor Fælds saller i Fleisborg maa vedblive de vore medlemmer, og at Eupen-Röbe skulder de 40 St.

Carl Morsen -

I februar 1923 blev der i henhold til vedtægterne udskrevet valg til bestyrelsen. På valg var Berg, Mørch Mogensen og I.P. Moritzen. Mørch Mogensen ønskede på grund af sygdom ikke genvalg.

Der indkom ialt 9 kandidatforslag og P.H. Berg, Stenderup, blev genvalgt med 344 stemmer.

I.P. Moritzen, Stenstrup, med 326 stemmer.

Nyvalgt blev J.M. Helbo, Framlev, med 297 stemmer.

For første gang i L.B.'s historie var der ved valget opstillet en lærerinde som kandidat, nemlig Gerda Gehl Kristensen, Roskilde. Hun opnåede imidlertid kun 14 stemmer.

Først 37 år senere, den 1.1.1960, blev den første kvinde, Marie Helms, indvalgt i bestyrelsen.

Medlemmerne fik nedenstående meddelelse i "Folkeskolen" om valget:

Lærerstandens Brandforsikrings-Forening. Under Kontrol af Lærer Erhard Bruun, Stenderup, Lærer N. Lybecher, Stenderupskov, og Lærerinde Frk. Thyra Horsbøl, Stenderup, foretoges d. 1. Marts Optælling af de til Bestyrelses- og Revisorvalget afgivne Stemmer.

Da hvert Medlem kun raader over 1 Revisorstemme, men en Del Medlemmer desuagtet har stemt paa 2 Revisorer, besluttede man for disse Tilfælde kun at erkende det først paa Stemmesedlen anførte Navn for gyldigt, medens det andet Navn slettedes.

Optællingen gav derefter følgende Resultat:

A. Til Bestyrelsen: P. H. Berg, Stenderup, 344 Stemmer, J. P. Moritzen, Stenstrup, 326 St., J. M. Helbo, Framlev, 297 St., J. Præstholm, Kvissel, 91 St., M. Nielsen, Taastrup, 63 St., Ravn Nielsen, Langaa, 53 St., L. P. M. Haugaard, Tuagerud, 30 St., Frk. Gerda Gehl Kristensen, Roskilde, 14 St., Grønvald Fynbo, Vammen, 1 St.

B. Til Revisionen: Fr. L. Andkjær, Karlstrup, 281 Stemmer, J. L. Toftgaard-Hansen, Dalby, 26 St., J. Højrup, Nyborg, 3 St., J. M. Helbo, Framlev, 2 St. — Disse sidste 2 Stemmer er jo ugyldige, da han allerede er Revisor.

Rigtigheden af foranstaaende Optælling attesteres. Stenderup, d. 1. Marts 1923.

Erh. Bruun. N. Lybecher. Thyra Horsbøl.

I Henhold til foranstaaende er altsaa P. H. Berg, J. P. Moritzen og J. M. Helbo valgt til Bestyrelsesmedlemmer for 6 Aar fra 1. Juli d. A. med J. Præstholm som første og M. Nielsen som anden Suppleant indtil næste ordinære Valg. (om 3 Aar) og Fr. L. Andkjær valgt til Revisor, ligeledes for 6 Aar fra 1. Juli d. A. med J. L. Toftgaard-Hansen, Dalby, som første og Joh. Højrup, Nyborg, som anden Suppleant indtil næste ordinære Valg.

Stenderup pr. Varmark, d. 2. Marts 1923.

P. H. Berg.

Fra forskellige Lærerstandens Brandforsikrings-Forening. Hr. Revisor. Lærer J. M. Helbo, Framlev!

Institutioner. Ved den i Gaar foretagne Stenmeoptælling viste det sig, at De er valgt til Medlem af Bestyrelsen for Lærerstandens Brandforsikrings-Forening fra 1. Juli d. A. Da De jo tillige er Revisor for de fra 1. Juli kommende 3 Aar, og disse to Stillinger ikke kan forenes, saa maa De enten afsige det paa Dem faldne Valg til Bestyrelse eller nedlægge Deres Mandat som Revisor fra 1. Juli d. A. De bedes herpaa tegnet meddele mig, hvilket af de to Alternativer De vælger.

Stenderup, Varmark, d. 2. Marts 1923.

P. H. Berg.

Hr. P. H. Berg! Med Tak for ovenstående Meddelelse om mit Valg til Medlem af Lærerstandens Brandforsikrings-Forenings Bestyrelse fra 1. Juli d. A. meddeles Dem herved, at jeg fra ovennævnte Dato nedlægger mit Hverv som Revisor i samme Forening.

Framlev pr. Hørlev, d. 3. Marts 1923.

J. M. Helbo.

Da Lærer J. M. Helbo, Framlev, ifølge foranstående Erklæring nedlægger sit Hverv som Revisor i Lærerstandens Brandforsikrings-Forening d. 1. Juli d. A., saa indtræder Suppleanten, Lærer J. L. Toftgaard-Hansen, Dalby, fra nævnte Dato som Revisor i hans Sted.

Stenderup, d. 5. Marts 1923.

P. H. Berg.

Allerede den 12. marts 1923 afgang P.H. Berg ved døden. Han havde været medlem af bestyrelsen siden 1917 og var kun formand ca. 1 år.

Bestyrelsen holdt møde i forbindelse med begravelsen den 17. marts og vedtog, at fru Berg skulle føre L.B.'s forretninger videre til regnskabsårets afslutning, hvorefter J.M. Helbo som nyvalgt formand ville overtage administrationen.

Forhandlingsprotokollen har ikke noget referat fra et konstituerende møde og omtaler ikke direkte formandsvalget.

L.B. måtte nu efter at have arbejdet under to forskellige adresser på Sjælland flytte tilbage til Jylland med adresse hos formanden i Framlev.

Foreningen oplevede herefter 31 stabile år under J.M. Helbo's dygtige ledelse, og med en stor fremgang under stadig nye og betydelige initiativer.

15. L.B. fra 1923 - 1954. J.M. Helbo.

J.M. Helbo's søn, Hans Helbo, skriver om sin far bl.a. i "Minder fra min barndom":

"I 1920 flyttede min far fra Helgenæs til Framlev. Der var ikke nogen stor lejlighed i den stråttækte skole. Derfor lejede han, da han i 1923 overtog "Brandkassen", et værelse i naboejendommen - et gammelt bindingsværkshus med stråtag 25 m fra skolen.

Den dag i dag husker jeg tydeligt atmosfæren i den lavloftede stue. Kakkellovnsvarmen og tågerne fra fars lange pibe, som han konstant bakkede på, var nok til at skabe den hygge, som vi holdt så meget af.

Far måtte klare alle forsikringsopgaverne selv. Han udstedte poli- cer, førte regnskabet, registrerede, takserede skader, udbetalte erstatning o.s.v. Forhandlingerne med bestyrelsen foregik pr. rund- skrivelse. Der var ikke flere medlemmer end far efterhånden kendte dem alle, ja selv deres policenummer, som de ofte blev benævnt ved, ligesom rekrutter."

Kontoret blev dog allerede i 1924 flyttet til Harlev skole, hvor J.M. Helbo blev førstelærer med større lejlighed, kontor, stort loft m.m. og iøvrigt også under mindre brandfarlige omgivelser end i Framlev.

Lærerstandens Brandforsikring fik også anskaffet sin første skrive- maskine i 1924, og der skete andre ting, der ændrede meget i Lærer- standens Brandforsikrings daglige rytme.

Hidtil havde medlemmernes interesse for forsikringsmæssig dækning i det store og hele været knyttet til sikring af løsøre: indbo, red- skaber og hos nogle også besætning som kreaturer og fjerkræ. Efter- hånden som landbrugsjorden blev taget fra lærerembederne på landet, indskrænkede dyreholdet sig efterhånden til høns, duer og bier.

Da L.B.'s medlemmer i de første 50 - 75 år for hovedparten var knyt- tet til landsbyskolen, havde husforsikringer ikke nogen særlig in- teresse, da medlemmerne sad i tjenesteboliger.

Men andre forsikringsarter end løsøre begyndte sidst i 20'erne og 30'erne at blive af interesse for vore medlemmer, nemlig ulykkes- forsikring, ansvarsforsikring og autoansvarsforsikring.

Ved lov af 1927 blev regler for ulykkesforsikring for medarbejdere også udenfor egentlige erhvervsområder udvidet til også at omfatte tilfældig hjælp i private husholdninger, og ved lov om motorkøre- tøjler blev der gennemført en tvungen ansvarsforsikring for ejere af motorkøretøjer.

Da en del af L.B.'s medlemmer, navnlig på landet, havde hushjælp under en eller anden form, og da en del medlemmer i 20'erne også anskaffede sig motorkøretøjer, blev en udvidelse af den traditionelle forsikringsbestand ret aktuell - men lærerne blev også pludselig en gruppe af interesse for de større forsikringselskabers agenter.

L.B.'s ledelse mærkede derfor en stigende aktivitet på forsikringsområdet og en stærkere konkurrence end hidtil kendt, hvorfor man måtte overveje hvilke forholdsregler, man måtte træffe, dels for at opretholde en jævntstigende medlemskreds og dels for at undgå en ekstraordinær afgang fra den bestående medlemskreds.

Bestyrelsen modtog flere henvendelser fra medlemmer om tegning af ansvarsforsikring. Bestyrelsen drøftede disse henvendelser på flere møder, særligt i 1926-27, og måtte i henhold til vedtægterne afvise nye opgaver, da foreningens formål alene omfattede dækning af brandskader, men var samtidig enige om at indhente tilbud fra nogle andre selskaber om tegning af ansvarsforsikring for biler for sådanne medlemmer, der allerede havde tegnet brandforsikring for bilen i L.B., og ved et møde i 1927 enedes man om, at man ville søge samarbejde med et forsikringselskab, der også ville give mulighed for tegning af andre forsikringsarter for L.B.' medlemmer.

Efter vurdering af forskellige tilbud fra forespurgte selskaber enedes man om at slutte overenskomst med Kgl. Brand og dets datterselskab Odin. Ved et møde i København den 10. august 1929 blev der oprettet en kontrakt mellem de to selskaber på den ene side og L.B. på den anden side, om at L.B. herefter kunne tilbyde sine medlemmer billige forsikringer på følgende områder:

Indbrudstyveri
 Lovpligtig ulykkesforsikring
 Ansvarsforsikring
 Hus- og grundejerforsikring
 Privat ulykkesforsikring
 Vandskadeforsikring
 Autoansvarsforsikring

Den i aftalen fastsatte reducerede præmie blev naturligvis kun gældende for L.B.'s medlemmer og for forsikringer tegnet gennem L.B., og L.B. modtog provision af tegnede forsikringer.

Kontrakten fik gyldighed fra underskriftdatoen.

Kgl. Brand sørgede for udstedelsen af policer i henhold til tegningsbegæring og opkrævede ligeledes forfaldne præmier. Der blev ført nøje kontrol med, at kun lærere, der havde deres medlemskab i orden til L.B., kunne tegne disse fordelagtige forsikringer.

Efter ønske fra L.B.'s ledelse blev der nu oprettet en ny afdeling for lærere placeret med et "selvstændigt" kontor i provinsen, og hertil valgte man Kgl. Brands agentur i Horsens, hvis leder var den meget initiativrige assurandør A. Skærbæk-Nielsen.

Det nu etablerede samarbejde, der fik en overordentlig stor betydning for L.B.'s anseelse som forsikringsselskab, varede fra 1929 til 1962.

Der var gået mange og lange overvejelser forud omkring denne nyordning, vedtægterne måtte ændres, således at bestyrelsen havde bemyndigelse til at indgå aftaler med andre selskaber om tegning af forsikringer på provisionsbasis.

Når man blandt de tilbud, man havde indhentet, valgte samarbejdet med Kgl. Brand og dets datterselskab, har det naturligvis været fordi tilbudene var fordelagtige, og fordi man anså de to selskaber for selskaber med anseelse, men der kan samtidig have været personlige motiver i afgørelsen. Formanden J.M. Helbo havde nogen tid før han blev formand, tegnet livsforsikringer hos lærere til Statsanstalten gennem A. Skærbæk-Nielsen, der foruden agenturet for Kgl. Brand også havde et hovedagentur for Statsanstalten.

Formentlig har J.M. Helbo også brugt Skærbæk-Nielsen som personlig rådgiver i de mange tekniske spørgsmål, der har meldt sig i hans første formandsår, og derigennem fået særlig forbindelse med Kgl. Brand. Endvidere var Kgl. Brand's daværende administrerende direktør, Jens Vissing, lærersøn fra Midtjylland, og denne kvalifikation, som ofte senere i festlige stunder blev fremhævet, har måske også været et af argumenterne for det indgåede samarbejde, som Skærbæk-Nielsen formentlig har anvendt.

I foråret 1933 ophørte Kgl. Brand's datterselskab "Odin". Nye policer fra Kgl. Brand, der herefter var L.B.'s samarbejdspart alene, udstedtes efterhånden.

Omkring 1930 blev "Dansk Automobilforsikrings Forbund" stiftet på initiativ af nogle af de store selskaber med det formål at undgå en usund konkurrence indenfor den nu stærkt voksende nye forsikringsbranche.

Forbundet fik tilslutning af de fleste større selskaber, og medlemmerne af forbundet måtte overholde samme præmiesatser og endvidere visse regler ved overflytning til et andet selskab indenfor forbundet.

1929 kunne man i Folkeskolen læse følgende indlæg:

Automobilforsikring og Lærerstandens Brandforsikring.

Jeg har gentagende Gange bemærket Hr. J. M. Helbo's Annonce i Folkeskolen om Automobilforsikring og skal, da jeg efter Artiklens Indhold at domme maa gaa ud fra, at Hr. J. M. Helbo her er inde paa et Omraade, hvor han savner Kendskab og Erfaring, tillade mig at give mine Kolleger nogle vejledende Oplysninger, idet jeg dog forudsikker den Bemærkning, at Lærerstandens Brandforsikring er all right; deri kan man trygt betro sin Brandforsikring for saavel Løsure som Automobil.

Men det er jo ikke Brandforsikring, der nu interesserer Hr. J. M. Helbo, men Automobilassurance, og det er helt rørende i Annoncen at læse om, hvor haard Modvind han har til Trods for, at det Selskab, han har allieret sig med, skan tilbyde den billigste Forsikring i Landet. Har man ikke anden Bevegrund til at tegne sin Forsikring hos ham, kan man næsten fristes til at gøre det af Mødtilenhed.

Nej, Hr. J. M. Helbo, har De fundet Landets billigste Selskab, skal De ikke være ked af det, for mig bekendt, opfylder Kgl. Brand- sine Forsikringsbetingelser som alle gode Selskaber og ordner sine Skader saa hurtigt, som det af Dem og Deres Bestyrelse truffne kluntede Arrangement tillader det. Den Side af Sagen er nok i Orden, og skulde der blive Grund til Klage, er der jo Lov og Ret i Landet.

Det, man derimod kan kritisere, er Deres Annonce og saa selve Arrangementet.

De skriver, at Deres Forsikring er den billigste i Landet; men det er jo fuldstændig fejlagtigt, og Fejlen maa skyldes, at De taler om noget. De ikke har tilstrækkeligt Kendskab til. Lad os se paa den lovfalede Ansvarforsikring. Den forlanger De 60 Kr. for pr. Aar + 30 pCt. Bonus for skadefrit Aar; Bonusen fradrages dog kun Fornylsespremien og godtgøres saaledes i Virkeligheden ikke for første Aar, idet man ikke faar Bonus efter Forsikringens eventuelle Afgang. Yderligere stilles en ekstraordinær Bonus fra Lærerstandens Brandforsikring i Udsigt hvert 5. Aar; dens Størrelse melder Historien intet om. Oprindelig viste De med et Løfte om 10 pCt.; men Deres formentlig ikke særlig lofterige Erfaringer har gjort Dem heltenkelig og opfordret til Reservation paa dette Punkt, nu tilbyder De kun Bonus, noget ubestemt svævende noget.

Efter det anførte vil man hos Dem komme til at betale for en 5-aarig Periode: $Kr. 60 \cdot 5 = 300$ Kr., hvis alle Aarene er skadefri. Man kan imidlertid ikke saa godt tegne Forsikringer og samtidig foregøgle Folk, at der ingen Skade sker, for saa var Forsikring jo overflødig eller maatte i det mindste kunne tegnes for en Bagatel. Man maa gaa ud fra, at der kan ske Skade, og gør der det hvert Aar, bliver Deres Præmie 5×60 Kr. = 300 Kr. Ifølge Statistikken sker der imidlertid ikke Skade hvert Aar, men man regner ikke meget galt, naar man gaar den gyldne Middelvej og regner med, at den faktiske Præmie i en 5-aarig Periode ligger midt imellem 228 Kr. og 300 Kr. og bliver 264 Kr. = den svævende Bonus, som er problematisk

og antagelig ikke bliver paa 10 pCt. af det samlede Heløb.

At dette ikke er den billigste Forsikring i Danmark, vil mine Kolleger kunne forstaa, naar jeg anfører, at et af vore gamle og højt ansete Selskaber, hvis Navn jeg ikke her skal nævne, da det ikke drejer sig om en Annonce, tilbyder den samme Forsikring til en fast aarlig Præmie af 47,50 Kr. for en 5-aarig eller 15 Kr. for en 10-aarig Periode, henholdsvis 237,50 Kr. i 5 Aar og 450 Kr. i 10 Aar. Hvilket fint Arrangement vil De, Hr. Helbo, ikke kunne have truffet med dette Selskab, der, naar det kan tage alle Privatvogne, gode som daarlige Risici, til denne Præmie, sikkert vilde have givet Læserene langt finere Tilbud. Alene det, at man her bliver fri for den af alle saa forhadte Bonus, er en stor Fordeel. Ogsaa bør det nævnes, at det paagældende Selskab, foruden at dække i Henhold til Automobilloven, ogsaa dækker for enhver anden Skade, som man efter dansk Lovgivning kan hælde for, hvilket »Kgl. Brand« ikke gør.

Hvad angaar Vognforsikringen, da gælder de tilsvarende Præmier.

Der næst selve Arrangementet. Det er yderst uheldigt, naar man tager i Betragtning, at Præmierne ikke er de billigste i Landet. Hvorfor skal Assurandør A. Skarhæk, Horsens, være Mellemmand, bl. a. tegne Forsikringerne, opkræve Præmierne og helst orte Skaderne? Er Arrangementet truffet for at skaffe en Assurandør en god Forretning? Hvorfor sorterer Forsikringerne ikke direkte under »Kgl. Brand«s Hovedkontor eller endnu bedre under dette Selskabs Agenturer rundt om i Landet? Enhver, der kender den nye Automobillov, ved, at det er af den største Betydning for en Automobilejer at have Repræsentanten ved Haanden, hvad enten det drejer sig om et Skadetilfælde eller om Ombytning af Vogn. Det af mig omtalte Selskabs Agenter ligger med Fuldmagt til at udstede Politiser og til straks at tage sig af Skadesager samt eventuelt straks at skaffe juridisk Assistance. Men betror man sin Forsikring i Hr. J. M. Helbos Selskab, skal man, hvad enten man bor i Skagen eller Gøtser, henvende sig i Horsens, og fra Horsens gaar Sagen til København og antagelig derefter atter til Horsens, en aldeles urimelig Forretningsgang.

Læser man de af »Kgl. Brand« udsendte Begeringer igennem, bemærker man yderligere, at hvis man glemmer at opsiges Politisen rettidig, fornyes den stiltiende for en ny 5-aarig Periode, hvorimod det af mig anførte Selskab, i Lighed med mange andre Selskaber, efter en Periodes Udløb binder eet Aar ad Gangen, et Forhold, det ogsaa er værd at lægge Mærke til.

Men endnu mere bemærkelsesværdigt er det, at »Kgl. Brand« gennem Hr. J. M. Helbo udsender Begeringer, hvor man skal skrive under paa, at man »i et og alt antager »Kgl. Brand«s almindelige Betingelser«, som ikke med et Ord er anført i Begeringen. Det er jo, selv om Hr. J. M. Helbo i dette Tilfælde paatager sig en Formynders Rolle, himmelraabende at opfordre Kolleger til at skrive under paa noget, de ikke kender! Men ikke nok hermed; man skal ogsaa skrive under paa, at man i Sagsmaalstilfælde underkaster sig den hurtige Rettsforfølgning. Det er vel nok en skrap Mundfuld.

Jeg tilraader derfor mine Kolleger: Tænk Dem om to Gange, naar De skal tegne en Automobilforsikring, og hvis De beslutter Dem til at tegne den gennem Hr. J. M. Helbo, send da først Bud eller »Kgl. Brand«s Betingelser, og afslut ikke Forretningen paa mere end eet Aar, hvis Bestemmelsen om den stiltiende periodiske Fornyelse med 3 Maaneders Opsigelse fastholdes.

Glem heller ikke, at »Kgl. Brand« ligesom andre Selskaber driver Forretning og ikke Figantropi.

Grenaa.

N. S. Palle sen.

- Og Helbo svarede:

Automobilforsikring og Lærerstandens Brandforsikring.

I dette Blads Nr. 15 stod en længere Opsats af Lærer N. S. Palleesen, Grenaa. Da Hr. Palleesen deri optræder som Vejleder for vore Medlemmer, maa det være mig tilladt at gøre et Par Bemærkninger dertil, selv om jeg ikke evner at fremsætte dem med den Overlegenhed eller ønsker at benytte den høverende Tone, som anvendes af Hr. Palleesen. Hovedagent i Grenaa for Forsikringselskabet "Skjold".

De bemærker "Det er jo Automobil- og ikke Brandforsikring, der nu interesserer Helbo". Aldeles ved Siden af! Men den nye Afdeling skal arbejdes op, derfor den særlige Annonce een Gang maanedlig. Løsureforsikringens er der to Gange pr. Md. som last Meddelelse. Og De kan være rolig angaaende det nye. I Gaar modtog jeg Forsikringsbegæring Nr. 697; dog ret godt eller vort begrænsede Medlemsstal. Som en Anmærkning maa jeg maaske tilføje, at jeg har ingen Løn af denne Afdeling.

De skriver "Oprindelig viftedes der med Lotte om 10 pCt. Rabat af indbetalt Præmie". Jeg skal kun dertil bemærke, at nu er det fastsat til mindst 10 pCt. p. a., og dette er inddeelt alle vore Medlemmer, men det kan De jo ikke vide som Ikke-Medlem.

Mon Medlemmerne har saa meget imod Bonusloven? Det tror jeg ikke, og da det jo ikke er Meningen at flytte Forsikringen hvert femte Aar, behøver man aldeles ikke at regne med Deres Formel $60 + 4 \times 42$. Den kunde med samme Ret opføres som $60 + 21 \times 42$, dertil mindst 10 pCt. p. a. i Bonus.

Arrangementet ser skilnede ud, naar det ses fra et andet Selskab! Ja, naturligvis. Men det virker tilfredsstillende. Selvfølgelig afgøres Skaderne fra Hovedkontoret gennem de stedlige Repræsentanter. De ved bare saa lidt om Ordningen, for De er jo ikke Medlem, selv om De udbad Dem Papirer herfra for dog at have lidt at bygge Deres Angreb paa.

Lærerne ønsker netop at være fri for det Rend af Agenter. Derfor skal vi have en Central, hvorigennem alle Indtægninger gaar. Og da vi forudsætter, at vore Medlemmer selv kan luse og tænke, skal det nok gaa.

Det staar jo frit for enhver at laa særlige Bemærkninger tilføjet, ogsaa hvad angaar Forsikringens Ophor, f. Eks. Bemærkningen: "Denne Forsikring ophører uden Opsigelse d.". Forøvrigt er vore Begæring og Forsikringsbetingelser hverken værre eller bedre end andres. Som Forsikringsmand ved De jo godt, at alle førende, solide Selskaber har omtrent enslydende Vedtægter. Men der er stor Forskel paa Opgørelse af Skader, og i den Retning er vi glade for at have faaet forbindelse med skgl. Brand-, hvilket kan bevidnes af mange af vore Medlemmer, om det betvivles. Forøvrigt agter jeg ikke at lægge Beslag paa mere Plads i Bladet end højst nødvendigt angaaende denne Sag, der dog kun interesserer de færreste. Enhver vil desuden nemt kunne se af Deres Artikel, at der har siddet Dem en god Del Ærgrelse i Bladet over, at det er lykkedes os at faa en Ordning, der ser ud til at skulle virke efter Ønske. Denne Ærgrelse har De forhaabentlig nu faaet Afløb for, og saa takker vi Bladet for udstavt Gæstfrihed.

Framlev pr. Harlev.

J. M. Helbo.

Kgl. Brand, der var medlem af forbundet, havde sikret sig at kunne opretholde en særlig rabatordning for medlemmer af Lærerstanden.

Da forsikrings-selskabet "Norden" senere blev bekendt med Kgl. Brand's særstilling i forbundet, påberåbte "Norden" sig, at det også havde særlig aftale med Lærerstanden - se herom senere - og selskabet indførte uden protest samme fordelagtige satser for autoforsikringer for lærere, som Kgl. Brand havde.

Dette medførte naturligvis en uforudset konkurrence, som man måtte tage stilling til.

Kgl. Brand anså ikke konkurrencen for faretruende og regnede med, at Lærerstandens navn blandt lærere var fastslået.

Brev fra Kgl. Brand til A. Skærbæk Nielsen, Horsens, af 6. juni 1932:

"Lærerstanden" - "Norden"s Konkurrence.

Sv. p. D. Brev af 4/6.

"Norden" der nu i alt væsentlig ejes af det tyske Selskab "Nordstern", har i mange aar haft en Overenskomst med Lærerne.

Formelt ordnes Forsikringerne saaledes, at "Norden" udsteder alle Policerne paa sine Blanketter, men saaledes, at Policerne paastemples: "Lærerstandens Syge- og Ulykkes-Forsikrings Selskab". Hvorledes det egentlig forholder sig med dette Selskab, kan vi ikke gøre udførlig Rede for, men "Norden" siger, at der eksisterer et Selskab som nævnt, hvis Bestyrelse skal være udpeget af "Danmarks Lærerforening". Vi har dog mere Indtryk af, at det egentlig er Enkelt personer og ikke "Danmarks Lærerforening", der staar bag Selskabet.

Under alle Omstændigheder er der ikke tale om et Selskab, der løber nogensomhelst Risiko selv.

Der er altsaa ikke Tale om nogen ny Foreteelse, men der er ganske vist det nye i Sagen, at "Norden" ved vor Indtrædelse i "Dansk Automobilforsikrings Forbund" er bleven opmærksom paa vor Overenskomst med "Lærerstandens Brandforsikring" og derved har funden Anledning til ogsaa i sine Cirkulærer at medtage Tilbud om Forsikring for Automobiles til de samme Præmier, vi beregner.

Er der nogensomhelst Anledning til at ændre noget af Hensyn til "Norden"s Konkurrence, thi der er jo dog ingen Tvivl om, at "Lærerstandens Brandforsikring" vil faa den førende Stilling paa Forsikringsomraadet.

Forøvrigt har vi det Indtryk, at det navnlig er paa Sjælland, at der er sket nogen Tilslutning til "Norden". Ordningen siges at være over 15 Aar gammel.

Ærbødigst

Kgl. octr. Brand.

Vissing (sign.)

Den påberåbte forbindelse mellem "Norden" og Lærerstanden skyldtes, at "Norden" administrerede Lærerstandens Syge- og Ulykkesforsikringsselskab, som intet havde med Lærerstandens Brandforsikring at gøre.

I 1911 stiftedes en forening med navnet: LÆRERSTANDENS SYGE- OG ULYKKESFORSIKRINGSSKAB.

Det var en forsikringsforening, der havde til formål at tegne fordelagtige syge- og ulykkesforsikringer blandt lærere. Den lededes af en bestyrelse af lærere, men havde ingen tilknytning hverken til Danmarks Lærerforening eller Lærerstandens Brandforsikring, og selv om der efter foreningens love afholdtes valg med års mellemrum, supplerede bestyrelsen sig selv og sørgede altid for at have mindst ét navn, der var kendt af en større kreds inden for lærerne. Forsikringsforeningen arbejdede i nær tilknytning til forsikringsaktieselskabet "Norden", der udstedte policer og iøvrigt havde hele administrationen.

Forsikringen var ikke en egentlig sygekasse, men en slags dagpengekasse og en almindelig ulykkesforsikring. Alle bestyrelsens møder blev normalt holdt i "Norden"'s lokaler, og dag- og rejsepenge blev betalt af "Norden".

Bestyrelsen for denne kasse modtog hvert år et beløb af forsikringens beregnede overskud til uddeling blandt særligt trængende kolleger og pårørende til disse.

Tegnede lærere andre forsikringer i "Norden", tilfaldt der Lærerstandens syge- og ulykkesforsikringsselskab provision herfor, som gik ind i den kasse, bestyrelsen havde rådighed over til understøttelsesformål.

Da behovet for lovpligtig ulykkesforsikring, ansvar og autoansvar voksede, udfoldede "Norden" større og større aktivitet blandt lærere for at hverve nye medlemmer til "Norden"'s forsikringer.

Hvem den egentlige initiativtager har været til L.S.U.'s stiftelse, kan næppe efterspores, og hvorledes forbindelsen er etableret til "Norden" næppe heller. Det er nærliggende at antage, at "Norden" er den egentlige stifter gennem forbindelse til nogle af de lærere, der er indgået i den første bestyrelse i L.S.U.

L.S.U.'s senere historie og endelige opløsning vil indgå i L.B.'s historie i et senere kapitel.

Både Kgl. Brand og "Norden" rådede hver for sig over et net af udendørs medarbejdere (agenter), der varetog selskabernes interesser landet over og sørgede for, at nye kunder blev op-søgt.

L.B. havde ingen agenter, men nøjedes med at gøre opmærksom på sin eksistens gennem Lærerforeningens medlemsblad, Folkeskolen, hvori alle meddelelser fra L.B. blev optaget som artikelstof uden beregning.

Ved aftalen om samarbejdet med Kgl. Brand var der enighed om, at alle forsikringer fra lærere alene skulle tegnes gennem L.B. eller gennem kontoret i Horsens. Kgl. Brand's agenter måtte ikke tegne sådanne forsikringer.

Et ønske fra L.B. om, at lærere der allerede havde løbende forsikringer i Kgl. Brand også blev overført til agenturet i Horsens, ville man dog ikke fra selskabets side imødekomme, men der blev et meget lille antal tilbage, idet mange lærere selv tog initiativ til overflytningen.

Imidlertid opstod der en væsentlig konkurrence mellem "Norden" og Kgl. Brand - ikke på autoforsikringer, som man kunne have antaget - se skrivelse af 6.6.1932 - men på private ulykkesforsikringer.

"Norden" henvendte sig i 1933 til L.B. med en henstilling om, at Kgl. Brand måtte afstå fra konkurrence med Lærerstandens Syge- og Ulykkesforsikring ved tegning af sådanne forsikringer.

Ved et møde i Vordingborg 12.8.1933, hvor Kgl. Brand var repræsenteret ved direktør Jens Vissing og Skærbæk-Nielsen, Horsens, blev man enige om, at akquisitionen blandt lærere måtte ske på en sådan måde, at lærerne ikke på nogen måde havde mulighed for at forveksle Kgl. Brand med L.B. og af mødets referat fremgår det også, at Kgl. Brand gav tilsagn om at ville undgå enhver form for konkurrence med L.S.U.

Overenskomsten om konkurrenceforholdet var noget ensidigt. Lærerstandens Brandforsikrings ledelse tillagde både "Norden" og L.S.U. for idealistiske hensigter.

Imidlertid fortsatte arbejdet både med Kgl. Brand og "Norden". Kgl. Brand overlod til Horsens-kontoret at hverve medlemmer til de forsikringsarter, som L.B. havde agenturet for, og "Norden" fortsatte gennem en fast agentordning over hele landet at hverve nye medlemmer blandt lærerne ved at reklamere med deres faste "tilknytning" til Lærerstanden via L.S.U.

J.M. Helbo modtog flere henvendelser fra kolleger, der gør opmærksom på, at agenter fra "Norden" giver fejlagtige oplysninger om "Norden"'s tilknytning til L.B. og J.M. Helbo finder også anledning til gennem annonce i Folkeskolen d. 7.7.1932 at gøre opmærksom på forholdet.

Iøvrigt gjorde bestyrelsen sig en del overvejelser om at få egne agenter til at besøge lærerne, men da der nu og da fremkom kritiske angreb på lønninger og omkostninger ved L.B.'s administration, var man noget tilbageholdende med udgiftskrævende aktiviteter.

L.B. var dog ret vel konsolideret. Ved 50 års jubilæet i 1930 kunne man gøre året præmiefrit og udgav i samme forbindelse et jubilæumsskrift redigeret af overlærer Hans Rasmussen. Bestyrelsen bevilgede sig selv 500 kr. i jubilæumsgave og 1000 kr. til formanden for ekstraarbejde ved overgangen til adressografanlæg. Bestyrelsen var iøvrigt ulønnet.

Ved lov af 2. maj 1934 om skadesforsikringsvirksomhed bestemtes det, at forsikringsrådet under handelsministeriet skulle have tilsyn med al forsikringsvirksomhed i Danmark. Forsikringsrådet blev oprettet ved lov af 1904 med en særlig tilsynspligt overfor livsforsikringsselskaber. Nu blev denne tilsynsret og -pligt udvidet til også at gælde anden forsikringsvirksomhed.

Det nye råds eksistens blev hurtigt mærkbart også for L.B.

Vedtægter og regnskab skulle godkendes af rådet og der blev krævet vidtgående ændringer i L.B.'s vedtægter, hvilket gennem nogle år gav anledning til en livlig korrespondance herom. Først i 1940 kunne forslag til nye vedtægter sendes ud til afstemning - og den 8. januar 1941 godkendte Ministeriet for handel, industri og håndværk de foreslåede vedtægter.

I maj 1940 kort efter den tyske besættelse af Danmark skriver J.M. Helbo en artikel i Folkeskolen om aktuelle bestemmelser om krigsskader bl.a., men artiklen er samtidig en status i anledning af foreningens 60 års beståen. Foreningen tæller 10.000 medlemmer og har en formue på 574.482 kr. Bestyrelsen har besluttet også at gøre 1940 præmiefrit ligesom man gjorde i 1930.

J.M. Helbo slutter sin artikel med følgende afsnit:

"Når vi da i år standser et øjeblik for at tænke over vor forening, dens stilling og dens opgaver, dens arbejde til i dag og fremefter, da skal det være med en tak til de udmærkede mænd af vor stand, som førte foreningen frem fra en ringe begyndelse, men på et sikkert og velgennemtænkt grundlag, der har vist sig at kunne bære, og med et ønske om, at forholdene i vort land må forme sig sådan, at den danske lærerstand frit kan mødes i samarbejde - også i det, som Lærerstandens Brand-

Forsikring har taget op - så vor brandkasse kan hævde og videreudvikle sin stilling i de kommende år."

I 1943 vedtog man at tilbyde elever, der var optaget i seminariets første klasse, optagelse i L.B. som præmiefri medlemmer i studietiden. Hvert enkelt seminarium måtte vælge en repræsentant til administration af ordningen. Det gav L.B. en stor tilgang af unge, og ordningen betød også, at alle var kendt med L.B.'s virke, når de begyndte deres arbejde i folkeskolen.

Ved udgangen af 1949 havde L.B. en formue på 1.032.974 kr. og bestyrelsen vedtog, at året 1950 også skulle være præmiefrit. Det blev sidste gang, at medlemmerne fik et præmiefrit år.

16. To bevægede år.

Der var valg til bestyrelsen i 1953, hvor der skulle vælges tre medlemmer.

På valg var:

Formanden: J.M. Helbo

Næstformand: J.J. Præstholm

Førstelærer B.P. Jæger

Alle tre medlemmer blev genopstillet med følgende suppleanter:

J.M. Helbo - førstelærer Th. Ovesen, Hundslund

J.J. Præstholm - Borggaard Christoffersen, Bindslev

B.P. Jæger - lærer Hans Helbo, Kerteminde

Endvidere var der opstillet en liste fra Århus med:

A. Beyer, Vejlby-Risskov, som kandidat

K. Lykke Andersen, Århus, som suppleant

A. Beyer var iøvrigt tilknyttet L.B. som medarbejder fra 1954-1981.

Valget blev et kampvalg. Folkeskolen modtog mange indlæg i forbindelse med valget. Tilhængere af Århus-listen argumenterede for at få nye kræfter ind i L.B.'s ledelse, hvor førstelærerne havde en alt for dominerende rolle. Der blev også anført, at landsnylærerne havde særlige fordele ved præmiefastsættelsen.

Efter de enkelte indlæg i debatten har man indtryk af, at det i højere grad var et opgør mellem formanden og kandidaten på særlisten. Vedkommende kandidat havde været knyttet kort tid til L.B. som agent for Århus-området, og der havde også været ført forhandlinger om vedkommendes kandidatur til bestyrelse, f.eks. via en suppleantpost. Men visse uoverensstemmelser medførte, at han valgte at opstille som modkandidat til de sidende medlemmer af bestyrelsen. Se Folkeskolen 1953 (36-46).

Formanden og de to øvrige genopstillede blev imidlertid valgt med stort stemmetal, og herefter var der igen ro omkring ledelsen af L.B.

Det første bestyrelsesmøde efter valget blev holdt i Odense den 9. november 1953.

Det var ikke et møde, der adskilte sig fra tidligere møder. Man behandlede løbende sager og havde iøvrigt, som sædvanen, et hyggeligt samvær.

Det blev imidlertid det sidste møde, hvor formanden og næstformanden deltog. Kort efter nytår 1954 blev de begge med kort tids mellemrum syge. J.M. Helbo blev indlagt for hjertesygdom, og J.J. Præstholm skrantede efter en alvorlig forkølelse, han ikke kunne få bugt med.

Allerede den 19. marts 1954 afgik J.M. Helbo ved døden på Kommunehospitalet i Århus. Han var klar til den sidste dag, og ved besøg hos ham drøftede han med stor interesse også L.B.'s fremtidige ledelse og administration, som han så det for sig, men også i bevidstheden om, at en ændring var forestående.

Suppleanten Thorkild Ovesen tiltrådte herefter bestyrelsen og ved et møde hos J.J. Præstholm i Kvissel, blev man enige om at udsætte valg af formand indtil videre, men man anmodede Stinus Nielsen, Vordingborg om at overtage formandens beføjelser under næstformandens sygdom.

Fru Ida Helbo blev konstitueret som leder af kontoret, og man valgte statsautoriseret revisor, fru Karen E. Jensen, København, til at afslutte regnskabet for 1953 og iøvrigt at foretage statusopgørelse.

Den 26. april afgik J.J. Præstholm ved døden efter nogle ugers svære lidelser, og hans suppleant, Borggaard Christoffersen, tiltrådte bestyrelsen.

L.B. gik ind i en helt ny periode. J.M. Helbo havde ledet L.B. siden 1923, - altså i 31 år. L.B. havde oplevet en meget rig udvikling, var vel konsolideret og der var respekt om dens virksomhed.

17. Brud med væsentlige traditioner.

Ved det første møde, hvor bestyrelsen igen var fuldtallig, der blev holdt i Århus den 2. juli 1954, konstituerede bestyrelsen sig med

Stinus Nielsen som formand
og B.P. Jæger som næstformand

Stinus Nielsen ville dog kun overtage formandsposten, hvis der blev oprettet et selvstændigt kontor for L.B. med forretningsfører m.m.

Herom var der iøvrigt fuld enighed, og man drøftede både kontorets placering og spørgsmålet om kontorets ledelse.

Der var enighed om, at det ville være klogt at placere kontoret i Århus - altså i nærheden af dets hjemsted i 30 år - og også for at være i nærheden af Horsens-kontoret, hvorfra man forventede og også var tilbudt al mulig teknisk rådgivning.

Man gjorde herefter en indsats for at skaffe lokaler i Århus by eller nærmeste omegn, men udbuddet af egnede lokaler både på leje- og købsmarked var meget ringe. En mindre ejendom i nærheden af Århus hovedbanegård havde man på hånden og var enig med ejeren om pris og overtagelse, hvis man kunne disponere over en ledig lejlighed i ejendommens stueetage til kontorer. Det blev et afslag fra myndighederne i Århus på en ansøgning herom. Kun en midlertidig tilladelse til benyttelse af to værelser til formålet, tilfredsstillede ikke bestyrelsens ønske.

Ida Helbo tilbød L.B. husly, til en løsning kunne findes, men hun så gerne en hurtig løsning både af hensyn til hendes planer om salg af huset, men også for at blive fri for ansvaret med arbejdet i L.B.

Bestyrelsen modtog en del henvendelser vedrørende den fremtidige ledelse både fra kendte og ukendte. Flere personer, der havde stået kontoret nær, lagde ikke skjul på, at de mente at have kvalifikationer til at føre L.B. videre, enten som foreningens direktør eller forretningsfører.

Bestyrelsen ønskede dog ikke at træffe nogen overilet beslutning om ledelsesformen, men var enige om at prøve sig frem, indtil man kunne danne sig et skøn over arbejdets omfang.

Man anså det for det vigtigste at finde et egnet hjemsted for foreningen.

Bestyrelsen var enige om, at hvis Århus eller nærmeste omegn ikke kunne blive hjemsted for L.B., måtte det være København. Danmarks Lærerforening havde tidligere på året i 1954 lejet et par lokaler på fremlejebasis i ejendommen nr. 3 i Jernbanegade. I naboejendommen nr. 5, var der nogle små lokaler i samme etage til gården ledige og bestyrelsen fandt dem antagelige som en overgang og fastsatte herefter flytningen fra Harlev til den 31. august 1954.

Man havde aftalt med N. Thornbjerg, der havde været medhjælper på kontoret hos Helbo i nogle år, at han resten af året 1954 og hvis han ønskede at fortsætte i 1955, skulle hjælpe til med arbejdet i Jernbanegade.

Han var ret godt kendt med både bøger og kartotek og forretningsgangen iøvrigt, men havde ikke nogen forudsætning for at lede arbejdet iøvrigt. Men hans hjælp i overgangsperioden var værdifuld og blev naturligvis påskønnet.

Bestyrelsen antog lærer Finn Jolander som leder af kontoret på deltidbasis. Han skulle påtage sig løbende korrespondance og være en slags "forbindelsesofficer" til medlemmer og bestyrelsen.

Sparekasseassistent Ingholt Pedersen, Vordingborg, blev antaget som kontorassistent fra 1. oktober 1954 og skulle særligt beskæftige sig med regnskabet, policer og andre forefaldende opgaver.

Både Finn Jolander og Ingholt Pedersen havde løst flere opgaver af kontormæssig art for Danmarks Lærerforening hos Stinus Nielsen i Vordingborg, så der var fra begyndelsen både personligt bekendtskab og tillidsforhold til stede.

I forbindelse med omlægningen af L.B.'s fremtidige ledelsesform måtte man foretage en del ændringer i foreningens vedtægter. Forslag hertil blev udarbejdet - og forslagene blev udsendt til afstemning blandt medlemmerne.

Forslagene var i forvejen forelagt forsikringsrådet. Den 25. november 1954 var afstemningen endelig afsluttet. Kun 59 medlemmer havde deltaget. 56 stemte for og 3 imod. Efter en så lille deltagelse i en så vigtig beslutning om ændring i foreningens struktur kunne man slutte, at interessen for L.B.'s virksomhed også var ringe. Sammen med forslaget om vedtægtsændringerne udsendte bestyrelsen også meddelelse om kontorets flytning fra Harlev til København og en redegørelse for beslutningen om denne flytning.

Man havde i bestyrelsen forudset en del kritik af flytningen, navnlig havde man forventet modstand mod placeringen i København.

Lærerstandens Brandforsikring

★

Til medlemmerne.

I anledning af, at foreningens mangeårige formand, førstelærer J. M. Helbo, er død i marts d. å., har foreningens ledelse måttet tage stilling til kontorets fremtidige placering, idet man har været enige om, at foreningen har nået en sådan størrelse, at dens kontor ikke længere kan flyttes rundt efter skiftende formænd. Man har i henhold hertil arbejdet på at finde brugelige lokaler til foreningens fremtidige arbejde og har undersøgt mulighederne både i Aarhus og i København og har kun i den sidste by fundet en tilfredsstillende løsning.

Kontoret flytter derfor *den 1. september d. å.* fra Harlev til København, og foreningens fremtidige adresse vil være:

Lærerstandens Brandforsikring,

Jernbanegade 5^a, København V.

Telefon Byen 2463. - Eksp. 10-17, lørdag 10-12. - Giro 5944.

Foreningens administrationsomkostninger vil ikke blive væsentligt forøget ved omlægningen udover nogle startudgifter og udgifter til modernisering af kartotek og regnskab nødvendiggjort af foreningens stærke vækst.

Foreningen vil som hidtil blive ledet efter kollegiale principper, og bestyrelsen vil fremdeles træffe alle afgørelser ved skader, understøttelser og øvrige dispositioner.

Omlægningen kræver en del uvæsentlige ændringer i vore vedtægter, og forslag herom vedlægges til orientering. Afstemning vil blive foretaget i oktober efter nærmere meddelelse i Folkeskolen i henhold til vedtægterne.

August 1954.

I bestyrelsen for Lærerstandens Brandforsikring:

C. Borggaard Christoffersen,
Sdr. Bindslev pr. Bindslev.

B. P. Jæger,
næstformand,
Kirkeby pr. Stenstrup.

Stinus Nielsen,
formand,
Vordingborg.

Th. Ovesen,
Mundslund

Chr. Rubak,
Tingsted.

Mod al forventning udeblev kritikken. Medlemmerne tog meddelelsen til efterretning, men man oplevede en anden reaktion, idet det strømmede ind med henvendelser fra medlemmer om adresseforandringer, forhøjelser af bestående forsikringer og nye tilmeldinger. Kontoret blev således pålagt forøgede opgaver, som man gik i lag med med stor interesse.

Det har vist sig flere gange senere, at direkte henvendelser til alle medlemmer har været en særdeles god reklame og indbringende forretning. Bestyrelsens forsigtige kalkulationer over udgifter til tryksager, porto, arbejds løn m.v. har vist sig at være formålsløse.

Kontoret gik også i gang med modernisering af policer, begæringer og tryksager af forskellig art. Også en omlægning af bogholderiet blev aktuel - dog altsammen med skyldig hensyn til traditioner og hidtidig praksis.

Allerede tidligt på året 1955 stod det klart, at forøgelsen af opgaver var vokset så meget, at en forøgelse af arbejdskraften også måtte finde sted.

N. Thornbjerg fratrådte i foråret 1955, idet han ønskede at påbegynde en agenturvirksomhed i Jylland, hvor han også ville tegne forsikringer til L.B.

Den 15. maj antoges Fru Ellen Busk, som assistent på halv tid.

Finn Jolander ville gerne frigøres fra sit ansvar, da han havde en række opgaver i forbindelse med en lærerstilling, som han måtte løse og iøvrigt syntes han, at hans indsats ikke mere var påkrævet. Begge parter havde været glade for samarbejdet i en meget spændende overgangsperiode.

Bestyrelsen overlod nu det fulde ansvar for den daglige ledelse til den 21-årige Ingholt Pedersen og ingen nærede nogen betænkeligheder derved.

Den 1. februar 1955 var pensioneret overlærer Rigmor Iversen, Rødovre, blevet antaget som medhjælp på deltid.

1955 var et jubilæumsår for L.B., idet den havde bestået i 75 år den 1. juli. Man var enige om i bestyrelsen, at man nok ville markere dagen, men under beskedne forhold.

På selve jubilæumsdagen var bestyrelsen med ægtefæller, Helbo's og Præstholm's familie, revisorer m.fl. samlede til en lille festlighed på hotel Europa.

Både bestyrelsen og medarbejdere var næsten alle nye i jubilarens tjeneste, og det var naturligt, at det i højere grad blev en mindefest for de kolleger, der havde grundlagt og videreført arbejdet gennem 75 år. Dagen før havde man afsløret en mindesten på J.M. Helbo's grav. Stenen var bekostet af L.B. Den 2. juli tog man alle en udflugt til Keldby kirke på Møen, hvor der fandt en mindenhøjtidelighed sted ved stifterens, C.F.J. Simonsens grav.

18. L.B. må igen flytte.

De meget beskedne små rum, som L.B. havde indrettet sig i efter flytningen fra Harlev, var trods hygge med det gamle inventar fra fortiden, ikke tilfredsstillende i det lange løb. Allerede i efteråret 1955 overtog man en 4 værelses lejlighed på samme etage med dejlige lyse lokaler og samtidig udvidede Danmarks Lærerforening tilsvarende i naboejendommen. Der blev etableret branddøre mellem de to naboer og der blev i fællesskab også installeret centralvarme. I nr. 3 havde kontoret for de københavnske lærerorganisationers feriekolonier også til huse, hvorfor der efterhånden blev en mærkbar aktivitet for lærere i de to ejendomme. Den 15. maj 1956 knyttedes pensioneret førstelærer R. Præstholm også til L.B.'s medarbejderkreds og i juli samme år blev kontorassistent Chr. Albinus ansat som heltidsmedarbejder.

R. Præstholm, der var broder til L.B.'s mangeårige næstformand, J.J. Præstholm, Kvissel, blev også en værdifuld tilvækst af medarbejdere. Han havde et stort kendskab til kolleger som mangeårig kredsformand, og han var også velkendt med administration som tidligere sognerådsformand i en lang årrække i Løve. Dertil var han en hyggelig og lun medarbejder, der hurtigt blev afholdt af den lille faste stab af unge, der ledede L.B.'s voksende forretning.

Både lokale- og medarbejderproblemer havde hidtil fundet sin løsning efter tilfældighedsprincippet, men resultatet havde været godt.

Imidlertid opstod der allerede i begyndelsen af 1957 nye lokaleproblemer, idet ejendommene Jernbanegade 3 og 5 blev solgt til forsikringsaktieselskabet Nye Danske, der ville nedrive de gamle huse og opføre en moderne kontorbygning til eget brug på grunden.

Alle lejere modtog nu i overensstemmelse med deres fremlejekontrakt opsigelse om fraflytning senest 1. oktober 1957. Bestyrelsen måtte nu igen på markedet efter egnede lokaler.

Ombygning af Kompagnistræde 43 i 1967/68.

L.B.'s bestyrelse ved sidste møde i Kompagnistræde 32 i foråret 1969.

Chr. Rubak, Stinus Nielsen, Marie Helms Hillgaard, B.P. Jæger, Johs. Lollike

Danmarks Lærerforening havde nogle måneder forud for opsigelsen købt ejendommen Kompagnistræde 32, med det formål at modernisere ejendommen for senere at tage den i brug til foreningens administration. Foreningen havde tænkt sig at realisere sine planer med ejendommen på længere sigt, men nu blev det meget aktuelt at få frigjort nogle lokaler og det lykkedes ved forhandling at gøre 2 etager fri i forhuset og L.B. blev tilbudt at disponere over halvdelen af 2. etage.

Hertil flyttede L.B. så den 1. december 1957 og havde nu sit hovedsæde her indtil 1. marts 1969.

I årene efter 1957 fik både Danmarks Lærerforening og L.B. efterhånden flere lokaler til rådighed og alle befandt sig vel og sikkert placeret i nye, bekvemme og smukke omgivelser. Danmarks Lærerforening fordoblede sit medlemstal på få år og alle foreningens administrative opgaver var nu kommet under samme tag og ledelse. Det voksende antal lærere gav også en stigning i L.B.'s medlemstal, samtidig med at man tog stadig nye opgaver op til fordel for medlemmerne.

Denne udvikling gjorde det klart, at L.B. måtte finde egnede lokaler udenfor nr. 32 og bestyrelsen gik i lag med denne opgave, men der var enighed om, at man nu ville have sin egen bygning. Man så på en del ejendomme, men det blev genbohuset til nr. 32, Kompagnistræde 43, der blev det foretrukne.

Huset nr. 43 blev erhvervet i 1966 og var færdigt og møbleret til indflytning 1. marts 1969.

Det havde været begivenhedsrige år - og et godt samarbejde de to foreninger imellem under samværet i nr. 32 - og L.B.'s medarbejdere glædede sig nok til indflytningen i nr. 43, men gav også udtryk for vemod ved adskillelsen. Der blev dog bevaret en meget nær kontakt til de gamle omgivelser.

19. L.B. får et repræsentantskab.

Forsikringsrådet, der som tilsynsmyndighed fulgte den stærke udvidelse af L.B.'s portefølje, henstillede flere gange, at L.B. ændrede sine vedtægter således, at der enten kunne afholdes en årlig generalforsamling eller vælges et repræsentantskab. Hidtil, som tidligere omtalt, havde alle overordnede beslutninger og valg været foretaget ved afstemninger på landsplan efter forudgående meddelelser i Folkeskolen. Foreningens årsregnskab blev forelagt til godkendelse på samme måde.

Bestyrelsen var enig om at gå i lag med en revision af vedtægterne med henblik på en modernisering af L.B.'s organisation. Vedtægtsrevisionen i 1954/55 havde kun medtaget, hvad der var nødvendiggjort af ændringen i foreningens ledelse.

Resultatet af overvejelserne blev, at man ville foreslå valgt et repræsentantskab til støtte for bestyrelsens beslutninger, for godkendelse af regnskaberne, vedtægtsændringer, valg af bestyrelse og stillingtagen til forslag om ændringer i L.B.'s funktioner. Den 80-årige praksis med urafstemning om alle spørgsmål var langsom og aldeles ikke retningsgivende for bestyrelsen, da deltagelsen i afstemninger ikke gav noget billede af interessen for L.B.'s arbejde.

Spørgsmålet om et repræsentantskabs sammensætning gav anledning til mange overvejelser. Forsikringsrådet gav imidlertid tilslutning til, at bestyrelsen udpegede de første medlemmer af et repræsentantskab for at undgå, at L.B. blev kastet ud i den rene tilfældighed. Almindelige valg skulle herefter udskrives hvert år.

Der var overvejelser om at inddrage Danmarks Lærerforenings medlemskredse i en valgprocedure, men da L.B. blandt sine medlemmer også tæller en stor del fra andre skoleformer, fra børnehaver til universitet, en personkreds der ikke havde nogen tilknytning til Danmarks Lærerforening, kunne man ikke forvente godkendelse af valgeregler, der ikke gav stemmelighed for alle medlemmer.

Man valgte herefter at inddele landet i valgkredse nogenlunde bestemt af medlemstallet i de enkelte valgområder og med amtsgrænserne som grænser også for valgkredsene med undtagelse af det storkøbenhavnske område. Hvert amt blev tildelt en repræsentant. Københavns amt og København fik dog 2 repræsentanter hver.

Herefter tog man fat på den besværlige valgprocedure med offentliggørelse af forslag til vedtægtsændringer i Folkeskolen og påfølgende afstemning.

Kun 236 medlemmer deltog i denne vigtige afstemning, hvoraf 211 gav tilslutning til forslaget, der herefter var færdigt fra foreningens side den 11. januar 1961. Efter myndighedernes godkendelse skulle repræsentantskabet nu nedsættes i henhold til nye vedtægter. Bestyrelsen ønskede, at alle fraktioner blev repræsenteret og med rimelig hensyntagen til by og land. Man tog også et hensyn til, at den udpegede havde gjort sig bemærket indenfor kollegakredse - enten som medlem af hovedstyrelsen, kredsstyrelse eller som skoleleder eller amtskonsulent.

Repræsentantskabet kunne holde sit første møde i København den 28. maj 1961. Det blev en stor begivenhed i L.B.'s historie. Repræsentantskabet blev et råd af veltrænede forhandlere, og der blev herigennem tilført L.B. mange nye initiativer.

Bestyrelsen, der herefter skulle vælges af repræsentantskabet, var på valg tillige med L.B.'s revisorer. - Alle disse valg blev genvalg.

20. Brud med Kgl. Brand.

Allerede på L.B.'s første repræsentantskabsmøde blev der givet udtryk for ønsket om, at L.B. udvidede sin akkvisation og man drøftede forskellige forslag hertil.

Bestyrelsen fik tilslutning til, at man arbejdede på for egen regning at overtage en del af de forsikringsarter, som blev tegnet i andre selskaber, man havde kontrakt med.

Lederen af Horsens-kontoret, Skærbæk-Nielsen, blev i 1961 70 år, og man syntes at tiden nu var inde til at overflytte en del af hans funktioner i relation til L.B. til kontoret i Kompagnistræde.

Med "Norden" havde man drøftet muligheden af, at "Norden"'s agenter også tegnede forsikringer til L.B.

Både en sådan ordning og flytning af Horsens-kontoret måtte opgives af hensyn til de omkostninger, man fra modpartens side ønskede at pålægge L.B.

Med redningskorpset Falck-Zonen forhandlede man sig frem til et kollektivt abonnement for L.B.'s medlemmer. Overenskomsten blev allerede indgået i 1961 - se herom senere.

Man tog herefter løbende kontrakter med Kgl. Brand og "Norden" op til overvejelse og i 1962 opsagde man kontrakterne, men gav udtryk for, at man gerne ville benytte selskaberne som vore reassurandører.

Kgl. Brand ønskede ikke at indgå i nogen forhandling herom, og fastholdt, at tegnede policer måtte løbe tiden ud og kun kunne overflyttes ved opsigelse ved tegningstidens udløb. Kgl. Brand's ledelse advarede iøvrigt L.B.'s ledelse mod at eksperimentere med autoforsikringer, som de anså for en meget dårlig forretning. Lærerne kørte efter Kgl. Brand's erfaringer ikke bedre end andre forsikringstagere og burde derfor heller ikke forsikres for en lavere præmie end andre forsikringstagere.

Kgl. Brand ønskede dog gerne at beholde lærerne som hidtil. Et af de problemer, L.B. havde i samarbejdet med Kgl. Brand, som iøvrigt var forløbet absolut gnidningsløst gennem alle årene, var, at man aldrig havde kunnet få nogen oplysninger om skadeforløbene og derfor heller ikke kunnet danne sig noget overblik over, hvor stor autobranschens bæreevne ville være.

Selv om Kgl. Brand havde ladet L.B. forstå, at autoforsikring var en meget risikofyldt branche, så fastholdt selskabet som enført krampagtigt den portefølje, der var oparbejdet i lærerafdelingen.

Da Kgl. Brand efter opsigelsen af samarbejdskontrakten ikke ønskede at overtage nogen reassurance for L.B., forhandlede man med Danmark-Norden om en sådan. Direktionen havde tidligere ladet L.B. forstå, at man gerne samlede alle L.B.'s forretninger med andre selskaber i Danmark-Norden. Imidlertid meddelte Danmark-Norden efter nogle dages forløb, at de af hensyn til en risiko, de ikke kunne overse, desværre måtte afslå at overtage L.B.'s reassurance.

Året efter indgik Danmark imidlertid en 10-årig kontrakt med Forsikringsagenturföreningen for Tjenestemænd (jernbane), der forpligtede Danmark til at holde autopremier som L.B. Danmark havde i mange år forud samarbejdet med agenturföreningen på samme måde, som "Norden" samarbejdede med L.S.U.

L.B.'s ledelse var ganske overbevist om, at Danmark-Norden de sidste år havde arbejdet målbevidst på at opnå eneret på samarbejdet med L.B.; et samarbejde, de anså for en god forretning og en forretning i stærk vækst, men L.B. var også overbevist om, at Danmark så sig nødsaget til at give afslag på L.B.'s henvendelse om reassurance af hensyn til et kollegialt pres fra Kgl. Brand's ledelse.

L.B. indledte herefter forhandlinger med Forsikringsaktieselskabet Zürich, der meget hurtigt resulterede i et positivt resultat. Man blev enige om smidige kontrakter, der kunne ændres med kort varsel, således at kontrakterne var i overensstemmelse med udviklingen og med rimelig hensyntagen til de to samarbejdende parter's interesser. Samarbejdet har bestået siden og er udvidet på mange områder og er forløbet i en meget venlig og tillidsfuld atmosfære.

Den første aftale med Kgl. Brand om afviklingen af samarbejdet blev, at L.B. i løbet af en 5-årig periode overtog autoporteføljen, hvori de enkelte policer var 5-årige, efterhånden som perioderne udløb. Kgl. Brand skulle refundere L.B. en interesseprovision på 3% af tilbageværende policepræmier - og konkurrencebestemmelsen mellem de to parter skulle opretholdes. Overenskomsten blev aldrig bekræftet fra Kgl. Brand, der herefter måtte acceptere opsigelsen fra L.B. fra 1.4.1963. L.B. fik aldrig nogen oplysning om antallet af forsikrede, og det var L.B.'s overbevisning, at der udfoldedes store bestræbelser på at fastholde porteføljen og vedrørende den tidligere konkurrencebestemmelse, fastholdt Kgl. Brand stadig en særlig bilpræmie gældende for lærere.

Imidlertid havde L.B. efter et års forløb udstedt 5203 autopolicer, hvilket var en fornem tilkendegivelse af, at lærerne havde tillid til L.B.'s arbejde.

Kgl. Brand viste de følgende år - trods bruddet på samarbejdet - en fornem forretningsmoral overfor L.B. Trods ophævelse af alle kontrakter er der hvert år overført provision fra selskabet til L.B. over tilbageværende lærerforsikringer, ligesom man ved henvendelser til Kgl. Brand i saglige spørgsmål altid har fået et imødekomende svar.

21. Samarbejdet med "Norden" afvikles.

Forhandlinger med "Norden" angående ansvarsforsikringer, der blev afsluttet i efteråret 1963, resulterede i, at L.B. overtog policer tegnet efter 5. december 1958 og ældre policer ville kunne overføres til L.B. på begæring fra det enkelte medlem. Til gengæld gav "Norden" reassurance for ansvar indtil 1968, således at "Norden" fik 100% i 1964, 70% i 1965, 40% i 1966, 10% i 1967 og fra nytår 1968 var afviklingen slut.

Afviklingen med "Norden" foregik efter meget langvarige og besværlige forhandlinger. Heller ikke porteføljens størrelse hos "Norden" havde L.B. noget kendskab til, men "Norden"'s stilling under forhandlingerne gjorde det klart for L.B., at det var en god forretning, man handlede om. Hvilket også senere er blevet bekræftet gennem egne erfaringer. Heller ikke L.S.U.'s ledelse havde noget kendskab til den portefølje, der var grundlaget for L.S.U.'s økonomi og virke.

L.B.'s forhold til L.S.U. blev ændret ved et ordinært valg i 1970 til dennes bestyrelse, idet et flertal i bestyrelsen nu klart støttede L.B.'s interesser, og der var enighed i bestyrelserne om, at L.S.U. måtte ophæves, da den ikke kunne arbejde blandt lærerne som konkurrent til L.B. Da "Norden" heller ikke frivilligt ville give afkald på den portefølje af ulykkesforsikringer, der endnu var løbende i "Norden", og da L.S.U. havde et krav på "Norden" på andel af udbytte af disse forsikringer, blev den endelige skilsmisse med "Norden" også en langsommelig proces.

Resultatet blev et kontant vederlag på 250.000 kr. fra "Norden" til endelig afgørelse. L.S.U. blev herefter ophævet, og den samlede formue i L.S.U. indgik som formue i et nyt legat ved navn: LÆRERSTANDENS SYGE- OG ULYKKESFORSIKRINGSLEGAT.

Formålet med legatet og sammensætningen af bestyrelsen af legatet blev nedfældet i fundats af 7. oktober 1975.

Legatbestyrelsen består af 3 medlemmer, hvoraf L.B. vælger 2 medlemmer og Danmarks Lærereforening 1 medlem. Legatet administreres af L.B.

22. Falck - Zonen.

Også med Falck-Zonen indgik man i 1963 en overenskomst om et kollektivt abonnement for L.B.'s medlemmer.

Denne overenskomst blev senere overflyttet til en selvstændig afdeling: AGENTURFORENINGEN FOR LÆRERSTANDEN, der også administreres af L.B.

Overflytningen hertil skyldtes to forhold:

- 1) Forsikringsrådet gjorde opmærksom på, at vore vedtægter kun hjemlede os ret til overenskomster med forsikringsselskaber. Falck er et privat aktieselskab, der udfører tjenesteydelser for særligt honorar.
- 2) Endelig kunne Falck kun anerkendes i international sammenhæng som redningsselskab, hvis der ikke var truffet særlige aftaler med noget forsikringsselskab.

23. Stadig nye opgaver.

I 1963 vedtog man visse forbedringer for familieforsikringer med virkning fra nytår 1964. Bl.a. blev pensionerede medlemmer ved det fyldte 75. år præmiefri, hvis medlemskabet havde været i 20 år. Ugifte lærerbørn boende udenfor hjemmet kunne vedblivende være medforsikret til det 21. år, og hvis børnene var studerende, kunne forsikringen gælde til det 26. år.

Efterhånden som lærerne havde både auto- og familieforsikring placeret i L.B., blev forespørgsler om dækning af andre brancher også almindelig. Det er et naturligt ønske, at et medlem ønsker sine forsikringer samlede et sted, og man bestræbte sig derfor på at få flest mulige brancher ind under egen administration.

I 1964 tog L.B. hus- og grundejerforsikring op som ny branche og i 1968 indførte man en eliteklasse for autopræmier med betydelig reduceret præmie for skadefri kørsel i 5 år. Det betød en overflytning af 30% af de forsikrede til denne afdeling, hvilket igen betød en nedgang i præmieindtægten, men også en forventet nedgang i skadesudgifter. Der er senere foretaget andre forbedringer for sådanne elitebilister.

I 1971 overførtes alle forsikringer til EDB-behandling. Man begyndte med auto og andre brancher overførtes efterhånden. Det betød en vældig aflastning på arbejdet i huset og en hurtigere sagsbehandling.

Ti-året efter at L.B. havde overtaget autoforsikringer for egen regning talte bestanden 30.000 policer - et tal, man aldrig havde turde drømme om. Af hele bestanden var 40% placeret i eliteklassen.

Den stigende inflation medførte hurtigt en for stor forskel mellem udgifter og indtægter og en jævnlig regulering af præmierne var nødvendig. Med repræsentantskabets godkendelse gik man derfor - i lighed med praksis også for andre selskaber - over til indeksregulering af præmierne, således at en balance mellem udgifter og indtægter automatisk kunne opretholdes.

24. Fast taksatorordning.

Med den stærke vækst i autoporteføljen meldte problemerne sig omkring det samtidig stærkt voksende behov for taksation af skader. I begyndelsen havde man betjent sig af nogle få taksatorer, som passede arbejdet sammen med et andet erhverv.

Man prøvede at få en aftale med M.L.U. - senere Topsikring - om samarbejde med fælles taksatorer, men for M.L.U. havde det ingen interesse. En kortere tids samarbejde med Zürichs taksatorer viste sig også at være utilfredsstillende. Taksationsforretningerne, der havde større og større betydning for autoafdelingens økonomi, måtte afvikles på en mere håndfast måde.

Formentlig har mange andre mindre selskaber haft samme overvejelser.

I 1975 blev flere selskaber sammen med L.B. enige om at stifte et forbund, Taksatorringen, med det ene formål at løse taksationerne i fællesskab og efter samme principper. Der blev efterhånden ansat 51 velkvalificerede taksatorer og nogle cheftaksatorer, som Taksatorringen kan disponere over. Der er med denne ordning skabt ensartethed i taksationsforretningerne og en hurtig afvikling. Man mærker en stigende respekt fra værkstederne og også en større tillid hos medlemmerne.

25. L.B. får også husforsikring.

Efter Danmarks medlemskab af EF er der sket en række såkaldte harmoniseringer inden for lovgivningen, hvorigennem der tilstræbes at skaffe den størst mulige lighed for gældende bestemmelser. Også forsikringslovgivningen har været under revision med henblik på en harmonisering, og en ny lov om forsikringsvirksomhed fik virkning fra 1.4.1976. Den ny lov kom naturligvis også til at berøre L.B.'s virksomhed. Der blev indført fastere og strengere regler for grundlaget for at opnå og bevare koncessioner til at drive forsikringsvirksomhed. L.B.'s status er i så henseende ikke i farezonen.

Hidtil havde alle forsikringsarter været henlagt under Forsikringsrådet under handelsministeriet med undtagelse af bygningsbrandforsikringer, der henhørte under justitsministeriet. Kun enkelte selskaber havde monopol på at tegne bygningsbrand, men efter loven af 1976 fik alle selskaber, såfremt de iøvrigt opfylder betingelserne - bl.a. de økonomiske, mulighed for at få koncession på alle brancher - også bygningsbrand. Al forsikringsvirksomhed henlægges efter samme lov under Forsikringsrådet.

Denne udvikling betød en stigende aktivitet på alle fronter - også for L.B.

Selskaber, der hidtil kun havde haft bygningsbrand, forberedte sig til at tilbyde også andre forsikringsarter, som auto-, ulykkes- og familieforsikringer m.m., og de selskaber, der hidtil ikke havde kunnet tegne bygningsbrand, måtte søge om også at få denne branche med af hensyn til konkurrencen. L.B. måtte naturligvis også melde sig i dette kapløb.

Der blev truffet en midlertidig kollegial aftale med Danske Grundejeres Brandforsikring om, at man straks kunne tegne husbrand indenfor lærerstanden løbende i D.G.B. og udstedt på deres policer af L.B., men med henblik på overflytning til L.B., når koncession var opnået.

L.B. udsendte en skrivelse af 30. november 1974 til alle medlemmer, som i forvejen havde husejerforsikring i L.B., hvori man redegjorde for overenskomsten med D.G.B.

De fleste bygningsbrandforsikringer havde 1. april som skæringsdato, hvorfor medlemmer, der ville modtage L.B.'s tilbud, måtte fremsende opsigelse til det selskab, hvor de hidtil havde haft husforsikret, inden 1. januar, for at opsigelsesfristen kunne overholdes.

Allerede første år blev der overflyttet over 1000 forsikringer i. h.t. novemberskrivelsen.

Ved udgangen af 1976 fik L.B. selv koncession på bygningsbrand, og overenskomsten med D.G.B. ophævedes lige så venskabeligt, som den i sin tid blev indgået.

L.B. havde da 21.000 policer i denne portefølje. En fornem løsning af en vanskelig opgave. Alle forventninger var overtrufne, men løsningen af opgaven medførte også en ikke forudset belastning i arbejdet for medarbejderne.

Også reassurancen for bygningsbrand blev placeret i Zürich - og man indgik samtidig en aftale om en fælles konsulentordning med hensyn til begærede undersøgelser af huse og også bedømmelser af indtrufne skader.

Indtil overenskomsten med Zürich om reassurance og aftale om fælles konsulenttjeneste for husforsikringer trådte i kraft, havde L.B. kontrakt med forsikringsselskabet DOMUS. Ved den store stigning i medlemstal og i antallet af husforsikringer var man klar over, at også her måtte man have mere indflydelse gennem egen administration af disse forsikringer og aftalen med DOMUS blev herefter opsagt til ophør den 31. december 1976.

26. L.B. overvejer forsøg med en agentordning.

Det fremgår klart af foreningens gamle protokoller, at L.B.'s bestyrelse i de første 50 år i foreningens historie har betragtet det som en selvfølge, at lærerne selv måtte finde vej til medlemskab af forsikringen. Man antog, at der blev givet oplysninger gennem Folkeskolen om forsikringens virksomhed og at fordelene ved medlemskab blev drøftet kolleger imellem. Derfor havde man ikke tanker om at reklamere for medlemskab gennem betalte agenter.

Bestyrelsens stilling til ikke at gå ind for en særlig agitation for at få nye medlemmer kunne godt forsvares ud fra den betragtning, at L.B. kun arbejdede med forsikring for løvsøre. Det var jo enkelt og ligetil. Prisen for en forsikring blev opgivet i øre pr. 100 kr. og krævede ikke mange forklaringer. Først da behovet for andre forsikringsarter blev aktuelt, måtte bestyrelsen gå ind i nye overvejelser.

I 20'erne kom autokøretøjer rigtig på markedet og de blev også ønskede brugsgenstande for lærere - især for lærere på landet, der var afhængige af et transportmiddel. Ved anskaffelse af bil fulgte kravet om en ansvarsforsikring og en nødvendig forsikring mod færdselskader og autoskader. Efter en tvungen ansvarsdækning for motorkøretøjer blev også en privat autoansvarsdækning aktuel.

Ved en stigning i den almindelige velstand i 30'erne meldte der sig også en stigning i kriminaliteten, navnlig i tyverisager, hvor bl.a. tyveri af cykler blev meget mærkbart i byområder, hvorfor en forsikring mod sådanne skader også blev efterspurgt, og flere andre brancher fulgte hurtigt efter.

Ved dette stigende behov for skadedækning blev også en stigende aktivitet fra forskellige forsikringsselskaber mærkbar, også indenfor L.B.'s naturlige interesseområde.

I de første 50 år var det overvejende store flertal blandt L.B.'s medlemmer landsbylærere. Købstadslærerne var åbenbart ikke indstillet på den idealistiske tankegang, der var baggrunden for L.B.'s stiftelse, og de københavnske kolleger synes slet ikke at have haft noget kendskab til L.B.'s arbejde.

Øvrige forsikringsselskaber - navnlig de store - havde i alle byer landet over deres faste agenter; vel ikke så udbygget som i dag, og hertil kom, at selskaberne anvendte en skare af underagenter, der arbejdede på provisionsbasis for hovedagenterne. En del lærere både i by og på land var knyttet til et eller andet selskab som agent, og det må antages, at lærere var velsete ansøgere til ledige agentpladser - og enkelte lærere havde endog faste agenturkontorer. Sådanne agent-kolleger var naturligvis farlige konkurrenter for L.B., fordi de foruden egne forsikringer også ofte tog en kreds af kollegers forsikringer med sig.

Denne udvikling indenfor forsikringsverdenen gjorde, at L.B.'s ledelse også måtte overveje en eller anden form for akkvisition. Men man gik forsigtigt til værks. Man var enige om, at man ikke ville binde sig til nogen fastlønsordning og heller ikke til ordninger, der ville medføre nogen efterprovision, idet et regnskab skulle kunne sluttet ved årets udgang og klart vise den status, man var nået til uden ekstra forpligtelser.

Omkring 1930 tog man under hensyn til nævnte udvikling indenfor forsikring for alvor fat på problemet omkring akkvisition. Kgl. Brand tilskyndede også hertil, da de gerne så en større tilgang af lærere til de forsikringsarter, L.B. havde aftale med selskabet om - navnlig var de forholdsvis nye autoforsikringer eftertragede af alle selskaber.

Lederen af Horsenskontoret, Skærbæk-Nielsen, udfoldede et særligt energisk arbejde for at få L.B. med i en akkvisitionsordning, der både kunne give en tilgang til L.B. og til Kgl. Brand, hvis særlige afdeling for lærerstanden var samlet i Horsenskontoret.

I årene 1930-34 gik man ind i nogle forsøg, der alle faldt ret uheldigt ud. Der er tre navne, der særlig tegner sig fra forsøgsårene, nemlig F. Mehlsen, Gelsted, O. Thomsen, Vrå, og Holger Hansen, Aarhus. Mehlsen var lærer og de to øvrige arbejdede som inspektører for Kgl. Brand.

I foråret 1931 fik L.B. en henvendelse fra lærer F. Mehlsen, Gelsted, der gerne ville have lov til at tegne forsikringer til L.B. Hans begrundelse var, at han besøgte en lang række skoler hvert år med lysbilleder og foredrag.

Efter en del forhandlinger gik bestyrelsen ind på en overenskomst med F. Mehlsen, idet man regnede med, at han kunne afse halvdelen af sin arbejdstid til fordel for L.B.

Man ville yde ham et engangs-tilskud til anskaffelse af bil til kr. 1.750,00. (Anskaffelsesprisen for f.eks. en todørs Sedan var kr. 3.530,00) og herudover

et fast månedligt tilskud til bil på	kr. 50,00
rejseudgifter kr. 6,00 pr. dag i 240 dage	- 1440,00 og
fast månedsløn på	<u>- 300,00</u>

og hertil en provision af tegnede forsikringer på 25% af førsteårspræmie.

F. Mehlsen synes ikke at være kendt af bestyrelsen før antagelsen. Der havde været et par personlige samtaler forud hos formanden og næstformanden, hvor F. Mehlsen havde fremlagt en række udtalelser og anbefalinger fra skoler, han havde besøgt med sine foredrag.

Bestyrelsens bedømmelse af F. Mehlsen fremgår måske af udtalelser fra næstformanden i et brev til formanden:

"Jeg har det som du; helt grade ham kan jeg ikke, men mennesker, der egner sig til dette arbejde, må ofte udnyttes i den periode, de kan holde spændingen oppe. Hans priser er jo ikke billige, men hans smartness er vel egentlig, hvad vi skal udnytte, selv om vi ikke ønsker ham for meget af den, når han skal akkordere med os. Jeg synes, vi skal vove forsøget."

Forsøget blev vovet. Der blev udsendt et cirkulære til de skoler, F. Mehlsen ville besøge, men resultatet blev et andet end ventet. Der fremkom angreb på F. Mehlsen fra flere sider, både fra kolleger og i pressen. F. Mehlsen var blevet afskediget fra sin stilling som lærer efter den berygtede § 8 - misforholdsparagraffen.

Danmarks Lærerforeningen havde ikke ønsket at blokere embedet, hvilket måtte betyde, at foreningen bedømte sagen således, at afskedigelsen var berettiget. Normalt blokerede foreningen alle embeder, hvor § 8 var årsag til ledighed.

Det blev klart for bestyrelsen, at valget af F. Mehlsen ikke var særligt heldigt. Imidlertid blev han alvorligt syg i foråret 1931, så det var meget begrænset, hvor mange skoler, han nåede at besøge, og man blev enige om at ophæve samarbejdsaftalen.

Senere blev F. Mehlsen konsulent for Dansk Brandværns-Komité, hvorigennem han igen kom i nær forbindelse med mange lærere - og også herigennem med L.B.

Sidst i 30'erne blev han forretningsfører for Foreningen af Forældreforeninger og Skolekommissioner - Skole og Samfund og redaktør af foreningens blad. Han var som sådan i mange år gæst ved Danmarks Lærerforenings repræsentantskabsmøder og en hyppig gæst i flere af landets lærerkredse.

I en udsendelse til bestyrelsen i foråret 1932 foreslår formanden et nyt forsøg med en af Kgl. Brand's inspektører, O. Thomsen, Vrå.

Formanden skriver:

"Vort første forsøg faldt imidlertid uheldigt ud af flere grunde, og mandens sygdom afsluttede på en for os meget heldig måde dette forsøg (marts og april 1931)."

Horsenskontoret tilbød i foråret 1931, at L.B. kunne få selskabets inspektør O. Thomsen til at besøge skolerne i Vendsyssel mod en godtgørelse af en del af udgifterne.

Bestyrelsen var imidlertid tilbageholdende med at binde sig til ukendte forpligtelser og tilbød 50% af præmien for tilførte policer til L.B. I det senere samarbejde med andre agenter gik man op til 100% af præmien for alle nytegninger.

Også i Vendsyssel udsendte man cirkulæreskrivelser til skolerne om et påtænkt besøg af en repræsentant for L.B. - men også dette samarbejde ophørte allerede sommeren 1932. L.B. havde nok herigennem fået en tilvækst på ca. 300 nye policer, men Kgl. Brand synes ikke at have været tilfreds med resultatet for sit eget vedkommende.

I slutningen af 1931 - begyndelsen af 1932 - indledte man også et samarbejde med en anden af Kgl. Brand's inspektører, boende i Århus. Han havde uden nogen egentlig aftale lejlighedsvis tegnet forsikringer til L.B.

Ved årsskiftet 1931/32 blev samarbejdsforholdet legaliseret med en kontrakt mellem parterne: Kgl. Brand - L.B. og inspektør Holger Hansen, men allerede i 1934 ophævede L.B. samarbejdet fra 1. februar med et så kort varsel som 14 dage. Nogen egentlig begrundelse blev ikke givet, udover at det var uheldigt, at inspektøren fortrinsvis interesserede sig for Kgl. Brand's egne forsikringer, når han besøgte lærerne.

Som tidligere anført, havde forsikringsselskabet "Norden" også sine faste repræsentanter med afstukne distrikter, men først i 1940'erne ansatte "Norden" en inspektør for hele landet med den særlige opgave kun at besøge landets lærere med henblik på tegning af forsikringer til Lærerstandens Syge- og Ulykkesforsikring ("Norden").

Inspektør Edv. Nørlem havde arbejdet for "Norden" siden 1917. Nørlem havde bopæl i Randers. Han var en meget dygtig sælger, et sympatisk menneske og en praktisk organisator, der oparbejdede sit eget kartotek over lærere, hvoraf han kunne finde alt om lærernes forhold til forsikring; hvad de havde, og hvornår de var tegnet og hos hvem. Han havde en enestående hukommelse og evne til at registrere personer i de rette sammenhænge. Formentlig har Nørlem en del år også tegnet forsikringer direkte til L.B. uden nogen overenskomst, men i forståelse med Helbo, navnlig efter 1930, hvor L.B. stod famlende over for spørgsmålet om agenter.

I et brev af 17. januar 1934 skriver Nørlem til Helbo, at han har brug for L.B.'s vedtægter, når han vil påvirke lærere, han møder, der ikke har et medlemskab i L.B. og han tilføjer, at han senere på måneden starter en tur til Sjælland og hovedstaden, hvor han også vil prøve at tegne medlemmer til L.B., hvis "Norden" og L.B. ikke modsætter sig det.

Helbo svarede Nørlem samme dag og henstillede i sit svar, at Nørlem måtte forholde sig roligt afventende med hensyn til besøgene hos lærerne, indtil han hørte nærmere.

Helbo var tydeligt interesseret i at få en nærmere aftale med Edv. Nørlem, men han ville have alle muligheder for gnidninger mellem "Norden" og Kgl. Brand ryddet af vejen først og helst samtidig opnå en aftale om samarbejde til begge sider på en sådan måde, at L.B. kunne sikre sig et tiltrængt akkvisitionssystem, der ikke ville belaste L.B.'s økonomi for meget.

Den 3. april 1934 holdt L.B.'s bestyrelse møde i København. Edv. Nørlem var indbudt til mødet. Man blev her enige om, at Nørlem måtte tegne forsikringer til L.B. samtidig med hans arbejde for L.S.U., men han måtte ikke overføre forsikringer til "Norden" af nogen art, som faldt ind under de brancher, hvorom L.B. selv tegnede eller havde aftale med Kgl. Brand.

Der syntes nu at være åbnet mulighed for en gunstig agentordning for L.B., men bestyrelsen var stadig ængstelig for den økonomiske rækkevidde og ønskede, at Kgl. Brand og "Norden" skulle med i en endelig aftale.

Den 27. oktober 1934 blev en overenskomst mellem de 3 selskaber endelig konfirmeret. Man var enige om at undgå konkurrence indbyrdes. Nørlem havde herefter skolens folk som sit faste arbejdsområde og betjente hele landet. Han tegnede kun for lærere, men kunne tegne til alle de tre selskaber efter den aftalte ordning.

L.B. betalte Nørlem for tilførte forsikringer til både L.B. og Kgl. Brand. Kgl. Brand afregnede provision med L.B. som hidtil. "Norden" aflønnede Nørlem som hidtil og betalte en pensionsordning og et tilskud til hans rejseudgifter, men til gengæld opførte "Norden" med at yde provision for forsikringer, tegnet gennem L.B.

I august 1941 sluttede L.B. en overenskomst med Forsikringsaktieselskabet Constantin om placering af cykeltyverforsikringer, og i 1942 træffer L.B. ny aftale med "Norden" om en ansvarsforsikring, der også kunne tegnes som familieansvarsforsikring. Denne forsikring skulle være provisionsgivende til L.B.

Announce i Folkeskolen 12.8.1942:

Er CYKLEN tyverforsikret?

Ellers kan vi nu tilbyde vore Medlemmer en praktisk og billig Forsikring — netop som den ønskes for Tiden. Begæringskema og alle Oplysninger fra Lærerstændens Brandforsikring, Framler, Harlev. (93) J. M. Helbo

27. En udvidet agentordning.

Nørlems arbejde blandt lærerne gav betydelig fremgang i L.B.'s medlemstal og mange forhøjelser af bestående forsikringer. Fremgangen var dog stadig særlig mærkbar i landdistrikter. I København havde L.B. næsten ingen medlemmer.

Den 31.7.1943 blev man på et møde i Horsens enige med kommunelærer Svend Zeuthen Nielsen, ansat i København, om tegning blandt københavnske lærere til L.B. Zeuthen Nielsen skulle arbejde under Edv. Nørlem.

Sv. Zeuthen Nielsen, der senere tog navneforandring til Svend Tirsted, var søn af førstelærer Otto Nielsen, Tirsted, der var medlem af bestyrelsen i L.B. 1929-1942.

I begyndelsen tegnede Tirsted med et meget tilfredsstillende resultat, men efter midt i 1950'erne modtog man kun ganske enkelte forsikringer om året fra Tirsted. Samarbejdet ophørte efterhånden efter ønske fra Sv. Tirsted.

Hele landet blev efterhånden et alt for stort virkeområde for Edv. Nørlem. Antallet af lærere var vokset betydeligt, og Nørlem var blevet ældre. Han havde sidst i 1940'erne skiftet bopæl fra Randers til Frederiksberg - og her indledte han et samarbejde med kommunelærere, senere overlærere, Poul Bonde Frederiksen, der var ansat ved Rødovre Skolevæsen. Dette samarbejde viste hurtigt resultater af mærkbar art både for L.B. og "Norden".

I 1957 indledte L.B. forhandling med Bonde Frederiksen om at overtage et selvstændigt agentur for L.B. Svend Tirsted havde, som omtalt, ikke selv ønsket at fortsætte. Poul Bonde Frederiksen overtog nu det storkøbenhavnske område og i begyndelsen af 1958 stod det klart, at Edv. Nørlem heller ikke kunne betjene sit øvrige område, hverken for "Norden" eller L.B. Helbredet begyndte at vakle for ham, og han anbefalede, at Poul Bonde Frederiksen gik ind som hans afløser, dog kun på provisionsbasis for forsikringer tegnet til L.B. og til "Norden".

Allerede i begyndelsen af 1958 foreslog man Poul Bonde Frederiksen at søge fritagelse fra lærergerningen og udelukkende arbejde for forsikringer. Poul Bonde Frederiksen tegnede også livsforsikringer hos lærere til Statsanstalten - og havde herudover aftale med et par andre forsikringselskaber, bl.a. Zürich.

Fra 1.8.1958 søgte Poul Bonde Frederiksen herefter med L.B.'s anbefaling orlov fra sin lærerstilling i to år og herefter afsked fra sit embede og blev nu fast knyttet til L.B. som fuldtidsansat medarbejder. Der blev ikke udfærdiget nogen egentlig kontrakt - og i de første år, samarbejdet varede, ændredes aftalen parterne imellem mange gange. Det var L.B.'s ønske at imødekomme Poul Bonde Frederiksens ønsker så langt som rimeligt var. Man var enige om, at der skulle ansættes flere udendørs medarbejdere, og man så helst, at sådanne medarbejdere blev antaget som underagenter af og også aflønnet af Bonde Frederiksen.

I slutningen af 1958 indledte L.B. også et samarbejde med en af "Norden"'s agenter i Jylland - trafikkontrollør ved DSB, Knud Kirkelund, Fredericia. Kirkelund tegnede efter aftalte retningslinier forsikringer til "Norden" og også til Statsanstalten. Også dette samarbejde forløb på tilfredsstillende måde for begge parter - og først i 1960'erne gik man ind i forhandling om ansættelse af Kirkelund som fuldtidsbeskæftiget.

Den 1. september 1963 søgte Kirkelund sin afsked som kontrollør i DSB og blev nu knyttet til L.B. som fuldtidsmedarbejder. Samme år blev assurandør Finn Madsen ansat som medarbejder med nordjyske amter som område. Finn Madsen havde nogle år forud tegnet forsikringer til L.B. i Vestsjælland men uden nogen fastere tilknytning.

Landet var nu blevet opdelt i 3 agenturområder. Sjælland, Lolland-Falster og Bornholm til P. Bonde Frederiksen, de tre nordligste amter i Jylland til Finn Madsen og Fyn og resten af Jylland til Knud Kirkelund.

Ved L.B.'s ret eksplosive ekspansion i 1960'erne med direkte forretninger for flere og flere brancher bl.a. huskasko, blev det påkrævet at akkvisitionen kunne fordeles på endnu flere hænder. L.B. havde hidtil vist stor tilbageholdenhed overfor antagelse af flere udenørs medarbejdere, men man blev overbevist om, at en udvidelse af staben nu var en nødvendighed, hvis man skulle imødekomme medlemskredsen. Forøvrigt var arbejdsbyrden, men også indtjeningen, for de faste medarbejdere vokset til en urimelig højde. Bestyrelsens henstilling til de tre medarbejdere om at antage nogle medarbejdere som underagenter, blev kun fulgt i ringe grad.

Akkvisitionen blev hos den enkelte stærkere og stærkere udført fra et efterhånden vel udbygget kontor, støttet af et fast kontorpersonale m.v. Det opsøgende arbejde blandt lærere blev fortrængt således, at man kunne ængstes for hovedkontorets fortsatte centrale placering i billedet.

Den stærke udbygning af forsikringsbestanden nødvendiggjorde efterhånden almindelig revision af provisionssatserne, en større differentiering af satserne for de forskellige forsikringsarter var påkrævet.

Men alle forhandlinger herom gik trægt, de endelige forhandlinger fandt sted i 1975 og endte uden resultat. Der var stor afstand mellem de to parter med hensyn til vurderingen af rimelige satser.

Fra L.B.'s side fremlagde man herefter i 1976 et endeligt forslag og tilbød en forsøgsordning på et halvt år, hvorefter forhandlingerne skulle genoptages, hvis forslaget medførte en økonomisk forringelse af væsentlig grad for medarbejderne.

Finn Madsen, Randers, kunne tiltræde forslaget, men Bonde Frederiksen og Kirkelund afviste det. Ny kontrakt pr. 1. januar 1977 blev herefter underskrevet med Finn Madsen, men samarbejdet med de to dygtige medarbejdere ophørte med udgangen af 1976.

Finn Madsen var nu eneste faste udendørs medarbejder, men direktøren gik nu i samarbejde med ham i lag med at opbygge et bredere net af medarbejdere og allerede i foråret 1977 havde L.B. en medarbejderstab, der dækkede hele landet, med mere overkommelige arbejdsområder.

Der er med udgangen af 1981 oprettet 3 regionskontorer med fast kontorpersonele, nemlig i Jylland, Fyn og Sjælland - Lolland-Falster med henholdsvis Finn Madsen, Fl. Schroll og J. Schlichting som ledere. De tre regionsledere med deres faste kontormedarbejdere og 14 dygtige konsulenter prøver herefter at imødekomme flest mulige ønsker hos L.B.'s nuværende og kommende medlemmer.

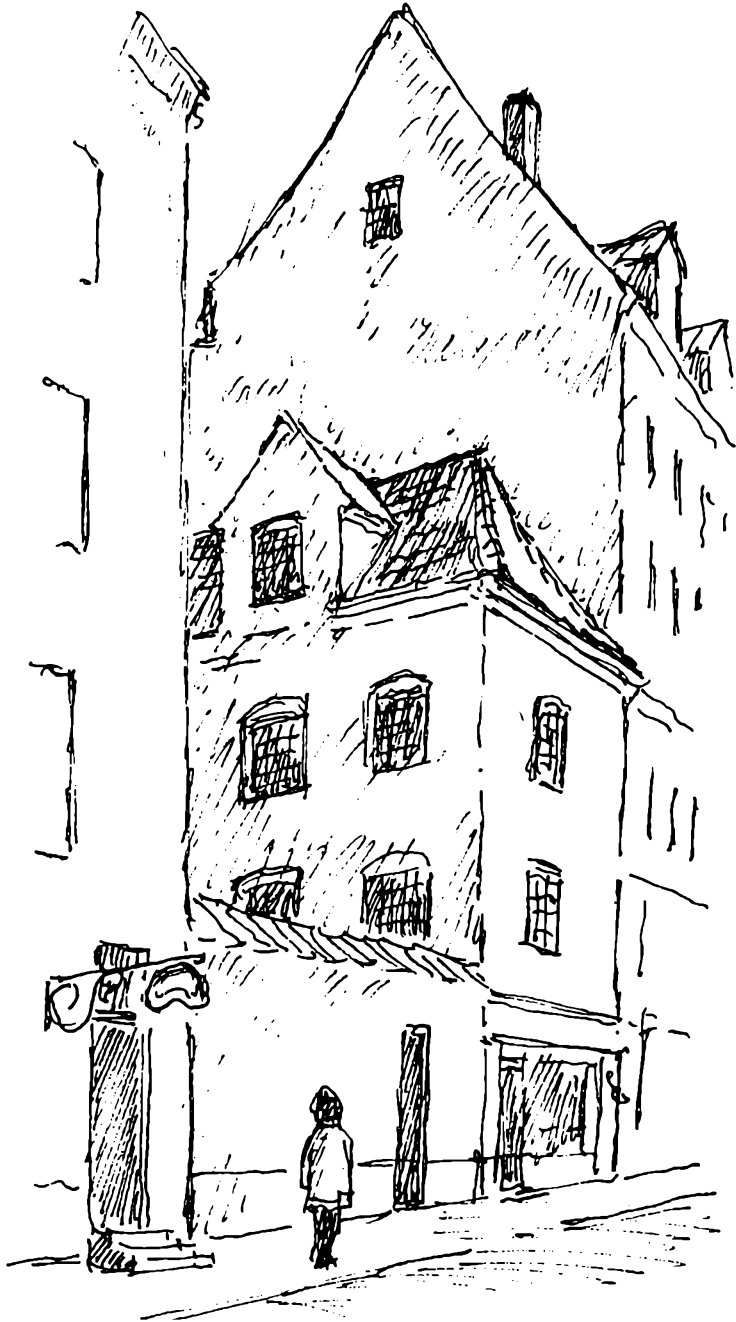
Resultatet af omlægningen fra en agenturordning til konsulenttjeneste kan tydeligt aflæses af de årlige regnskaber og det kan vel antages, at de mange forsøg, der er gjort i L.B.'s første hundredårs beståen, nu er resulteret i et system, der vil være levedygtigt langt ind i det andet århundrede.

L. B.'s repræsentation i Danmark (Konsulenter)

L.B., gården

Fra L.B.'s ejendomme i Rådhusstræde 8-10.

28. L.B.'s ejendomme.

L.B.'s indgang i rollen som ejendomsbesidder er af ret ny dato. Da kontoret i 1954 måtte flytte fra Harlev, var man enige i bestyrelsen om at finde en ejendom, der passede til virksomheden, og man fandt en sådan i nærheden af Århus hovedbanegård i Bülows-gade, men selv om man hurtigt opnåede enighed med ejeren, så blev det et afslag fra boligmyndighederne om at frigøre lokaler til kontorformål.

Men man opdagede ved samme lejlighed, at L.B.'s vedtægter ikke hjemlede ret til at investere foreningens midler i fast ejendom. Bestyrelsen sørgede derfor ved første revision af vedtægterne at få en sådan bemyndigelse lovfæstet.

Imidlertid løstes lokaleproblemerne i første omgang på en gunstig måde uden køb af ejendom, men der var enighed om at anbringelse af en del af formuen i fast ejendom ville være en fornuftig investering på langt sigt.

Den 15. februar 1961 købte L.B. en beboelsesejendom i Upsalagade 6 på Østerbro for 340.000 kr. Der var muligheder i ejendommen for at skaffe gode boliger, bl.a. til egne medarbejdere til rimelig leje. Ejendommen var søsterejendom til Lundsgade 5 og begge ejendomme havde fælles ejer og fælles administration. L.B. fik tilsagn mundtligt om også at kunne overtage Lundsgade 5 efter nytåret 1962 for ca. 1,2 mill. Man blev hurtigt med henblik herpå enige om at lave fælles gård, fælles vaskeri og i det hele taget lade de to ejendomme optræde som en enhed. L.B. istandsatte Upsalagade 6 og lavede 2 lejligheder og nogle udlejningsværelser i tagetagen, indlagde centralvarme og foretog i det hele en sund forbedring på huset. I alt blev der i årene 1961-71 forbedret for 1,2 mill. Naturligvis er huset til gengæld steget endnu mere i offentlig vurdering. Desværre døde ejeren af Lundsgade 5 i årets løb og arvingerne valgte at udstykke ejendommen i ejerlejligheder. Fællesskabet mellem de to ejendomme eksisterer dog stadigvæk efter uændret overenskomst.

Den 1. oktober 1964 købte L.B. endnu en beboelsesejendom på Fuglebakkevej 65, på Frederiksberg, for 183.700 kr. Også på denne ejendom blev der foretaget en ret stor modernisering for ca. 250.000 kr. Ejendommen blev derefter tilbudt Ingholt Pedersen som tjenestebolig. Da skattevæsenet i 1970/71 begyndte at interessere sig for såkaldte direktørboliger blev Ingholt Pedersens bolig af skattemyndighederne vurderet til en årlig leje på 36.000 kr. Bestyrelsen fandt denne vurdering urimelig på dette tidspunkt og tilbød, at Ingholt Pedersen kunne overtage ejendommen til vurderingen, hvilket skete pr. 31.12.1971.

Efterhånden som både Danmarks Lærerforening og L.B. ekspanderede, blev man klar over, at der ikke ret længe ville være plads nok også til L.B. i Kompagnistræde 32, hvorfor man i L.B. begyndte at se sig om efter et egnet hus til L.B.'s fremtidige hjem. Man så på mange også velegnede huse, men resultatet blev til sidst erhvervelse af Kompagnistræde 43,

skråt overfor nr. 32. Ejendommen tilhørte en gros isenkramfirmaet John Willumsen og søn. Da firmaet blev ophævet efter chefindehaverens død, blev vi tilbudt ejendommen. Den blev købt 1. oktober 1966 for 1,25 mill. Efter en ombygning og modernisering med henblik på at gøre ejendommen praktisk anvendelig til eget brug, stod ejendommen færdig til indflytning 1. marts 1969. Ombygningen havde kostet 1,8 mill.

I foråret 1967 blev Farvergade 17 - Løngangsstræde 21 udbudt til salg på grund af, at firmaet, der ejede huset, flyttede sin virksomhed til Sønderjylland. Farvergade 17 - Løngangsstræde 21 var en velegnet kontorejendom, centralt beliggende, og havde L.B. ikke allerede bestemt sig for Kompagnistræde 43, ville det være blevet Farvergade 17, der havde været rammen om L.B.

Farvergade 17 blev købt 1. marts 1967 for 4,55 mill. kr. Også på denne ejendom blev der foretaget en del forbedringer - ikke mindst af hensyn til de fremtidige lejeres ønsker. Her blev i årene 1967-69 kostet 2,5 mill. kr., men så fremtrådte ejendommen også som en moderne og centralt beliggende kontorejendom. Ejendommen blev pr. 1. januar 1971 overdraget til L.B.'s datterselskab, ejendomsaktieselskabet "Semen" for 11 mill. kr. og den blev ved 16. alm. vurdering ansat til en værdi af 14 mill. kr.

Kompagnistræde 41, naboejendommen til 43 og genboejendom til nr. 32, blev i 1967 udbudt til salg på grund af ejerens alder. Ejendommen var meget forfalden, men dens særlige beliggenhed var naturligvis af interesse for L.B. - navnlig gik L.B. positivt ind i forhandlinger, da det blev klart, at en restauratør var interesseret i at lave en bar i ejendommen. Der havde så sent som under 2. verdenskrig været en øl- og vinstue i huset.

Ejendommen blev købt 15. juni 1967 for 325.000 kr., men ombygningen fra 1967/73 beløb sig til 2,2 mill. Man ansøgte myndighederne om at rive hele ejendommen ned og bygge en ny op i samme stil, men det blev afslået, da myndighederne anså bygningen for bevaringsværdig.

Med undtagelse af stuen, der er lejet ud som butik og tagetagen, hvori der er indrettet lejlighed til L.B.'s ejendomsinspektør, har L.B. taget resten af ejendommen i brug til kontorer - og der er etableret forbindelse mellem nr. 41 og 43.

I august 1971 fik L.B. tilbud om at overtage naboejendommen på hjørnet af Gåsegade og Vandkunsten. Ejeren, grosserer André Filtenborg, ønskede på grund af alder at ophøre sin forretning "Filips seler". Tilbudet var meget fordelagtigt og overtagelsen af ejendommen skete allerede 1. september samme år for en kontant købesum på ca. 350.000 kr. Man havde nu mulighed for en betydelig udvidelse af gårdarealet samlet mellem ejendommene Kompagnistræde 41 og 43, Gåsegade 1 og 3 og Vandkunsten 10 og man gik straks i gang med at lægge ny-erhvervelsen ind i helheden og også med en nødvendig modernisering af ejendommen i almindelighed.

Også Vandkunsten 10 hørte til de fredede ejendomme. Den har i nogle år været benyttet som bolig for Støvlet-Katrine, hvis navn er knyttet til Christian VII's historie.

På ejendommen på hjørnet er der opsat en mindetavle for stormen på København 1659 og over tavlen et relief af Frederik III, som er modelleret efter det erindringstegn, der uddeltes til det københavnske borgerskabs kaptajner efter krigen.

Den 15. maj 1976 købte L.B. et sommerhus på Ore Strand ved Vordingborg for 195.000 kr. Ejendommen, der ligger på Slåenvænget 4, blev indrettet til brug som feriehus for medarbejderne. Ombygningen kostede 104.000 kr. - og to år senere blev genboejendommen Slåenvænget 3 købt for 200.000 kr. til samme formål.

I årene 1972/77 havde ejeren af ejendommene Rådhusstræde 8 og 10, der lå som hjørnejendomme til henholdsvis Kompagnistræde og Vandkunsten, flere gange forhandlet med L.B. om at overtage de to ejendomme på favorable vilkår. Ejeren elektro-installatør H.V. Petersen så gerne L.B. som ejere, men han ville samtidig sikre sin meget yngre hustru en værdifast pension. Ejeren døde pludselig i foråret 1977 uden noget resultat af de mange forhandlinger. Imidlertid blev L.B. nu spurgt fra boet, om man stadig ville erhverve ejendommene, der ellers ville blive udbudt til salg. Resultatet blev en overtagelse af de to ejendomme, der også er fredede, den 15. september 1977 for 1,65 mill.

Ejendommene trængte umådelig meget både til en istandsættelse og modernisering, som straks blev påbegyndt og først blev afsluttet i efteråret 1981. De to ejendomme er med undtagelsen af kælder og stue indrettet til beboelse og er godkendt til udstykning i ejerlejligheder.

L.B.'s nærmeste nabo, Københavns Mørtel A/S, Kompagnistræde 39 og Vandkunsten 8, flyttede i efteråret 1978 sin administration fra kontorerne på Vandkunsten til Frederiksholms Kanal og ejendommen blev udbudt til salg. Ejendommens placering i forhold til L.B.'s øvrige ejendomme gjorde naturligvis bestyrelsen interesseret i at erhverve også denne ejendom, men på et sent tidspunkt blev ejerne enige om at opdele ejendommen i ejerlejligheder, hvilket naturligvis medførte en betydelig stigning i salgsprisen. Opdelingen havde ikke nogen interesse for L.B., men bestyrelsen fandt det dog ikke forsvarligt at lade muligheden for overtagelse gå fra sig, og en sådan fandt herefter sted den 1. marts 1979 for en kontant købesum af 2,5 mill. kr. Den offentlige vurdering var på købstidspunktet 1 mill. kr. Også denne ejendom hørte til de fredede bygninger.

Det samlede kompleks af ejendomme, der nu danner ramme om L.B.'s virksomhed er Vandkunsten 8 og 10, Gåsegade 1-3 og Kompagnistræde 43-39, alle meget særprægede huse med hver sin historie og alle er fredede huse. Gården der er indrammet af nævnte huse kan nu blive blandt de smukkeste i hovedstadens indre bydel. L.B.'s samlede kontorareal er måske ikke særlig rationelt, men medarbejderne befinder sig vel i den charmerende atmosfære som komplekset udstråler.

Ejendomsaktieselskabet "Semen" blev stiftet den 21. april 1966 af en lille kreds af personer fra forskellige organisationer. Formålet med stiftelsen var at investere de repræsenterede foreningers disponible penge i faste værdier.

Bestyrelsen kom til at bestå af stifterne: Stationsforstander M. Lyngesen, forretningsfører P. Madsen, overlærer Stinus Nielsen, amtsforvalter Chr. Strøm, forbundsformand Erik Greve Petersen og trafikkontrollør Erik Svendsen.

Bestyrelsen valgte Stinus Nielsen som formand og P. Madsen som næstformand. Allerede den 30. juni samme år købte selskabet ejendommen Riddersborg i Fredericia, men mange andre emner på ejendomme var til overvejelse i bestyrelsen. Når man købte en ejendom i Fredericia, var det efter ønske fra amtsforvalter Strøm, der repræsenterede Forbrugsforeningen for embedsmænd og læger. Fredericia var et knudepunkt trafikalt og havde mange statstjenestemænd boende. Strøm forudså en mulighed for en udvidelse af forbrugsforeningens virksomhed også til provinsen.

Imidlertid skete der inden udgangen af 1966 en meget mærkbar ændring i bestyrelsen, idet både amtsforvalter Chr. Strøm og forretningsfører P. Madsen afgik ved døden og i begyndelsen af 1967 udtrådte stationsforstander M. Lyngesen af bestyrelsen, der herefter supplerede sig med forretningsfører Egon Rasmussen og direktør Ingholt Pedersen.

Bestyrelsen behandlede flere spændende tilbud på rentable ejendomme, men det lykkedes ikke at opnå enighed om finansiering for nye køb.

I juni 1968 vedtog man at afhænde Riddersborg til forsikringsselskabet Hafnia og man opnåede dækning for investeringer, men ingen fortjeneste.

Da aktiviteten i Semen tilsyneladende ikke havde nogen mulighed for at øges, blev man i al venskabelighed enige om at lade Semen indgå i likvidation.

Ved en ordinær generalforsamling i Semen i 1970 stillede formanden forslag om, at L.B. overtog alle organisationsejede aktier til den indre værdi og ved en senere generalforsamling vedtog man at hæve likvidationen og overdrage L.B. de pågældende aktier.

Der blev herefter valgt en ny bestyrelse bestående af L.B.'s bestyrelse og direktør Ingholt Pedersen. Landsretssagfører Jørgen Hoffmeyer, der havde været Semen's direktør fra stiftelsen og også havde været dens likvidator, valgtes igen til direktør for aktieselskabet.

Nødtørfthus i gården til Vandkunsten 8, fredet i klasse A.

L.B.'s gård bag nr. 41.

L.B. købte, som tidligere omtalt, i marts 1967 ejendommen Farvergade 17 og Løngangsstræde 21 for 4,55 mill. kr. med henblik på at indrette ejendommen til eget brug, men da man næsten samtidig overtog Kompagnistræde 43, som man fandt mere tillokkende som domicil, istandgjorde man ejendommen i Farvergade til udlejning. Der blev kostet en del på ejendommen, før den stod færdig som velindrettet og centralt beliggende kontorejendom. I 1971 afhændede man ejendommen til "Semen" for 11 mill. kr.

I 1977 købte "Semen" Vandkunsten 8 og Kompagnistræde 39 af Københavns Mørtel for 2,5 mill. kr. Der er enighed i L.B.'s og "Semen's" ledelse om, at L.B. skal overtage Vandkunsten 8, men til gengæld overdrage "Semen" de ejendomme, hvori L.B. ikke har kontorer.

29. BAUTA - Dansk Forsikringsaktieselskab.

L.B. overtog i 1976 aktiemajoriteten i Forsikringsaktieselskabet BAUTA, Dansk Syge- og Ulykkesforsikringsselskab af 1927.

Selskabet havde hjemsted i Fredericia og blev administreret sammen med forsikringsselskabet Trio. BAUTA havde en aktiekapital på 1/2 mill. kr. L.B. overtog alle aktier i BAUTA til den indre værdi i selskabet og man blev samtidig enig med Trio om, at selskabet ville fortsætte administrationen af den eksisterende portefølje og efterhånden overflytte forsikrede i BAUTA til Trio ved forfaldsdag.

Ved overenskomst med Dansk Sygeplejeråd skulle D.S.R. straks overtage 2/5 af aktierne til L.B.'s anskaffelsespris og BAUTA skulle herefter udelukkende drive akkvisition indenfor D.S.R.'s medlemskreds og administreres af L.B. under fælles direktør og personale - dog således, at BAUTA stadig har selvstændigt kontor i forbindelse med L.B.'s administration.

Der blev herefter afholdt de nødvendige generalforsamlinger og BAUTA's vedtægter blev ændrede i overensstemmelse med planerne. Der blev valgt en ny bestyrelse på 5 medlemmer, og efter vedtægterne valgte L.B. 3 medlemmer og D.S.R. 2 medlemmer. Samtidig udvidede man aktiekapitalen til 2,5 mill. kr., der fordeltes i.h.t. bestemmelserne med 3/5 til L.B. og 2/5 til D.S.R. Aktiekapitalen er i 1982 forhøjet til 5 mill. kr.

BAUTA opnåede koncession til forsikringsvirksomhed i samme omfang som L.B., dog med undtagelse af bygningsbrandforsikringer, der placeres i Zürich.

Ingholt Pedersen blev valgt til BAUTA's direktør og L.B.'s formand til formand for BAUTA's bestyrelse, men iøvrigt ledes BAUTA og L.B. som to adskilte individuelle selskaber.

BAUTA's første bestyrelse består, foruden formanden, af D.S.R.'s formand Kirsten Stallknecht, næstformand, - sekretariatschef i D.S.R., Eva Holm Christensen, skoleinspektør Johs. Lollike og viceskoleledertør Emil Pedersen.

30. Samarbejde med andre selskaber og institutioner.

I de foregående afsnit har jeg opholdt mig indgående ved samarbejdet med forsikringselskaberne "Norden" og Kgl. Brand - et samarbejde, der har betydet overordentlig meget for L.B.'s udvikling, men som kun var af interesse for den anden part, så længe L.B. kun havde behov for løssøreforsikring for egen regning og herudover kunne optræde som formidleren for placering af øvrige forsikringsarter af interesse for medlemmer, henholdsvis hos "Norden" og Kgl. Brand.

De to selskaber lagde aldrig skjul på, at L.B.'s medlemskreds var et stabilt forsikringsklientel.

Da L.B. ved tilfældighedernes spil fik eget kontor og fuldtidsmedarbejdere, blev der også tilført L.B. initiativer, der medførte krav om udnyttelse af egne muligheder og som mere professionelt vurderede både de forretninger, L.B. drev for egen regning og de forretninger, man havde på kommissionsbasis.

Man viste ikke en særlig forståelse fra de to samarbejdspartnere for L.B.'s større selvstændighedstrang og de mange gode års samarbejde blev afsluttet, men L.B. havde stadig behov for samarbejde og der blev fundet nye partnere - samarbejdet blev mere og mere forgrenet.

Jeg har tidligere omtalt samarbejdet med De danske Redningskorps - Falck - der begyndte i 1961, og som i 1966 blev organiseret i "Agenturforeningen for Lærerstanden".

Efter ophævelsen af kontrakten med Kgl. Brand gik man den 1. april 1963 ind i et reassurance-arrangement med Forsikringsaktieselskabet Zürich. I første omgang med autoforsikringer, men samarbejdet omfatter efterhånden hele L.B.'s reassurancebehov.

Medlemmernes overførsel af autopolicer til L.B. skete i et langt hurtigere tempo end antaget, hvilket naturligvis både medførte personale- og taksationsproblemer.

Begge problemer blev dog lykkeligt overvundet. Taksationsforretningerne skete de første år ved egne taksatorer og senere i samarbejde med Zürich.

Den 1. oktober 1968 blev L.B. optaget i Taksatorringen, der bestod af 5 selskaber. Efter fusion i 1973 mellem Taksatorringen og Taksatorkontoret betjener Taksatorringen i dag 25 selskaber.

Dette samarbejde betyder en stabilitet i vurdering af autoskader og respekteres af værkstederne og giver vore medlemmer tillid til saglig og reel behandling.

Den stadige ekspansion på policeområdet medførte naturligvis et så voldsomt pres i L.B.'s tekniske afdeling, der omfattede medlemskartotek, udstedelse af policer, opkrævning af kontingent m.m., at man måtte finde frem til mere moderne og rationelle arbejdsformer og man gik derfor i 1971 over til EDB-administration ved at blive lejere ved Forsikringselskabernes Data Central, F.D.C., der ejes af 5 forsikringselskaber og betjener ialt 20 selskaber.

Dette nye samarbejde betød en overordentlig stor lettelse i det daglige og fremmede alle ekspeditioner i tid. Trods det gode samarbejde har man besluttet at gå over til eget EDB-anlæg, både for at have materialet i huset, men også for at kunne tage nye opgaver op.

Sammen med G.F. - Forsikring A/S i Odense har L.B. stiftet eget selskab med henblik på udarbejdelse af egne programmer og man regner med, at man allerede fra nytåret 1984 kan køre alle opgaver i huset.

I 1977 opnåede L.B. koncession til Bygningsbrand og startede med ca. 20.000 policer, der siden 1975 efter venskabelig overenskomst med Danske Grundejeres Brandforsikring havde været afdækket der.

Fra april 1967 havde L.B. samarbejdet med Forsikringsaktieselskabet Domus vedrørende svamp- og husbukkeforsikring samt ejendomsbesigtigelser.

Da L.B. fik egen koncession til bygningsbrand blev samarbejdet med Domus opsagt og L.B. ansatte egne konsulenter til besigtigelser af ejendomme og taksatorer for opståede skader på disse.

Sammen med forsikringsaktieselskaberne BAUTA og Zürich stiftede L.B. i september 1975 Forsikringselskabernes Konsulenttjeneste, F.K., der omfattede øvrige brancher udover auto og ejendomme.

Afhængighed af Statsanstalten.

Før lønningsloven af 1919 var gifte lærere i folkeskolen pligtige til at tegne en enkeforsørgelsesforsikring i Statsanstalten for Livsforsikring. Policen deponeredes i undervisningsministeriet og ved policens udløb omsattes beløbet i obligationer, der stadig deponeredes og som først kom til udbetaling til den pågældendes efterladte.

Efter gældende lønningslov for folkeskolens lærere kunne disse i påkomne tilfælde og efter særlige regler opnå lønforskud eller embedslån mod deponering af livsforsikringspolicer i Statsanstalten på et beløb mindst svarende til lånebeløbet.

Andre tjenestemænd havde tilsvarende regler, men var ikke afhængige af noget bestemt selskab.

Af hensyn til denne ordning anbefalede både Danmarks Lærerforening og Lærerstandens Brandforsikring altid sine medlemmer at tegne eventuelle livsforsikringer i Statsantalten.

Ordnningen ophørte i 1970.

Flere af L.B.'s udendørs medarbejdere tegnede ved siden af tegning til L.B. også livsforsikringer og modtog herfor efter aftale en provision fra et eller andet af Statsanstaltens hovedagenturer.

Da tegning af sådanne forsikringer skete i den arbejdstid, L.B. betalte for, fandt man det rimeligt, at Statsanstalten ydede en provision til L.B. og man optog derfor forhandling med anstalten om en sådan ordning - f.eks. et agentur for hele landet kun omfattende L.B.'s medlemskreds.

Forhandlingerne gav ikke noget resultat og L.B. pålagde derefter sine udendørs medarbejdere at ophøre med tegning af livsforsikringer til Statsanstalten.

Man indledte herefter forhandling med Livsforsikringsaktieselskabet Utrecht om et nærmere samarbejde og det medførte kontrakt af 15. juli 1974 med dette selskab. Alle udendørs medarbejdere kunne nu tilbyde også livsforsikringstegning og samarbejdet har været tilfredsstillende for alle parter.

Ved gennemlæsning af foranstående sider kan man nok få indtryk af, at alt er gået gnidningsløst og let og at L.B. har arbejdet sig frem i uafbrudt medvind.

Protokollerne viser også, at der ligger et stort forarbejde med mange overvejelser bag alle faser i udviklingen, men der har været en positiv opbakning bag alle initiativer.

Der fortælles dog også om kritiske perioder i L.B.'s historie. Går man tilbage, dels i gamle årgange af Folkeskolen og dels i foreningens egne skrifter, vil man finde angreb på foreningens ledelse, der i datiden er blevet opfattet med alvor.

Der kan nævnes to særlige perioder først i 30erne og først i 50erne. I første tilfælde blev der rejst en kritik af L.B.'s administration, - navnlig var de med vor tids øjne meget beskedne udgifter til lønninger, porto, inventar m.m. under lup, men mange forsvarere var stærkere end få anklagere og ledelsen fik ikke alene beviser på medlemmernes tillid, men også en god reklame for nytilgang. I 50erne fremkom der fra et par større byer kritik af L.B.'s valgprocedure. Det blev påstået, at landsbylærerne havde en alt for dominerende indflydelse i ledelsen og at gruppen også havde særlige fordele ved præmiefastsættelsen. Ledelsen kunne imødegå kritikken med saglige argumenter og det efterfølgende landsvalg havde god deltagelse, men medførte ikke særlige ændringer.

Man kan imidlertid undre sig over, at ret revolutionerende forslag om ændringer i L.B.'s struktur og administration er imødekommet i forbavsende ubemærkethed..

Forklaringen må være, at skiftende ledelser har arbejdet under en stor tillid fra medlemskredse, en tillid der yderligere har forpligtet til at handle i nøje overensstemmelse med L.B.'s formål og tradition.

31. L.B.'s persongalleri.Bestyrelsen gennem 100 år.

1. P.A. Holm, 12.4.1844 - 23.4.1901. 1880 - 1901
Lærer i Højbjerg ved Viborg til 1878,
derefter i Bjerg ved Horsens.
Medstifter af D.L.F. 1874.
2. L.H. Kristensen, 2.2.1819 - 9.8.1907. 1880 - 1907
Lærer i Oppesundby ved Frederikssund.
Næstformand 1.7.1887 - 1.7.1905.
3. C.A. Thyregod, 12.11.1822 - 31.7.1898. 1880 - 1893
Lærer i Ans ved Viborg.
Medstifter af D.L.F. 1874.
4. Erik Johansen, 22.11.1832 - 11.12.1909. 1880 - 1907
Overlærer i Fredericia.
5. V.B. Thorlund, 8.1.1843 - 22.9.1922. 1901 - 1922
Kordegne og lærer i Silkeborg.
Afløste P.A. Holm 23.4.1901.
6. J.P.J. Pleth, 11.10.1842 - 18.3.1909. 1903 - 1909
Skoleinspektør i København.
7. E. Ejlersen, 29.8.1844 - 14.12.1927. 1907 - 1913
Lærer i Højriis (Bukkehave) på Lolland.
Afløste L.H. Kristensen 9.8.1907-31.12.1907.
Afløste J.P.J. Pleth 18.3.1909-31.12.1913.
8. Mikael Tandrup, 15.9.1841 - 10.2.1917. 1893 - 1917
Lærer i Lyngaa ved Hadsten.
Revisor i L.B. 1884-1893.
Formand i L.B. 1901-1917.
9. B. Mørch Mogensen, 5.3.1850 - 13.10.1923. 1908 - 1923
Lærer og kirkesanger i Kilden ved Frederiks-
havn. Medlem af D.L.F.'s hovedstyrelse og
næstformand i samme.
10. Hans Rasmussen, 19.11.1851 - 1939. 1914 - 1929
Overlærer i Sakskøbing, far til Ida Helbo.
Medlem af D.L.F.'s hovedstyrelse 1898-1906
og næstformand i samme.
Redaktør af Folkeskolen 1906-1926.
Næstformand i L.B. 14.10.1922-30.6.1929.

11. V. Gehl Kristensen, 22.7.1855 - 14.10.1922. 1908 - 1922
Lærer i Snoldelev.
Næstformand i L.B. fra 1908-1917.
Formand i L.B. 1917-1922.
12. P.H. Berg, 16.3.1844 - 12.3.1923. 1917 - 1923
Førstelærer i Sdr. Stenderup.
Medlem af L.B. 1917-1923. Næstformand fra
1917-1922. Formand 14.10.1922-12.3.1923.
Revisor i D.L.F. fra 1895 til 1923.
13. I.P. Moritzen, 15.11.1870 - 1930. 1922 - 1930
Førstelærer i Løgeskov, Stenstrup sogn.
Afløste Thorlund i 1922.
14. Carl Henrichsen, 16.5.1843 - 4.2.1927. 1922 - 1927
Lærer i Magleby.
Afløste V. Gehl Kristensen.
15. J.M. Helbo, 27.12.1885 - 19.3.1954. 1923 - 1954
Førstelærer i Framlev ved Aarhus.
Revisor i L.B. fra 1.7.1917-1.7.1923.
Revisor i D.L.F. 1943-1954.
Afløste P.H. Berg som formand i 1923.
16. J.J. Præstholm, 9.4.1884 - 26.4.1954. 1923 - 1954
Førstelærer i Kvissel.
Medlem af D.L.F.'s hovedstyrelse.
Næstformand i L.B. 1.7.1923-26.4.1954.
Afløste Mørch Mogensen i 1923.
17. M. Nielsen, 29.4.1923 - 1951. 1927 - 1949
Gift med Eva Mørch-Mogensen.
Skoleinspektør i Tåstrup.
Medlem af L.B. 4.2.1927-1.7.1949.
Afløste Carl Henrichsen.
18. Otto Nielsen, 14.4.1871 - 1942. 1929 - 1942
Førstelærer i Tirsted på Lolland.
Hans Rasmussens efterfølger i L.B. fra
1.7.1929.
19. B.P. Jæger, f. 18.10.1893. 1930 - 1971
Førstelærer i Kirkeby på Fyn.
Medlem af L.B. fra 15.9.1930.
Næstformand i L.B. fra 1.7.1954.
Afløste I.P. Moritzen.
20. H.S. Bille, 26.12.1892 - 3.12.1966. 1942 - 1952
Lærer i Næsby pr. Munkeby.
Afløste Otto Nielsen.

21. Stinus Nielsen, f. 5.11.1902. 1949 -
 Overlærer i Vordingborg.
 Formand for L.B. fra 1.4.1954.
 Afløste M. Nielsen, Tåstrup.
22. Christen Rubak, f. 8.7.1908. 1952 - 1982
 Førstelærer, senere skoleinspektør i
 Tingsted, Nykøbing Falster.
 Afløste H.S. Bille.
23. Thorkild Ovesen, f. 12.4.1909. 1954 - 1959
 Førstelærer, senere skoleinspektør i
 Hundslund.
 Afløste J.M. Helbo 1.4.1954.
24. Chr. Borggaard-Christoffersen, f. 12.8.1906. 1954 - 1959
 Enelærer, senere overlærer i Sdr. Bindslev.
 Afløste J.J. Præstholt.
25. Johannes Lollike, f. 26.7.1911. 1960 -
 Skoleinspektør i Lyngby.
 Afløste Thorkild Ovesen.
26. Marie Helms Hillgaard, 6.7.1915 - 25.8.1974. 1960 - 1974
 Skolepsykolog i Aarhus kommune, Brabrand.
 Gift med provst Kr. Hillgaard, Skivholme.
 Afløste C. Borggaard-Christoffersen.
27. Emil Pedersen, f. 17.1.1924. 1971 -
 Viceskoledirektør i Odense.
 Medlem af D.L.F.'s hovedstyrelse 1968-1972.
 Afløste B.P. Jæger.
28. Else Byrith, f. 7.3.1917. 1975 -
 Overlærer i Aarhus.
 Medlem af D.L.F.'s hovedstyrelse 1960-1976.
 Afløste Marie Helms Hillgaard.
29. Jørgen Christensen, f. 13.6.1948. 1980 -
 Afdelingsleder i L.B. Valgt af personalet
 i L.B.
30. Jan Schlichting, f. 19.6.1943. 1980 -
 Regionsleder, konsulent i L.B. Valgt af
 personalet i L.B.
31. Inger Karen N'Doye, f. 5.9.1940. 1982 -
 Fuldmægtig i L.B. Valgt af personalet.

32. Jørgen Jensen, f. 20.9.1927. 1982 -
 Overlærer i Gentofte.
 Formand for D.L.F. fra 1972.
 Afløste Chr. Rubak.
33. Andreas Henneberg, f. 24.11.1931. 1982 -
 Skoleinspektør i Randers.
 Medlem af D.L.F.'s hovedstyrelse 1956-
 1958.
 Medlem af L.B.'s repræsentantskab fra
 1961.

L.B.'s bestyrelse 1954-60.

Stående: C. Borggaard Christoffersen - Thorkild Ovesen

Siddende: Chr. Rubak - Stinus Nielsen - B.P. Jæger

Bestyrelser i L.B.

1880 - 1893	P.A. Holm	1880 - 1901
	L.H. Kristensen	1880 - 1907
	C.A. Thyregod	1880 - 1907
	Erik Johansen	1880 - 1907
	C.F.J. Simonsen	1880 - 1903
1893 - 1901	P.A. Holm	1880 - 1901
	L.H. Kristensen	1880 - 1907
	Erik Johansen	1880 - 1907
	C.F.J. Simonsen	1880 - 1903
	Mikael Tandrup	1893 - 1917
1901 - 1907	L.H. Kristensen	1880 - 1907
	Erik Johansen	1880 - 1907
	Mikael Tandrup	1893 - 1917
	V.B. Thorlund	1901 - 1922
	J.P.J. Pleth	1903 - 1909
1907 - 1908	Mikael Tandrup	1901 - 1917
	V.B. Thorlund	1901 - 1922
	J.P.J. Pleth	1903 - 1909
	E. Ejlersen	1907 - 1908
1908 - 1913	Mikael Tandrup	1901 - 1917
	V.B. Thorlund	1901 - 1922
	B. Mørch Mogensen	1908 - 1923
	V. Gehl Kristensen	1908 - 1922
	E. Ejlersen	1909 - 1913
1914 - 1917	Mikael Tandrup	1901 - 1917
	V.B. Thorlund	1901 - 1922
	B. Mørch Mogensen	1908 - 1923
	V. Gehl Kristensen	1908 - 1922
	Hans Rasmussen	1914 - 1929

1917 - 1922	V.B. Thorlund	1901 - 1922
	V. Gehl Kristensen	1908 - 1922
	B. Mørch Mogensen	1908 - 1923
	Hans Rasmussen	1917 - 1923
<hr/>		
1922 - 1923	B. Mørch Mogensen	1908 - 1923
	P.H. Berg	1917 - 1923
	Hans Rasmussen	1914 - 1929
	I.P. Moritzen	1922 - 1930
	Carl Henriksen	1922 - 1927
<hr/>		
1923 - 1927	Hans Rasmussen	1914 - 1929
	Carl Henriksen	1922 - 1927
	I.P. Moritzen	1922 - 1930
	J.M. Helbo	1923 - 1954
	J.J. Præstholm	1923 - 1954
<hr/>		
1927 - 1929	Hans Rasmussen	1914 - 1929
	I.P. Moritzen	1922 - 1929
	J.M. Helbo	1923 - 1954
	J.J. Præstholm	1923 - 1954
	M. Nielsen	1927 - 1949
<hr/>		
1929 - 1942	J.M. Helbo	1923 - 1954
	J.J. Præstholm	1923 - 1954
	M. Nielsen	1927 - 1949
	Otto Nielsen	1929 - 1942
	B.P. Jæger	1930 - 1971
<hr/>		
1942 - 1949 1.7.	J.M. Helbo	1923 - 1954
	J.J. Præstholm	1923 - 1954
	M. Nielsen	1927 - 1949
	B.P. Jæger	1930 - 1971
	H.S. Bille	1942 - 1951
<hr/>		

1949 - 1951 1.7.	J.M. Helbo J.J. Præstholt B.P. Jæger H.S. Bille Stinus Nielsen	1923 - 1954 1923 - 1954 1930 - 1971 1942 - 1951 1949 -
1952 - 1954 1.1. 1.7.	J.M. Helbo J.J. Præstholt B.P. Jæger Stinus Nielsen Chr. Rubak	1923 - 1954 1923 - 1954 1930 - 1971 1949 - 1952 - 1982
1954 - 1959 1.7. 31.12.	B.P. Jæger Stinus Nielsen Chr. Rubak Thorkild Ovesen C. Borggaard Christoffersen	1930 - 1971 1949 - 1952 - 1982 1954 - 1959 1954 - 1959
1960 - 1971	Stinus Nielsen B.P. Jæger Chr. Rubak Johs. Lollike Marie Helms Hillgaard	1949 - 1930 - 1971 1952 - 1982 1960 - 1960 - 1974
1971 - 1975	Stinus Nielsen Chr. Rubak Johs. Lollike Marie Helms Hillgaard Emil Pedersen	1949 - 1952 - 1982 1960 - 1960 - 1974 1971 -
1975 - 1982	Stinus Nielsen Chr. Rubak Johs. Lollike Emil Pedersen Else Byrith Jørgen Christensen Jan Schlichting	1949 - 1952 - 1982 1960 - 1971 - 1975 - 1980 - 1980 -

1982 -	Stinus Nielsen	1949 -
	Johs. Lollike	1960 -
	Emil Pedersen	1971 -
	Else Byrith	1975 -
	Jørgen Christensen ✕	1980 -
	Jan Schlichting ✕	1980 -
	Inger N'Doye ✕	1982 -
	Jørgen Jensen	1982 -
	Andreas Henneberg	1982 -

✕ valgt af personalet i L.B.

Revisionsmøde - kontoret i Jernbanegade 1955/56.
C.G. Hansen, Ingholt Pedersen og Karen E. Jensen

Bestyrelsen 1979. Johs. Lollike - Else Byrith - Stinus Nielsen - Emil Pedersen - Chr. Rubak

L.B.'s bestyrelsen på jubilæumsdagen i 1980.

Jan Schlichting - Emil Pedersen - Else Byrith - Stinus Nielsen - Chr. Rubak -
Johs. Lollike - Ingholt Pedersen - Jørgen Christensen

Revisorer i L.B.

1. P. Munch, 14.5.1833 - 1901. 1.7.1881 - 1.7.1884
Lærer i Nimtofte.
 2. M.C.S. Tandrup, 15.9.1841 - 10.2.1917. 1.7.1884 - 1.7.1890
Afløste Munch.
 3. Rudolph Mogensen, 5.11.1847 - 10.9.1923. 1.7.1890 - 1.7.1917
Lærer i Tingjellinge og Hjørring.
- Derefter antages der to revisorer.
4. J.M. Helbo, 27.12.1885 - 19.3.1954. 1.7.1917 - 1.7.1923
Afløste Mogensen.
 5. Fr.L. Andkjær, 18.11.1873 - 1942. 1.7.1917 - 1.7.1942
Lærer i Karlstrup ved Tåstrup.
 6. I.L. Toftgård-Hansen, 27.9.1876 - 1952. 1.7.1923 - 1.4.1951
Gift med P.H. Bergs datter Olga.
Førstelærer i Dalby ved Kolding.
 7. C.G. Hansen, 27.4.1892 - 25.3.1967. 1.7.1942 - 1.5.1964
Førstelærer i Ølsemagle.
Afløste Andkjær.
 8. R.M. Jensen, 12.5.1906 - 3.11.1974. 1.4.1951 - 1974
Førstelærer i Holm pr. Nordborg.
Afløste Toftgård-Hansen.
- Fra 1.7.1954 antages herefter også statsautoriseret revisor, og i lov om forsikringsvæsen af 1959 blev det obligatorisk, at der skulle vælges en statsautoriseret revisor.
9. Fru Karen E. Jensen, f. 10.10.1898. 1.7.1954 - 30.5.1970
Statsautoriseret revisor i København.
Revisor i D.L.F. fra 1.4.1944.
 10. Bent Hyveled Frederiksen, f. 1.9.1934. 30.5.1970 -
Statsautoriseret revisor i København.
 11. Ellen Bisgaard, f. 30.8.1919. Indvalgt 31.5.1975 - 30.5.1979
Overlærer i Aalborg.
 12. Svend Arpe, f. 12.5.1935 Indvalgt 31.5.1975 -
Skoleinspektør i Frederikssund.
 13. Hans Jensen, f. 4.9.1916. Indvalgt 31.5.1979 -
Overlærer i Ry.

L.B.'s første repræsentantskab valgt i henhold til vedtægterne 1961.

1. København:
Skoleinspektør Skotte Bych
Overlærer Hans Jensen
2. Københavns amt:
Viceskoleinspektør C. Weismann Poulsen, Frederiksberg
Viceskoleinspektør Bertha Petersen, Gentofte
3. Frederiksborg amt:
Skoleinspektør J. Bach, Allerød
4. Holbæk amt:
Overlærer Kaj Korup, Holbæk
5. Bornholms amt:
Viceskoleinspektør Viggo Hansen, Veksø
6. Præstø amt:
Amtsskolekonsulent J. Ingemann Petersen, Glumsø
7. Sorø amt:
Stadsskoleinspektør Holger Christensen, Korsør
8. Maribo amt:
Skoleinspektør J. Fredslund Hansen, Korreby
9. Svendborg amt:
Overlærer Agnethe Dahl, Svendborg
10. Odense amt:
Overlærer Hans Helbo, Kerteminde
11. Åbenrå - Sønderborg amter:
Førstelærer J.K. Basse, Åbenrå
12. Tønder amt:
Førstelærer H.C. Hummeluhre, Rends
13. Ribe amt:
Overlærer Carl H. Olesen, Vejen
14. Haderslev amt:
Førstelærer M. Eriksen, Vojens

15. Ringkøbing amt:
Skoleinspektør M.J. Kirk, Hammerum
16. Skanderborg amt:
Viceskoleinspektør Carl Nielsen, Silkeborg
17. Vejle amt:
Adjunkt Bernhard Baunsgaard, Fredericia
18. Aarhus amt:
Overlærer Else Byrith, Aarhus
19. Viborg amt:
Lærerinde Kirstine Andersen, Raunstrup
20. Thisted amt:
Amtsskolekonsulent Th. Østergaard, Thisted
21. Randers amt:
Skoleinspektør Andreas Henneberg, Randers
22. Aalborg amt:
Lektor Robert Hvolby, Aalborg
23. Hjørring amt:
Overlærer C. Borggaard Christoffersen, Bindslev

Ved kommunalreformen i 1970, hvor der skete en omlægning af alle amtsgrænser, måtte L.B. ændre vedtægter med hensyn til valgområder. Man valgte nu storamterne som valgkredse, hvilket havde den fordel, at repræsentantskabets størrelse kunne bibeholdes og der ville kun ved nyvalg kunne finde personændringer sted.

De nye valgkredse viste sig meget snart at være uheldige, idet der flere steder viste sig en sammenhobning af repræsentanter og flere områder fik ikke nogen repræsentation.

Den ny lov om forsikringsvirksomhed blev vedtaget i 1980 og medførte, at L.B. igen måtte ændre sine vedtægter bl.a. under hensyn til en ændring af valgperioden fra 6 til 4 år og en udvidelse af antallet af personalerepræsentanter i foreningens bestyrelse. I denne forbindelse tog man også valgområderne op til revision.

Valgområderne følger herefter postnummergrænser, hvilket skulle give en nogenlunde geografisk fordeling af repræsentantskabets medlemmer. Loven af 23.12.1980 medførte også, at repræsentantskabet ændres til generalforsamling og repræsentanter til delegerede.

En ændring af valgperioderne fra 6 til 4 år vil også betyde en hyppigere udskiftning af personer både i bestyrelsen og blandt delegerede.

Medlemmer af L.B.'s repræsentantskab 1961 - 1981 samt
delegerede til L.B.'s generalforsamling 1981 - .

1.	Lærerinde Kirstine Andersen, Raunstrup	1961 - 1973
2.	Skoleinspektør M. Bank Andreasen, Storvorde	1973 - 1979
3.	Skoleinspektør J. Bach, Allerød	1961 - 1962
4.	Førstelærer J.K. Basse, Åbenrå	1961 - 1974
5.	Adjunkt B. Baunsgaard, Fredericia	1961 - 1965
6.	Overlærer Ellen Bisgaard, Ålborg	1979 -
7.	Viceinspektør Ellen Bruun, Herning	1972 -
8.	Skoleinspektør Skotte Bych, København	1962 - 1979
9.	Overlærer Else Byrith, Århus	1961 - 1975
10.	Stadsskoleinspektør Holger Christensen, Korsør	1961 - 1969
11.	Overlærer C. Borggaard Christoffersen, Bindslev	1961 - 1973
12.	Lærer Chr. Clausen, Fjelstrup	1963 - 1982
13.	Overlærer Agnethe Dahl, Svendborg	1961 - 1976
14.	Ledende skoleinspektør Tage Dam, Nibe	1973 -
15.	Overlærer Ingrid Danielsen, Højer	1974 -
16.	Overlærer Jytte Dentrup, København	1974 -
17.	Førstelærer M. Eriksen, Vojens	1961 - 1963
18.	Lærer Poul Evers, Roskilde	1981 -
19.	Skolekonsulent Sv. Erik Haase, Dragør	1982 -
20.	Skoleinspektør J. Fredslund Hansen, Horreby	1961 - 1968
21.	Viceskoleinspektør Viggo Hansen, Nexø	1961 - 1975
22.	Overlærer Ingolf Haubirk, København	1963 - 1974

23.	Overlærer Hans Helbo, Kerteminde	1961 - 1982
24.	Skoleinspektør Andreas Henneberg, Randers	1961 - 1973 1975 - 1982
25.	Overlærer Tom Hoffmann, Gilleleje	1975 - 1981
26.	Skoleinspektør S. Holth, Fredericia	1965 -
27.	Førstelærer H.C. Hummeluhre, Rends	1961 - 1970
28.	Lektor Robert Hvolby, Ålborg	1961 -
29.	Viceskoleinspektør Niels Arne Hønberg, Korsør	1970 - 1975
30.	Viceskoleinspektør Finn Jellingsø, Hillerød	1975 -
31.	Skoledirektør Hans Jensen, København	1961 - 1963 1980 -
32.	Overlærer Hans Jensen, Ry	1964 - 1978
33.	Overlærer Jørgen Jensen, København	1968 - 1982
34.	Skoleinspektør Palle Holm Jensen, Holbæk	1981 -
35.	Lærer Kjeld Kierkegaard, Slangerup	1962 - 1975
36.	Skoleinspektør M.J. Kirk, Hammerum	1961 - 1977
37.	Overlærer Kaj Korup, Holbæk	1961 -
38.	Lærer Benny Lambech, Nykøbing Falster	1968 - 1976
39.	Skoleinspektør Holger Larsen, Ballum	1971 -
40.	Viceskoleinspektør Jens Erik Madsen, Allingåbro	1978 -
41.	Viceskoleinspektør Carl Nielsen, Silkeborg	1961 - 1963
42.	Sekretariatschef Sv. Emil Nielsen, Tølløse	1981 -
43.	Overlærer Carl M. Olesen, Vejen	1961 - 1971
44.	Skoleinspektør Carit Pedersen, Nykøbing Falster	1976 -

45.	Viceskoleinspektør Allan Peterhänsel,
Otterup	1976 -
46.	Viceskoleinspektør Bertha Petersen,
Charlottenlund	1962 - 1980
47.	Amtsskolekonsulent J. Ingemann Petersen,
Glumsø	1961 - 1976
48.	Viceskoleinspektør C. Weismann Poulsen,
Frederiksberg	1961 - 1968
49.	Skoleinspektør Knud Rasmussen, Silkeborg	1978 -
50.	Overlærer Erling Schmidt, Ålborg	1979 -
51.	Overlærer Jørgen Thomsen, Lundby	1976 -
52.	Overlærer Erik Ustrup, Skagen	1973 - 1979
53.	Viceskoledirektør Peter Vedde, Esbjerg	1982 -
54.	Lærer Erik Wittrup, Nyborg	1982 -
55.	Amtsskolekonsulent Th. Østergaard, Thisted	1961 - 1973

L.B.'s medarbejdere november 1982.Direktionsafdelingen:

Adm. direktør Ingholt Pedersen, f. 25.2.1934	ans. 1.10.1954
Kontorchef, cand.jur. Jørn Anker-Svendsen, f. 15.5.1949	ans. 1.9.1973
Kontorchef Ib Thage, f. 8.3.1953	ans. 1.11.1980
Sekretær, cand.phil. Inge-Birgit Thuesen, f. 26.3.1945	ans. 1.8.1980

Ekspeditionen:

Ekspeditionssekretær, afd.leder Ellen Busk, f. 1.7.1921	ans. 15.5.1955
Assistent Ulla Jørgensen, f. 25.2.1939	ans. 6.1.1975
Assistent Ruth Sørensen, f. 10.9.1925	ans. 1.2.1973
Assistent Vivi Beck, f. 16.2.1946	ans. 1.3.1981

Serviceafdelingen:

Inspektør Werner Larsen, f. 19.10.1917	ans. 2.1.1975
Assistent Ulrik Jacobsen, f. 8.7.1951	ans. 1.2.1978
Assistent Ivan Hemmingsen, f. 30.7.1912	ans. 1.5.1977
Maler Hans Arne Madsen, f. 26.7.1930	ans. 1.4.1979
Inspektør Helge Hansen, f. 5.7.1931	ans. 1.1.1970
Assistent Millau Jørgensen, f. 21.2.1918	ans. 25.2.1969
Assistent Gjervild Jensen, f. 23.7.1926	ans. 1.9.1982
Assistent Inge Jensen, f. 9.6.1926	ans. 1.9.1982
Maler Torben Valsgard, f. 20.1.1961	ans. 14.10.1982
Kantineleder Irene Gundesen, f. 11.9.1934	ans. 22.10.1971

Policeafdelingerne:Autopoliice:

Fuldmægtig Ulla Wang, f. 13.5.1939	ans. 1.7.1969
Overassistent Kirsten Jakobsen, f. 18.2.1950	ans. 1.9.1968
Overassistent Inge Valsgard, f. 10.1.1940	ans. 1.10.1973
Overassistent Lene Anker-Svendsen, f. 28.6.1944	ans. 22.10.1974
Assistent Anny Jørgensen, f. 27.7.1935	ans. 1.10.1975

Bygningspolice:

Fuldmægtig John Jacobsen, f. 17.5.1940	ans. 1.7.1977
Fuldmægtig Inger N'Doye, f. 5.9.1940	ans. 1.5.1979
Overassistent Leif Skipper, f. 4.5.1951	ans. 1.10.1979
Overassistent Karen-Margrethe Jørgensen, f. 26.1.1922	ans. 1.8.1979
Assistent Kirsten Riis, f. 14.3.1950	ans. 1.4.1976
Assistent Inger Sørensen, f. 6.9.1926	ans. 1.10.1977
Assistent Bente Moesgaard, f. 28.4.1958	ans. 1.1.1981
Assistent Susanne Linders, f. 21.5.1961	ans. 1.8.1979
Assistent Sonja Nørgaard, f. 1.12.1959	ans. 1.4.1979

Familiepolice:

Fuldmægtig Bent Lykke Hansen, f. 24.6.1934	ans. 1.9.1960
Fuldmægtig René Betak, f. 17.1.1952	ans. 1.6.1978

Ulykkeafdelingen:

Afdelingsleder Jørgen Dorch, f. 2.7.1944	ans. 15.4.1969
Overassistent Carsten Nielsen, f. 5.8.1951	ans. 1.10.1977
Assistent Gurli Mortensen, f. 22.3.1947	ans. 14.2.1977

Skadeafdelingerne:Autoskade:

Afdelingsleder Jørgen Christensen, f. 13.6.1948	ans. 1.8.1970
Fuldmægtig Ejler Sandegaard, f. 4.11.1935	ans. 1.5.1967
Fuldmægtig, FX II, Erling Gylden, f. 10.3.1946	ans. 1.6.1973
Overassistent, cand.jur. Bente Nymand Nielsen, f. 21.6.1949	ans. 1.2.1979
Overassistent Lars Wilfert, f. 25.5.1956	ans. 1.10.1979
Assistent Jan Madsen, f. 6.12.1957	ans. 1.10.1978
Assistent Tina Løvenbo, f. 5.3.1962	ans. 19.11.1979

Øvrige brancher:

Afdelingsleder, HA, FX II, Bjarne Bjarnarson, f. 14.9.1950	ans. 1.10.1976
Overassistent Ole Nellemann, f. 28.2.1948	ans. 1.8.1964
Assistent Kamma Løndahl, f. 16.12.1958	ans. 1.11.1979
Assistent Inge Lønberg, f. 30.11.1957	ans. 1.10.1979
Assistent Anette Gudnitz, f. 14.3.1958	ans. 1.10.1978
Assistent Dunja Hansen, f. 26.4.1947	ans. 23.7.1979
Assistent Hanne Christensen, f. 22.11.1954	ans. 1.1.1981
Assistent Søren Hansen, f. 15.4.1957	ans. 1.10.1978
Assistent Inge Andersen, f. 10.11.1944	ans. 1.3.1967
Assistent Birgitte Bach, f. 27.8.1953	ans. 1.7.1976
Assistent Kirsten Jensen, f. 30.1.1935	ans. 1.5.1972
Assistent Lilly Larsen, f. 19.6.1917	ans. 20.4.1976
Studertermedhjælp Garko Stinus, f. 4.5.1958	ans. 1.1.1979
Studertermedhjælp Asra Stinus, f. 18.5.1959	ans. 1.3.1980
Studertermedhjælp Torben Bagge Hansen, f. 28.9.1955	ans. 1.7.1980
Studertermedhjælp Anita Pedersen, f. 15.4.1963	ans. 10.2.1981

Skrivestuen:

Assistent Joan Larsen, f. 15.8.1952	ans. 17.4.1978
Assistent Dienni Nikolajsen, f. 8.1.1950	ans. 1.9.1981
Assistent Lisbeth van Rensburg, f. 21.8.1949	ans. 1.5.1982
Assistent Dorethe Holm, f. 6.6.1960	ans. 15.5.1982

Bogholderiet:

Bogholder Poul Pedersen, f. 3.1.1934	ans. 1.5.1963
Fuldmægtig Kirsten Halkier, f. 9.5.1952	ans. 1.5.1982
Overassistent Ernst Nielsen, f. 25.11.1929	ans. 4.1.1974
Assistent Poul Erik Stiller, f. 24.4.1926	ans. 1.2.1975
Studertermedhjælp Peer Bagge Hansen, f. 17.3.1959	ans. 3.9.1979

BAUTA:

Afdelingsleder Sv. Aage Jensen, f. 12.5.1942	ans. 1.8.1970
Assistent Lene Klarskov Pedersen, f. 1.7.1959	ans. 1.7.1977
Assistent Lise Thomassen, f. 21.10.1958	ans. 1.10.1978
Assistent Anni Andersen, f. 31.7.1960	ans. 22.6.1982

Regionskontoret for Sjælland, Lolland og Falster:

Regionsleder Jan Schlichting, f. 19.6.1943	ans. 7.1.1977
Overassistent Annelise Schlichting, f. 2.12.1949	ans. 1.1.1982
Konsulent N.B. Henriksen, f. 6.8.1929	ans. 1.5.1963
Konsulent Kai de Meza Linderøth, f. 23.12.1938	ans. 1.8.1977
Konsulent Finn Nikolajsen, f. 5.8.1944	ans. 1.5.1980
Konsulent Torben Friis, f. 26.3.1943	ans. 1.1.1982
Konsulent Sven Sølling, f. 29.4.1940	ans. 1.1.1979
Konsulent Niels Svenning, f. 25.1.1941	ans. 1.2.1982

Bornholm:

Konsulent Kjeld Hedemann Petersen, f. 20.9.1948	ans. 1.5.1979
---	---------------

Regionskontoret for Fyn:

Regionsleder Flemming Schroll, f. 26.9.1938	ans. 1.3.1977
Konsulent Evan Jørgensen, f. 3.8.1922	ans. 1.7.1978

Regionskontoret for Jylland:

Regionsleder Finn Madsen, f. 6.5.1923	ans. 1.3.1963
Overassistent Tove Sibbersen, f. 24.9.1942	ans. 1.1.1982
Assistent Jørgen Rasmussen, f. 30.1.1940	ans. 1.1.1982
Assistent Lis Madsen, f. 5.8.1950	ans. 1.1.1982
Konsulent Kaj Arknæs-Pedersen, f. 5.5.1932	ans. 1.7.1973
Konsulent Leif Michelsen, f. 1.7.1939	ans. 1.6.1979
Konsulent Svend Erik Nielsen, f. 16.12.1924	ans. 1.8.1976
Konsulent Jens Vase, f. 14.4.1952	ans. 1.9.1976
Konsulent Jens Mikkelsen, f. 14.8.1924	ans. 1.3.1977

Konsulent Leonard Nielsen, f. 13.10.1940	ans. 1.4.1977
Konsulent Niels Tygesen Pedersen, f. 5.6.1932	ans. 1.1.1970

BAUTA's konsulenter:

Konsulent Aase Jakobsen, f. 2.2.1946	ans. 1.6.1979
Konsulent Arne Langkjær, f. 30.9.1925	ans. 1.1.1981
Konsulent Arne Hvidlykke, f. 10.2.1939	ans. 21.7.1980
Konsulent Tony Christiansen, f. 25.11.1939	ans. 1.8.1981
Konsulent H. Lauge Jørgensen, f. 8.10.1929	ans. 1.1.1982
Konsulent Bent Zwisler, f. 19.8.1932	ans. 1.9.1982

Fra en udflugt sommeren 1979.

Direktør Ingholt Pedersen - regionsleder Finn Madsen - statsaut. revisor Bent Hyeled Frederiksen

L.B.'s personale, bestyrelse og revision på udflugt i 1958.

En fødselsdag på formandens kontor i 1959.

32. Økonomisk oversigt.

	Medlemmer	Præmieindtægt	Bevillinger og understøttelser	Formue
1880	575	-	-	-
1905	4.424	-	845	34.700
1930	8.400	51.000	16.000	316.000
1955	15.000	213.000	38.857	1.286.000
1980	45.000	104.469.000	416.717	31.846.000
1982	53.000	138.236.000	675.652	70.000.000

NAVNEREGISTER.

Agenturforeningen for Lærerstanden	s. 104, 121
Albinus, Chr.	- 98
Andersen, Anni	- 143
Andersen, Inge	- 142
Andersen, K. Lykke	- 92
Andersen, Kirstine	- 135, 137
Andkjær, Fr. L.	- 79, 133
Andreasen, M. Bank	- 137
Anker-Svendsen, Jørn	- 140
Anker-Svendsen, Lene	- 140
Arknæs-Pedersen, Kaj	- 143
Arpe, Svend	- 133
Bach, Birgitte	- 142
Bach, Jens	- 134, 137
Basse, J.K.	- 134, 137
Baunsgaard, Bernhard	- 135, 137
Bauta Dansk Forsikringsaktieselskab	- 120, 122
Beck, Vivi	- 140
Berg, P.H.	- 70, 72, 76, 79ff, 126, 130
Betak, René	- 141
Beyer, A.	- 92
Bille, H.S.	- 126, 130, 131
Bisgaard, Ellen	- 133, 137
Bjarnarson, Bjarne	- 142
Bruun, Ellen	- 137
Busk, Ellen	- 97, 140
Bych, Skotte	- 134, 137
Byrith, Else	- 127, 131, 135, 137
Christensen, Eva Holm	- 120
Christensen, Hanne	- 142
Christensen, Holger	- 134, 137
Christensen, Jørgen	- 127, 131, 141
Christiansen, Tony	- 144
Christoffersen, C. Borggaard	- 92, 96, 127, 131, 135, 137
Clausen, Chr.	- 137
Constantin	- 111
Dani, Agnethe	- 134, 137
Dam, Tage	- 137
Danielsen, Ingrid	- 137
Danmarks Lærerforening	- 5, 95, 98ff, 109, 115, 123,
Dansk Automobilforsikrings Forbund	- 84
Dansk Sygeplejeråd	- 120
Danske Grundejeres Brandforsikring	- 106, 122
De danske Redningskorps	- 121
Dentrup, Jytte	- 137
Domus	- 106, 122
Dorch, Jørgen	- 141

Ejlersen, E.	s. 125, 129
Eriksen, M.	- 134, 137
Evers, Poul	- 137
Falck-Zonen	- 101, 104, 121
FDC	- 122
F.K.	- 122
Forsikringsrådet	- 91
Forsikringsselskabernes Data Central	- 122
Forsikringsselskabernes Konsulentttjeneste	- 122
Frederiksen, Bent Hyveled	- 133
Frederiksen, Poul Bonde	- 112f
Friis, Torben	- 143
GF-Forsikring A/S	- 122
Gudnitz, Anette	- 142
Gundesen, Irene	- 140
Gylden, Erling	- 141
Haase, Sv. Erik	- 137
Halkier, Kirsten	- 142
Hansen, Bent Lykke	- 141
Hansen, C.G.	- 133
Hansen, Dunja	- 142
Hansen, Helge	- 140
Hansen, Holger	- 108, 110
Hansen, J. Fredslund	- 134, 137
Hansen, Peer Bagge	- 142
Hansen, Søren	- 142
Hansen, Torben Bagge	- 142
Hansen, Viggo	- 134, 137
Haubirk, Ingolf	- 137
Helbo, Hans	- 82, 92, 134, 138
Helbo, Ida	- 93f
Helbo, J.M.	- 79ff, 85ff, 91ff, 98, 110f 126, 130, 131, 133
Helms, Marie (gift Hillgaard)	- 79
Hemmingsen, Ivan	- 140
Henneberg, Andreas	- 128, 132, 135, 138
Henrichsen, Carl	- 71, 78, 126, 130
Henrichsen, N.B.	- 143
Hillgaard, Marie Helms	- 127, 131
Hoffmann, Tom	- 138
Hoffmeyer, Jørgen	- 118
Holm, Dorette	- 142
Holm, P.A.	- 5, 22, 26f, 31, 35f, 38f, 53f, 67, 68f, 125, 129
Holth, S.	- 138
Hummeluhre, H.C.	- 134, 138
Hvidlykke, Arne	- 144
Hvolby, Robert	- 135, 138
Højrup, Joh.	- 79
Hønberg, Niels Arne	- 138

Iversen, Rigmor	s. 97
Jacobsen, John	- 141
Jacobsen, Ulrik	- 140
Jakobsen, Aase	- 144
Jakobsen, Kirsten	- 140
Jellingsø, Finn	- 138
Jensen, Gjervild	- 140
Jensen, Hans, Ry	- 133, 134, 138
Jensen, Hans, Valby	- 138
Jensen, Inge	- 140
Jensen, Jørgen	- 128, 132, 138
Jensen, Karen E.	- 93, 133
Jensen, Kirsten	- 142
Jensen, Palle Holm	- 138
Jensen, R.M.	- 133
Jensen, Sv. Aage	- 143
Johansen, Albert	- 4
Johansen, E.	- 36, 38, 125, 129
Jolander, Finn	- 95, 97
Jæger, B.P.	- 92, 94, 96, 126, 130, 131
Jørgensen, Anny	- 140
Jørgensen, Evan	- 143
Jørgensen, H. Lauge	- 144
Jørgensen, Karen-Margrethe	- 141
Jørgensen, Millau	- 140
Jørgensen, Ulla	- 140
Kgl. Brand	- 83f, 88, 90, 101f, 108, 110f, 121
Kierkegaard, Kjeld	- 138
Kirk, M.J.	- 135, 138
Kirkelund, Knud	- 113
Korup, Kaj	- 134, 138
Kristensen, Gerda Gehl	- 79
Kristensen, L.H.	- 9, 19, 38, 55, 66, 69f, 125, 129
Kristensen, V. Gehl	- 70f, 126, 129, 130
Lambech, Benny	- 138
Langkjær, Arne	- 144
Larsen, Holger	- 138
Larsen, Joan	- 142
Larsen, Lilly	- 142
Larsen, Werner	- 140
Linderoth, Kai de Meza	- 143
Linders, Susanne	- 141
Lollike, Johs.	- 120, 127, 131
Lyngesen, M.	- 118
Lærerstandens Syge- og Ulykkesforsik- rings Legat	- 110f
Lærerstandens Syge- og Ulykkesforsik- rings Selskab	- 88ff, 103
Lønberg, Inge	- 142
Løndahl, Kamma	- 142
Løvenbo, Tina	- 141

Madsen, Arne	s. 140
Madsen, Finn	- 113ff, 143
Madsen, Jan	- 141
Madsen, Jens Erik	- 138
Madsen, Lis	- 143
Madsen, P.	- 118
Mehlsen, F.	- 108f
Michelsen, Leif	- 143
Mikkelsen, Jens	- 143
M.L.U.	- 105
Moesgaard, Bente	- 141
Mogensen, B. Mørch	- 78f, 125, 129, 130
Mogensen, Rudolph	- 133
Moritzen, I.P.	- 71, 78f, 126, 130
Mortensen, Gurli	- 141
Munch, P.	- 133
N'Doye, Inger	- 127, 132, 141
Nellemann, Ole	- 142
Nielsen, A. Skærbæk	- 84, 90, 101, 108
Nielsen, Bente Nymand	- 141
Nielsen, Carl	- 135, 138
Nielsen, Carsten	- 141
Nielsen, Ernst	- 142
Nielsen, Leonard	- 144
Nielsen, M.	- 79, 126, 130
Nielsen, Otto	- 112, 126, 130
Nielsen, Stinus	- 93ff, 118, 127, 131
Nielsen, Sv. Emil	- 138
Nielsen, Svend Erik	- 143
Nielsen, Svend Zeuthen, se Tirsted	- 112
Nikolajsen, Dienni	- 142
Nikolajsen, Finn	- 143
Norden	- 88ff, 101ff, 110f, 121
Nørgaard, Sonja	- 141
Nørlem, Edv.	- 110ff
Odin	- 83f
Olesen, Carl	- 134, 138
Olesen, H.	- 25
Ovesen, Thorkild	- 92f, 96, 127, 131
Pallesen, N.S.	- 86f
Pedersen, Anita	- 142
Pedersen, Carit	- 138
Pedersen, Emil	- 120, 127, 131
Pedersen, Ingholt	- 95, 97, 115, 118, 140
Pedersen, Lene	- 143
Pedersen, Niels Tygesen	- 144
Pedersen, Poul	- 142
Peterhänsel, Allan	- 139
Petersen, Bertha	- 134, 139
Petersen, Erik Greve	- 118

Petersen, J. Ingemann	s. 134, 139
Petersen, Kjeld Hedemann	- 143
Pleth, J.P.J.	- 125, 129
Poulsen, C. Weismann	- 134, 139
Præstholm, J.J.	- 79, 92f, 126, 130, 131
Præstholm, R.	- 98
Rasmussen, Egon	- 118
Rasmussen, Hans	- 71, 77, 91, 125, 129, 130
Rasmussen, Jørgen	- 143
Rasmussen, Knud	- 139
Rensburg, Lisbeth van	- 142
Riis, Kirsten	- 141
Rose, R.	- 9, 14, 15ff, 19, 60, 61ff
Rubak, Chr.	- 96, 127, 131
Sandegaard, Ejler	- 141
Schlichting, Annelise	- 143
Schlichting, Jan	- 114, 127, 131, 143
Schmidt, Erling	- 139
Schroll, Fl.	- 114, 143
Semen	- 118
Sibbersen, Tove	- 143
Simonsen, C.F.J.	- 5, 7, 10ff, 21f, 24f, 34, 36, 38, 59, 63, 98, 129
Skipper, Leif	- 141
Stallknecht, Kirsten	- 120
Statsanstalten	- 112, 122f
Stiller, Poul Erik	- 142
Stinus, Asra	- 142
Stinus, Garko	- 142
Strøm, Chr.	- 118
Svendsen, Erik	- 118
Svenning, Niels	- 143
Sølling, Sven	- 143
Sørensen, Inger	- 141
Sørensen, Ruth	- 140
Taksatorringen	- 105, 121
Tandrup, M.C.S.	- 69, 125, 129, 133
Thage, Ib	- 140
Thomassen, Lise	- 143
Thomsen, Jørgen	- 139
Thomsen, O.	- 108
Thorlund, V.B.	- 69, 71, 125, 129, 130
Thornbjerg, N.	- 95, 97
Thuesen, Inge-Birgit	- 140
Thyregod, C.A.	- 38, 125, 129
Tirsted, Svend	- 112
Toftgaard-Hansen, I.L.	- 79, 80, 133
Topsikring	- 105
Trio	- 120

Ustrup, Erik	s. 139
Utrecht	- 123
Valsgard, Inge	- 140
Valsgard, Torben	- 140
Vase, Jens	- 143
Vedde, Peter	- 139
Vissing, Jens	- 84, 88, 90
Wang, Ulla	- 140
Wilfert, Lars	- 141
Wittrup, Erik	- 139
Zürich	- 102, 105f, 112, 120ff
Zwisler, Bent	- 144
Østergaard, Th.	- 135, 139

Annonce fra Folkeskolen nr. 25/1980.

